

Základní škola a mateřská škola,
Jaroměřice, okres Svitavy

ŠVP ZV Malohanácké mudrlant 2021

školní vzdělávací program

č. j. 247/21

1. 9. 2021

OBSAH

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	2	VÝCHOVA K OBČANSTVÍ	162
CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	3	ČLOVĚK A PŘÍRODA	179
CHARAKTERISTIKA ŠVP	5	FYZIKA	179
SPOLEČNÉ VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	8	CHEMIE	190
PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	10	PŘÍRODOPIS	198
UČEBNÍ PLÁN	18	PŘÍRODOVĚDNÁ CVIČENÍ	213
UČEBNÍ OSNOVY	22	PŘÍRODOVĚDNÁ PRAKTIKA	217
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	22	ZEMĚPIS	223
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	22	UMĚNÍ A KULTURA	235
ANGLICKÝ JAZYK	61	HUDEBNÍ VÝCHOVA	235
ANGLICKÁ KONVERZACE	71	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	250
NĚMECKÝ JAZYK	77	ČLOVĚK A ZDRAVÍ	270
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	85	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	270
MATEMATIKA	85	TĚLESNÁ VÝCHOVA	283
INFORMATIKA	120	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	309
INFORMATIKA	120	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	309
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	137	HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ	333
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	137	DODATEK Č. 1	345
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	156		
DĚJEPIS	156		

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

název ŠVP:	ŠVP Malohanácké mudrlant 2021	webové stránky:	www.zsjaromerice.cz
Údaje o škole		IS DS:	tb6md2h
název školy:	Základní škola a mateřská škola, Jaroměřice, okres Svitavy	Údaje o zřizovateli	
RED-IZO:	650052960	název:	Obec Jaroměřice
IČO:	70985758	IČO:	00276758
adresa školy:	Jaroměřice 310, 569 44 Jaroměřice	adresa:	Jaroměřice 1, 569 44 Jaroměřice
ředitel školy:	Mgr. Leona Dufková	telefon:	+420 461 327 813 +420 777 163 966
koordinátor ŠVP:	Mgr. Marcela Švancarová, Mgr. Leona Dufková	ID DS:	3hca4s6
telefon:	+420 776 718 555	e-mail:	obecjaromerice@cmail.cz
e-mail:	reditel@zsjaromerice.cz, info@zsjaromerice.cz	webové stránky:	www.jaromerice.cz

Platnost od 1. 9. 2021

Mgr. Leona Dufková, ředitelka školy

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Úplnost a velikost školy; materiální, prostorové, technické a jiné podmínky školy

Základní škola a mateřská škola v Jaroměřicích je plně organizovaná devítitřídní škola. Poskytujeme vzdělání žákům z Jaroměřic a okolních obcí, kterými jsou především Biskupice a Úsobrno. Počet žáků naší školy se v posledních letech pohybuje od 140 do 150 žáků v 1. až 9. ročníku, v každém ročníku je jedna třída. Plánovaná kapacita školy je celkem 200 žáků. Školní družina má dvě oddělení, která navštěvuje 50 účastníků, což je i maximální kapacita družiny. Mateřskou školu navštěvuje 40 dětí a také tak naplňují kapacitu školy.

V současné době využíváme tři budovy. V budově základní školy je devět kmenových tříd, učebna přírodovědných předmětů, učebna informatiky, učebna pracovních činností, jedna kmenová třída je zároveň využívána jako učebna výtvarné výchovy. Dále je v budově školní družina a školní kuchyně s jídelnou. Pro výuku tělesné výchovy využíváme obecní sportovní halu a za příznivého počasí sportovní areál TJ Jaroměřice. Mateřská škola sídlí společně s obecním úřadem na jaroměřickém zámku.

Objekt školy je starší, ale po nedávné rekonstrukci. Školní družina je umístěna v podkroví školy. Součástí školy je atrium, které je denně využíváno k odpočinku během přestávek, ale i v běžné výuce a

při školních akcích. Prostor v naší škole je bohužel omezený. Plánujeme však rekonstrukci dalších půdních prostor, kde chceme vybudovat další odborné učebny, čítárnu a zázemí pro pedagogy a žáky.

Naše škola je na obou stupních dobře a moderně materiálně vybavena. Škálu pomůcek k výuce neustále doplňujeme a obnovujeme, zejména v oblasti digitálních technologií a přírodních věd. V osmi kmenových třídách a v obou odborných učebnách je k dispozici interaktivní tabule. Jedna třída je vybavena dataprojektorem bez interaktivity. Ve výuce využíváme tablety, kterých máme k dispozici celkem 25. Pro maximální využití mobilních zařízení je téměř celá škola pokrytá signálem bezdrátového internetu. Žáci a učitelé využívají rozsáhlou školní knihovnu, jejíž fond je průběžně doplňován.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor naší školy tvoří učitelky a učitelé, vychovatelky školní družiny a asistentky pedagoga. Počty pedagogických pracovníků velmi mírně kolísají v závislosti na počtu dětí, v mateřské škole zpravidla pracují 4 učitelky, v základní škole je to 12 - 13 pedagogů, ve školní družině dvě vychovatelky a 2 - 3 asistentky pedagoga.

Všichni pedagogičtí pracovníci naší školy jsou plně kvalifikovaní. Pravidelně se vzdělávají a rozšiřují si či zvyšují kvalifikaci v rámci DVPP. Naším dlouhodobým cílem je neustále zlepšovat působení na žáky, které respektuje aktuální trendy ve vzdělávání. Ve škole je zřízeno školní poradenské pracoviště, které spolupracuje s žáky, učiteli a zákonnými zástupci žáků. Součástí týmu je výchovná poradkyně, metodička prevence a speciální pedagožka.

Spolupráce

Naše škola je školou otevřenou, snažíme se do školního života co nejvíce zapojovat zákonné zástupce. Nejméně dvakrát do roka organizujeme třídní schůzky, obvykle na závěr prvního a třetího čtvrtletí. Vždy na začátku školního roku se koná hromadná informativní schůzka. Zákonní zástupci však mohou po domluvě s vyučujícími navštívit školu kdykoliv. Informace ze školy a o škole jsou také pravidelně zveřejňovány na webových stránkách školy a sociálních sítích. Pro komunikaci se žáky a zákonnými zástupci využíváme také aplikaci Bakaláři.

Při škole pracuje Spolek rodičů, přátel a sponzorů školy (SRPSS). Jeho členy jsou zákonní zástupci našich žáků a předsedkyní je pedagožka školy. Schůzek SRPSS se pravidelně účastní i zástupkyně vedení školy. SRPSS organizuje spolu se školou mnoho kulturních, sportovních a jiných akcí pro naše žáky i širokou veřejnost. SRPSS také finančně podporuje některé školní projekty.

Také spolupráce se Školskou radou funguje velmi dobře. Školská rada se schází nejméně dvakrát ročně, při své činnosti vychází z povinností jí uložených zákonem.

Přínosná pro školu i pro obyvatele obce Jaroměřice je spolupráce právě s naším zřizovatelem a místní knihovnou. Společně organizujeme různé akce, projekty a také se aktivně zúčastňujeme akcí, které obec a knihovna pořádají.

V naší škole má zřízenou pobočku Základní umělecká škola Jevíčko, probíhá zde výuka hudebního oboru. Díky tomu žáci nemusí dojíždět.

Dlouhodobě škola spolupracuje s Pedagogicko - psychologickou poradnou Ústí nad Orlicí a Oblastní pedagogicko - psychologickou poradnou Vyškov, a to v oblasti péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, při diagnostice a nápravě poruch.

Dalšími důležitými subjekty spolupráce jsou při různých besedách: Policie ČR, Městská policie Jevíčko, Úřad práce ve Svitavách, Dům dětí a mládeže Moravská Třebová.

Dlouhodobé projekty

Dlouhodobě se věnujeme zejména tématům z oblasti environmentální výchovy, která realizujeme pomocí různých krátkodobých projektů. Naše základní škola se nachází v lokalitě Malé Hané, která se pyšní rozmanitou přírodou a zajímavými kulturními památkami. Při vzdělávacím procesu tedy využíváme této nabídky.

Naším cílem je vzbudit u žáků zájem o náš region a budovat pozitivní a odpovědný vztah k životnímu prostředí.

V rámci různých projektů financovaných z EU či MŠMT spolupracujeme s okolními, ale i vzdálenějšími základními a středními školami např. Základní škola Dašice, Gymnázium Václava Beneše

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP

Školní vzdělávací program Malohanácké mudrlant 2020 je orientován směrem k žákovi. Chceme naše žáky připravit na život ve 21. století. Naší prioritou je dosáhnout u každého žáka celkového rozvoje osobnosti, zdravého sebevědomí, schopnosti reagovat na svět, který se neustále mění a přizpůsobovat se změnám. Zároveň respektujeme individuální potřeby žáků, podněcujeme je k práci tak, aby dosáhli svého osobního maxima. Učíme žáky smysluplně využívat moderní technologie. Orientujeme se na praktickou stránku učení a využitelnost získaných znalostí a dovedností v běžném životě. Naši žáci jsou vedeni ke spolupráci, účinné komunikaci, respektu k druhým, odpovědnosti a pozitivnímu vztahu k životnímu prostředí. Snažíme se, aby prostředí školy bylo pro žáky bezpečné a důvěrné.

Naše škola leží v oblasti Malé Hané a samotný název našeho ŠVP Malohanácké mudrlant určuje i jeho zaměření. Jsme škola vesnická, naše okolní prostředí je bohaté na tradice. Ve vzdělávacím procesu využíváme okolní krajinu. Vedeme žáky k aktivní účasti na ochraně životního prostředí. Podporujeme sounáležitost s obcí, regionem a zároveň i s celou Českou republikou a Evropou. Naši žáci

Třebízského ve Slaném, Gymnázium a Letecká střední odborná škola Moravská Třebová, Základní škola a mateřská škola Úsobrno, Základní škola Velké Opatovice.

V současné době nerozvíjíme žádný dlouhodobý systematický projekt mezinárodní spolupráce.

Jsou tedy hrdí občané Malé Hané, celé České republiky i Evropy a dokáží se v těchto oblastech orientovat a „neztratit se“.

Naš vzdělávací program není výrazně zaměřen jen na některou oblast vzdělávání. Jsme škola základní a podporujeme všechny vzdělávací oblasti stejnou měrou.

3.1. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných

Vzdělávací program naší školy je nastaven tak, aby umožňoval rozvoj každého žáka v úrovni jeho osobního maxima.

V naší škole je zřízeno školní poradenské pracoviště, které pracuje s žáky, učiteli a zákonnými zástupci žáků. Poradenské pracoviště je složeno z výchovné poradkyně, metodičky prevence a speciální pedagožky.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných upravují §16 a §17 školského zákona a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními

vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů a vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské poradenské zařízení.

Škola respektuje rozčlenění podpůrných opatření do pěti stupňů. Pedagogové přizpůsobují své vzdělávací strategie každému žákovi na míru na základě stanovených podpůrných opatření. Podpůrná opatření jsou stanovena tak, aby byl maximálně využit vzdělávací potenciál každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Žáci se SVP jsou integrováni v běžných třídách. Žáci se SVP mají na naší škole maximální podporu.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro poskytování podpůrných opatření a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu IVP. Podpůrná opatření a IVP zpracovává škola.

Při práci s žáky se SVP škola spolupracuje s pedagogicko - psychologickými poradnami v Ústí nad Orlicí a ve Vyškově.

Pro diagnostikované žáky škola zajišťuje pedagogickou intervenci. V rámci pedagogické intervence je využíváno velké množství speciálních pomůcek, počítačových programů a různých aplikací, které vhodně doplňují výuku.

Kontrola plnění podpůrných opatření je prováděna příslušným ŠPZ. IVP je součástí dokumentace žáka.

PLPP

Škola může zpracovat PLPP pokud nepostačuje individualizace.

Při tvorbě PLPP spolupracuje třídní učitel, ostatní vyučující a výchovný poradce s rodiči žáka. V PLPP jsou stanoveny metody práce s daným žákem, způsoby kontroly osvojení znalostí a dovedností, způsoby hodnocení práce apod. Za konečnou podobu PLPP odpovídá výchovný poradce, při jeho tvorbě plní koordinační a kontrolní funkci. S konečnou podobou PLPP jsou seznámeni zákonní zástupci žáka, odpovědnost za plnění PLPP nese třídní učitel.

Rozhodnutí o dalším postupu je v kompetenci výchovného poradce.

IVP – tvorba, realizace, vyhodnocení

K tvorbě, realizaci a vyhodnocení IVP škola využívá „Metodiku pro nastavování podpůrných opatření ve školách“ ve spolupráci se školskými poradenskými zařízeními (Metodika byla upravena na základě nové legislativy, zejména vyhlášky č. 27/2016 Sb.).

Tvorba IVP pro žáky s LMP od třetího stupně podpory se řídí doporučením ŠPZ a Minimální doporučenou úrovní pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovených v RVP ZV (leden 2016), platným od 1. 9. 2016.

IVP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem, ostatními vyučujícími daného žáka a s pracovníky poradenského zařízení. Při tvorbě IVP spolupracují učitelé a výchovný poradce také s rodiči žáka. Podmínkou zpracování IPV je doporučení školského poradenského zařízení opatřené podpisem zákonného zástupce, které zároveň slouží jako žádost o jeho zpracování školou. IVP je sestaven v písemné podobě na základě předchozích diskusí a rozhovorů výše uvedených pracovníků školy a školského poradenského zařízení. V IVP jsou stanoveny metody práce s daným žákem, způsoby kontroly osvojení znalostí a dovedností, způsoby hodnocení práce apod. Výchovný poradce stanoví termín přípravy IVP, organizuje společné schůzky s pedagogy, vedením školy, rodiči i žákem. Za konečnou podobu IVP odpovídá výchovný poradce, při jeho tvorbě plní koordinační a kontrolní funkci. Podobu IVP schvaluje ředitel školy. IVP je projednán se zákonnými zástupci žáka a je podle potřeby průběžně aktualizován a doplňován. Třídní učitel je povinen informaci o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP předat zástupci ředitele školy, který toto zaznamená do školní matriky.

Vyhodnocení IVP probíhá po dohodě se školským poradenským zařízením do jednoho roku od počátku jeho realizace. Za vyhodnocení plnění IVP odpovídá výchovný poradce a příslušní vyučující.

Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Při práci s žáky nadanými a mimořádně nadanými škola spolupracuje s pedagogicko - psychologickými poradnami v Ústí nad Orlicí a ve Vyškově.

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní stimulaci vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či

více oblastech rozumových schopností, intelektových činností nebo v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Cílem našich pedagogů je včasné rozpoznání nadaných žáků a žáků se zvýšeným zájmem o vzdělávání. Dále navázání spolupráce se zákonnými zástupci pro podporu rozvoje žáka i v domácích podmínkách. Ve škole je potom žák co nejefektivněji zapojován do procesu učení, tak aby mohl dosáhnout svého maximálního rozvoje. Škola také vede žáky k účasti na různých soutěžích, jak vědomostních, tak sportovních a uměleckých.

4. SPOLEČNÉ VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Kompetence k učení

- vedeme žáky k plánování vlastního učení, k organizaci a rozvržení práce při domácí přípravě
- vedeme žáky k hledání vlastního efektivního způsobu učení a podporujeme vlastní způsob zápisu a systematizace učiva
- dáváme příležitost k vyhledávání informací z různých zdrojů
- dbáme na používání správné terminologie
- vedeme žáky k hledání souvislostí mezi vědními obory a okolním světem
- předkládáme badatelsky orientované úkoly, kdy žáci experimentují, pozorují, vyvozují závěry a kriticky hodnotí výsledky
- vedeme žáky k hledání smyslu a radosti z učení
- podporujeme žáky v chápání chyby jako impulsu ke zlepšení
- vedeme žáky k hodnocení vlastních úspěchů a neúspěchů

Kompetence k řešení problémů

- vybízíme žáky k diskusi o problému a vedeme je k jeho popisu
- necháváme žáky objevit podstatu problému
- vedeme je k hledání vlastního řešení
- podporujeme a oceňujeme neotřelá a originální řešení, ale i aplikaci již osvědčených postupů

- povzbuzujeme žáky k vytrvalosti a pomáháme jim při překonávání nezdarů

Kompetence komunikativní

- umožňujeme žákům v klidu a pozorně číst texty a zadání úloh
- dáváme dostatek prostoru a času pro formulaci vlastních myšlenek
- vedeme žáky k výstižnému a kultivovanému projevu
- vedeme k naslouchání druhému a k respektování odlišných názorů
- podporujeme schopnost vyjádřit i přijímat kritiku

Kompetence sociální a personální

- zařazujeme skupinovou práci a práci ve dvojicích
- dbáme na pestré složení skupin a jejich proměnlivost
- vybízíme žáky k rozdělení práce a rolí ve skupině a k jejich přijetí
- vedeme žáky k tomu, aby se podělili o své schopnosti ve prospěch týmu
- dbáme na vzájemnou ohleduplnost, toleranci a ocenění ostatních
- snažíme se, aby se každý žák cítil při práci bezpečně, dokázal si říci o pomoc a také ji poskytl ostatním

- respektujícím způsobem hodnocení podporujeme u žáků pozitivní představu o sobě samém

Kompetence občanské

- pěstujeme v žácích empatii, upřednostňujeme spolupráci před soutěživostí
- netolerujeme lhostejnost
- vedeme žáky k poskytnutí pomoci druhému v krizi
- dbáme na dodržování společenských norem, práv a povinností
- rozvíjíme v žácích vztah k přírodě i kulturnímu dědictví

- svým chováním jdeme příkladem

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k bezpečnému a účinnému používání pomůcek a nástrojů
- dbáme na dodržování pravidel, termínů a plnění závazků
- zařazujeme aktivity, které vedou žáka k uvažování nad vlastní budoucností a profesním zaměřením
- cílenými aktivitami rozvíjíme gramotnosti potřebné pro podnikání

5. PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

5.1. ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT - 1. stupeň

5.1.1. Osobnostní a sociální výchova

	1.	2.	3.	4.	5.
1. Rozvoj schopností poznávání	ČJ, M, VV, ČS, TV, ČP, HV	ČJ, M, ČS, HV, VV, TV	ČJ, M, ČS, HV, VV, TV	ČJ, M, ČS, HV, VV, TV, ČP	ČJ, M, TV, VV, HV, ČS, I
2. Sebepoznání a sebepojetí	ČJ, ČS, VV, TV, ČP, HV	ČJ, ČS, HV, TV, VV	ČJ, M, ČS, VV, TV	ČJ, M, ČS, ČP, TV	ČJ, M, ČS, TV, I
3. Seberegulace a sebeorganizace	ČJ, ČS, TV, ČP	ČJ, ČS, VV, TV	ČJ, ČS, VV, TV	ČJ, ČS, M, ČP, TV, I	ČS, ČP, TV, M, I
4. Psychohygiena	ČS, HV	ČS, HV, TV	ČJ, ČS, HV, TV	ČS, HV, TV, VV	ČS, HV, VV, ČJ, TV, I
5. Kreativita	ČJ, M, VV, ČP, HV	M, ČS, VV, TV, HV	ČJ, M, ČS, HV, VV, TV	ČJ, M, HV, ČP, TV, VV	ČJ, ČS, HV, TV, ČP, VV, I
6. Poznávání lidí	ČS, VV, TV	ČJ, ČS, VV, TV	ČS, TV	ČS, ČJ, TV, VV	ČS, VV, TV
7. Mezilidské vztahy	ČS	ČS, VV, TV	ČS, VV, TV	ČS, ČJ, ČP, TV	ČS, ČP, TV
8. Komunikace	ČS, ČJ, VV, TV	ČJ, ČS, VV, TV	ČJ, ČS, VV, TV	ČJ, ČS, TV, I	ČJ, ČS, TV, HV, ČP, I
9. Kooperace a kompetice	ČS, M	ČS, M, VV, TV	ČS, M VV, TV	ČS, M, ČP, TV	ČS, ČP, TV, M

10. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	M, ČS, TV, ČP	M, ČS	M, ČS	M, ČS, ČP, TV, I	ČS, ČP, TV, I
11. Hodnoty, postoje, praktická etika	ČS	ČS	ČS	ČS	ČS, TV

5.1.2. Výchova demokratického občana - VDO

	1.	2.	3.	4.	5.
12. Občanská společnost a škola	ČS	ČS		ČS	ČS
13. Občan, občanská společnost a stát		ČS	ČS	ČS	ČS
14. Formy participace občanů v politickém životě				ČS	ČS
15. Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				ČS	ČS

5.1.3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

	1.	2.	3.	4.	5.
1. Evropa svět nás zajímá		ČS		ČS	ČS
2. Objevujeme Evropu a svět				ČS	ČS
3. Jsme Evropané				ČS	ČS

5.1.4. Multikulturní výchova

	1.	2.	3.	4.	5.
1. Kulturní difference		ČS		ČS, ČP	ČS, ČP
2. Lidské vztahy	ČS	ČS	ČS, HV	ČS, ČP, TV	ČS, ČP
3. Etnický původ		ČS		ČS, ČP	ČS, ČP
4. Multikulturalita				ČS	ČS
5. Princip sociálního smíru a solidarity				ČS, TV	ČS

5.1.5. Environmentální výchova

	1.	2.	3.	4.	5.
1. Ekosystémy	ČS	ČS		ČS	ČS
2. Základní podmínky života	ČS, VV	ČS	ČS	ČS	ČS
3. Lidské aktivity a problémy životního prostředí				ČS, TV	ČS
4. Vztah člověka k prostředí	ČS	ČS	ČS	ČS, TV	ČS, TV

5.1.6. Mediální výchova

	1.	2.	3.	4.	5.
1. Kritické čtení a vnímání mediálních				ČJ, TV	ČJ

sdělení					
2. Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				ČJ, TV	ČJ
3. Stavba mediálního sdělení				ČJ	ČJ
4. Vnímání autora mediálního sdělení				ČJ	ČJ
5. Fungování a vliv médií ve společnosti				ČJ	ČJ
6. Tvorba mediálního sdělení				TV, ČJ	ČJ
7. Práce v realizačním týmu				ČJ	ČJ

5.2. ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT - 2. stupeň

5.2.1. Osobnostní a sociální výchova

	6.	7.	8.	9.
1. Rozvoj schopností poznávání	ČP, HV, KA _{jv} , ČJ, M, P _{cv} , P _{pr} , T _v , V _v , A _j , F, P _ř , Z, H _v	ČP, HV, KA _{jv} , ČJ, M, N _j , T _v , V _v , A _j , F, P _ř , Z, H _v	HV, CH, ČJ, M, N _j , T _v , V _{kz} , V _o , V _v , A _j , F, P _ř , Z, H _v	HV, CH, ČJ, M, N _j , T _v , V _{kz} , V _v , A _j , F, P _ř , Z, H _v
2. Sebepoznání a sebepojetí	ČJ, P _{cv} , P _{pr} , T _v , V _v , F, P _ř , Z	T _v , V _v , F, P _ř	ČP, CH, T _v , V _{kz} , V _o , V _v , P _ř	ČP, CH, T _v , V _{kz} , V _v , P _ř
3. Seberegulace a sebeorganizace	P _{cv} , P _{pr} , T _v , F, P _ř	T _v , F, P _ř	ČP, CH, T _v , V _{kz} , V _o , F, P _ř	ČP, N _j , T _v , V _{kz} , P _ř , I
4. Psychohygiena	HV, P _{pr} , T _v , F, P _ř , H _v	D, V _H , T _v , F, F, P _ř , H _v	HV, CH, T _v , V _{kz} , V _o , P _ř , H _v	HV, T _v , V _{kz} , P _ř , h _v
5. Kreativita	ČP, HV, T _v , V _v , F, I, P _ř , Z, H _v	ČP, HV, T _v , V _v , F, I, P _ř , H _v	ČP, HV, V _{kz} , V _v , I, P _ř , H _v	ČP, V _{kz} , V _v , I, P _ř , H _v
6. Poznávání lidí	P _{cv} , P _{pr} , T _v , V _v , F, P _ř	T _v , V _v , F, P _ř	CH, ČJ, V _{kz} , V _v , P _ř	V _{kz} , V _v , P _ř , Z
7. Mezilidské vztahy	HV, ČJ, P _{pr} , T _v , V _o , F, P _ř , Z, H _v	ČJ, T _v , V _o , F, P _ř	CH, ČJ, V _{kz} , P _ř	ČJ, N _j , V _{kz} , P _ř , Z
8. Komunikace	ČP, HV, P _{pr} , T _v , V _v , F, P _ř , Z	ČP, N _j , T _v , V _o , V _v , A _j , F, I, P _ř	ČP, CH, N _j , T _v , V _{kz} , V _v , A _j , P _ř	ČP, N _j , T _v , V _{kz} , V _v , A _j , I, P _ř
9. Kooperace a kompetice	M, P _{pr} , T _v , V _v , F, P _ř	M, T _v , V _o , V _v , F, P _ř	CH, M, V _{kz} , V _v , P _ř	M, V _{kz} , V _v , P _ř

	Hv		Z	
10. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	ČP, M, Pcv, Ppr, Tv, F, I, Př	ČP, M, Tv, F, I, Př, Z	ČP, CH, M, Vkz, Vo, F, I, Př	ČP, CH, M, Vkz, F, I, Př
11. Hodnoty, postoje, praktická etika	D, Tv, Vo	D	ČP, CH, Vkz, Vo, F	ČP, Vkz, Vo, F, I

5.2.2. Výchova demokratického občana

	6.	7.	8.	9.
1. Občanská společnost a škola	Vo	ČJ, Vo		ČJ, Vv, Z
2. Občan, občanská společnost a stát	Vo	Vo	D, Vo	Z
3. Formy participace občanů v politickém životě		Vo	Vo	Vo, Z
4. Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	D	D, Vo	D	D, Z

5.2.3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

	6.	7.	8.	9.
1. Evropa svět nás zajímá	KAjv, Tv, Vv, Aj, Z, Hv	HV, KAjv, Nj, Tv, Vv, Aj, Z, Hv	HV, Tv, Vkz, Vv, Aj, Z, Hv	HV, Tv, Vkz, Vv, Aj, Hv
2. Objevujeme Evropu a svět	D, ČJ, Tv, Vv, Z	D, Tv, Vv	D, Nj, Tv, Vv, Z	D, HV, Nj, Tv, Vv, Hv
3. Jsme Evropané	D, ČJ, Vv	D, Vv	D, Vv, Z	D, Vo, Vv

5.2.4. Multikulturní výchova

	6.	7.	8.	9.
1. Kulturní difference	D, KA _{jv} , ČJ, Vo, V _v , A _j	D, HV, KA _{jv} , V _v , A _j , Z, H _v	HV, V _v , A _j , H _v	ČJ, V _{kz} , V _v , A _j , Z
2. Lidské vztahy	T _v , Vo	D, T _v , Vo, Z	V _{kz}	V _{kz} , Z
3. Etnický původ	D, Z, H _v	D, HV, Vo, Z, H _v	D, HV, H _v	D, ČJ, Z
4. Multikulturalita	D, V _v	D, V _v , Z	D, HV, V _v , A _j , H _v	D, V _v , A _j , Z
5. Princip sociálního smíru a solidarity	Vo	D		D, Z

5.2.5. Environmentální výchova

	6.	7.	8.	9.
1. Ekosystémy	P _{cv} , P _{pr} , V _v , P _ř , Z	V _v , P _ř	ČJ, V _v	V _v , P _ř , Z
2. Základní podmínky života	D, P _{cv} , P _{pr} , F, P _ř , Z	P _ř	CH, V _{kz} , P _ř	V _{kz} , F, P _ř , Z
3. Lidské aktivity a problémy životního prostředí	ČP, D, T _v , V _v , Z	ČP, D, T _v , V _v	ČP, D, CH, V _{kz} , V _v	ČP, CH, V _{kz} , Vo, V _v , F, Z
4. Vztah člověka k prostředí	ČP, T _v , Z	ČP, D, ČJ, T _v , V _v	ČP, CH, ČJ, V _{kz} , Vo, V _v , F, P _ř	ČP, CH, V _{kz} , Vo, V _v , F, P _ř , Z

5.2.6. Mediální výchova

	6.	7.	8.	9.
1. Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	ČJ, Vo	HV, Vo, Vo	ČJ, Vkz, Vo	ČJ, Vkz, Vo, Vo, Z
2. Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	ČJ, Vo	ČJ, Vo, Vo	ČJ, Vkz, Vo	D, ČJ, Vkz, Vo, Z
3. Stavba mediálního sdělení	Vo	Vv, Vo	ČJ, Vo	ČJ, Vo
4. Vnímání autora mediálního sdělení	ČJ	ČJ, Vo	Vo	Vo
5. Fungování a vliv médií ve společnosti	Vo, Hv	Vo, Vo, Hv	Vkz, Vo	Vkz, Vo
6. Tvorba mediálního sdělení	ČJ, Tv, Vo	Nj, Tv, Vv, Vo	ČJ, Nj, Tv, Vv, Vo	Nj, Tv, Vo, Hv
7. Práce v realizačním týmu	Tv	Tv, Vo	Tv, Vo	Tv, Vo

6. UČEBNÍ PLÁN

6.1. TABULACE UČEBNÍHO PLÁNU

6.1.1. 1. stupeň

Vyučovací předmět	Zkratka	Počet vyučovacích hodin za týden v ročníku					Minimální dotace	Přidělená dotace	Disponibilní dotace
		1	2	3	4	5	1. -5. r.	1.-5. r.	
Český jazyk a literatura	Čj	9	9	8	7	7	33	40	7
Anglický jazyk	Aj	0	1	3	3	4	9	11	2
Matematika	M	4	5	5	5	5	20	24	4
Informatika	Inf	0	0	0	1	1	2	2	0
Člověk a jeho svět	Čs	2	2	3			11	14	3
	Pří				1	2			
	Vla				2	2			
Hudební výchova	Hv	1	1	1	1	1	12	5	0
Výtvarná výchova	Vv	1	1	2	2	1		7	0
Člověk a svět práce	Čp	1	1	1	1	1	5	5	0
Tělesná výchova	Tv	2	2	2	2	2	10	10	0
Celkem vyučovacích hodin		20	22	25	25	26	102	118	16
Nejvýše		20	22	26	26	26	118		

6.1.2. 2. stupeň

Vyučovací předmět	Zkratka	Počet vyučovacích hodin za týden v ročníku				Minimální dotace	Přidělená dotace	Disponibilní dotace
		6.	7.	8.	9.	6. - 9. r.	6. - 9. r.	
Český jazyk a literatura	Čj	4	4	4	5	15	17	2
Anglický jazyk	Aj	3	3	3	3	12	12	0
Další cizí jazyk	Nj	0	2	2	2	6	6	0
Matematika	M	4	4	4	5	15	17	2
Informatika	Inf	1	1	1	1	4	4	0
Dějepis	D	2	2	2	2	10	8	1
Výchova k občanství	Vo	1	1	1	1		4	1
Fyzika	Fy	2	2	2	1	20	7	2
Chemie	Ch	0	0	2	2		4	1
Přírodopis	Př	2	2	2	2		8	2
Zeměpis	Z	2	2	2	1		7	1
Hudební výchova	Hv	1	1	1	1	9	4	0
Výtvarná výchova	Vv	2	2	1	1		6	1
Člověk a svět práce	Čp	1	1	1	1	3	4	1
Výchova ke zdraví	Vz	0	0	1	1	10	2	0
Tělesná výchova	Tv	2	2	2	2		8	0
Volitelné předměty		2	1	0	1		4	4

Celkem vyučovacích hodin		29	30	31	32	104	122	18
Volitelné předměty								
Přírodovědná praktika	Pp	0	0	0	1			
Přírodovědná cvičení	Pcv	1	0	0	0			
Anglická konverzace	KAj	1	1	0	0			
Nejvýše		30	30	32	32	122		

6.2. POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU

V tabulaci učebního plánu jsou přehledně zachyceny vyučovací předměty, které se na naší škole vyučují na daném stupni a v jednotlivých ročnících, a jejich časová dotace.

Průřezová témata jsou součástí vyučovacích předmětů a nevyučují se samostatně.

Na 1. stupni je možné dle aktuální potřeby a počtu žáků spojit na výuku určitých předmětů třídy do skupin. Této možnosti využíváme u některých výchov a výjimečně v předmětech Člověk a jeho svět, Vlastivěda, Přírodověda.

Od 2. ročníku je nabízena výuka cizího jazyka - anglický jazyk.

Žáci 3. až 5. ročníku absolvují v rámci výuky tělesné výchovy plavecký výcvik.

Na 2. stupni mohou být třídy spojovány do skupin. Výuka tělesné výchovy probíhá ve skupinách dívky, hoši. Dle aktuálních možností a počtu žáků může být třída dělena na skupiny také např. v matematice, jazycích atd.

Žákům v 6. ročníku je nabízen cyklistický kurz. Žákům v 7. ročníku lyžařský výcvik. V případě nenaplnění kapacity se lyžařský kurz nabízí i ostatním žákům 2. stupně.

Volitelné předměty jsou žákům nabízeny od 6. ročníku.

U vyučovacích předmětů s jednohodinovou týdenní časovou dotací je možné realizovat jejich výuku jednou za čtrnáct dní jako "dvouhodinovku".

7. UČEBNÍ OSNOVY

7.1. JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

7.1.1. ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a vychází z obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura. Vzdělávací obsah má komplexní charakter a je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy, přičemž se obsah jednotlivých složek ve výuce vzájemně prolíná.

Český jazyk a literatura přesahuje do všech vzdělávacích oblastí, kde napomáhá k úspěšnému osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Při realizaci tohoto vzdělávacího oboru se vytváří předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci.

Cílem Komunikační a slohové výchovy je pomoci žákům chápat jazyková sdělení, naučit je kultivovaně psát, mluvit a posuzovat formální stránku textu.

Cílem Jazykové výchovy je naučit žáky znát a správně užívat spisovné podoby českého jazyka. Vést je k přesnému a logickému myšlení jako základu přehledného a srozumitelného vyjadřování.

Cílem Literární výchovy je prostřednictvím četby poznat základní literární druhy, vnímat jejich specifické znaky a umět formulovat

vlastní názory o přečteném díle. Žáci získávají základní čtenářské návyky, které jsou postupně rozvíjeny.

Výuka probíhá v kmenových třídách. Do výuky zařazujeme skupinové práce, kritické čtení, zážitkové čtení, praktické čtení, besedy se spisovateli či ilustrátory, spolupráci s knihovnami. Využíváme žákovskou knihovnu ve škole, společné předčítání a účast na celostátních a jiných projektech podporujících čtenářskou gramotnost.

Do výstupů předmětu Český jazyk a literatura jsou na 1. stupni zahrnuta průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova a na druhém stupni pak všechna průřezová témata.

Časová dotace:

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
týdenní počet hodin	9	9	8	7	7	4	4	4	5

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu Český jazyk a literatura

Kompetence k učení

- během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním a na práci s textem tak, aby žák danému textu porozuměl a aby čtení využíval jako nástroj při procesu učení, tvůrčích činnostech a v praktickém životě
- v průběhu vzdělávání používáme různé druhy textu, aby měl žák možnost odvodit kritéria kvalitního textu a zároveň tím vedeme žáky ke kritice literárního díla
- seznamujeme žáky s efektivními metodami učení tak, aby mohli volit vhodné metody k plnění úkolů
- při rozboru literárního textu operujeme se základními literárními pojmy

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k práci s chybou jako prostředkem učení
- žákům zadáváme různé úkoly žánrů písemného projevu, jako například inzerát, přihláška, dotazník,... využitelných v běžném životě
- diskutujeme nad literárními ukázkami

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k vhodné komunikaci se spolužáky, učitelem a ke srozumitelnému vyjadřování
- komunikujeme se žáky spisovnou češtinou a předkládáme ukázky nespisovného užití, aby rozlišovali rozdíl

- vedeme ke správnému užívání českého jazyka v mluveném i písemném projevu
- na názorných ukázkách z různých zdrojů pracujeme s reklamou, aby v ní žák dokázal rozlišit manipulativní komunikaci
- zadáváme úkoly, při jejichž řešení žáci používají moderní informační technologie
- žáky seznamujeme prakticky se základy stylistiky
- s žáky sdílíme čtenářské zážitky k rozvoji jejich pozitivního vztahu k literatuře

Kompetence sociální a personální

- přistupujeme k žákům individuálně, doporučujeme jim knihy dle jejich zájmu
- žáky zapojujeme do skupinové práce, kde se učí naslouchat, ale i převzít vůdčí roli a svou práci dokončit
- žáky vedeme k rozboru literárního textu a hledání základních prvků

Kompetence občanské

- na základě četby textů mimoevropské a evropské literatury ukazujeme různorodé vidění světa
- vedeme žáky k úctě k odlišným postojům a náboženstvím a na základě různorodosti textů jim dáváme možnost vcítit se do situací ostatních
- učíme je poznávat názorovou odlišnost od netolerantních postojů

Kompetence pracovní

- při osvojování jazyka využíváme znalostí z běžného života k získávání informací ke své přípravě na budoucnost

- dbáme na základní hygienické návyky při písemném projevu k ochraně svého zdraví
- vedeme žáky k bezpečnému a účinnému používání komunikačních prostředků

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura

1. TŘÍDA			
<i>Komunikační a slohová výchova</i>			
RVP VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu	- používá hlasité čtení přiměřeného textu - čte s porozuměním jednoduché texty	- praktické čtení - znalost znaků písmen - technika čtení (slabikování, čtení slov, čtení vět)	OSV 1, 2
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	- správně reaguje na mluvený obsah - rozumí pokynům přiměřené složitosti	- praktické naslouchání - věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní) - rozhovory, vyprávění, školní pravidla	OSV 1, 2, 3, 4
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	- navazuje komunikaci - uplatňuje základní pravidla slušného chování (oslovení, zdvořilé vystupování)	- základní techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) - vyjadřování závislé na komunikační situaci (pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz)	OSV 1, 2, 3, 8
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	- dbá na správnou výslovnost - pečlivě artikuluje - případné chyby výslovnosti se snaží opravit	- základní techniky mluveného projevu (výslovnost) - slova, věty, pohádky, příběhy ze života dětí	OSV 1, 2, 3
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	- mluví klidně - učí se správně nadechovat během mluveného projevu	základy techniky mluvení (dýchání), tvoření hlasu	OSV 1, 2, 3, 8

ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	- vytvoří krátký příběh na základě vlastních zážitků - rozšiřuje slovní zásobu, hledá vhodná slovní vyjádření	vyprávění	OSV 1, 2, 3
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	uplatňuje základní hygienické návyky při psaní (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem)	- psaní, nácvik základních hygienických návyků (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem) - sezení u psaní, držení psacího nástroje a jejich použití	OSV 1, 2, 3
ČJL-3-1-09 píše správně tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	- zná správné tvary písmen a číslic - správně je spojuje	- technika psaní - písmeno, slabika, slovo, věta	OSV 1
ČJL-3-1-10 píše věcně a formálně správně jednoduché sdělení	opisuje a přepisuje krátké věty	- opis - přepis	OSV 1
ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	vypráví krátký příběh podle obrázků	ilustrace	OSV 1, 2, 5
Jazyková výchova			
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	- poznává a čte jednoduchá slova v textu - rozezná písmena velké a malé abecedy - zvukové podobě slova rozumí a slovo zopakuje - dopíše chybějící písmena ve slově - tvoří slabiky	- skládání slov - vyhledávání slov - doplnění chybějících písmen ve slově - abeceda - slabiky - hláska, slabika, slovo, věta	OSV 1
ČJL-3-2-02 porovnává významy slov,	poznává význam slova	čtení slov	OSV 1

<i>zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná</i>		přiřazování k ilustracím	
<i>ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost</i>	- uvědomuje si význam slova - tvorí věty na daná slova	význam slov	<i>OSV 1</i>
Literární výchova			
<i>ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku</i>	- pamatuje si a reprodukuje říkanky a dětské básně - přečte si krátké říkanky, básničky, rozpočítadla a hádanky	- říkanky - básničky - rozpočítadlo - hádky	<i>OSV 1</i>
<i>ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu</i>	- naslouchá předčítání - reprodukuje text - sdělí, co se mu na přečteném líbilo (nelíbilo) - příběh zachytí v obrázku	- poslech literárních textů - zážitkové naslouchání - tvůrčí činnosti s literárním textem - volná reprodukce - dramatizace - ilustrace k přečtenému	<i>OSV 1, 2, 3, 5</i> <i>Přesah:</i> <i>ČJS-3-2-01</i> <i>ČJS-3-3-01</i> <i>ČJS-3-3-02</i>
<i>ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění</i>	- seznamuje se s pohádkou - vypráví známou pohádku - hledá rozdíl mezi pohádkou a bajkou - pracuje s textem v próze i ve verších	- pohádky - příběhy s dětským hrdinou - bajky - příběhy o zvířátkách	<i>OSV 1</i>
<i>ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností</i>	- pracuje tvořivě s daným textem podle pokynů učitele - odpovídá na otázky k textu	- doplňování slov do textu - doplňování křížovek a jiné didaktické hry - odpovědi na otázky	<i>OSV 1, 5</i>

2. TŘÍDA			
<i>Komunikační a slobová výchova</i>			
RVP VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu	- používá hlasité čtení přiměřeného textu - používá tiché čtení a vyhledávací čtení přiměřené náročnosti	- praktické čtení - znalost znaků písmen - technika čtení (slabikování, čtení slov, čtení vět)	OSV 1, 8
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	- správně reaguje na mluvený obsah - správně reaguje na psaný obsah přiměřené složitosti	- praktické naslouchání - věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní) - rozhovory, vyprávění, příběhy, školní pravidla	OSV 1,2, 8
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	- navazuje komunikaci - uplatňuje základní pravidla slušného chování - uplatňuje komunikační pravidla dialogu	- základní techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) - vyjadřování závislé na komunikační situaci (pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz)	OSV 1,2, 3, 6, 8
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	- dbá na správnou výslovnost všech hlásek - pečlivě artikuluj - případné chyby výslovnosti si uvědomuje a opravuje	- základní techniky mluveného projevu (výslovnost) - slova, věty, pohádky, příběhy ze života dětí, texty ze slabikářů, časopisů a dětské literatury	OSV 1
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	- mluví klidně - správně člení mluvu na celky - nadechuje se před větnými celky	základy techniky mluvení (dýchání), tvoření hlasu	OSV 1, 2, 3
ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků	v krátkých mluvených projevech	samotné vyjadřování na dané téma	OSV 1, 2, 3

<i>tvorí krátký mluvený projev</i>	<i>využívá základů techniky mluveného projevu</i> <i>utváření, rozvíjení slovní zásoby</i>	příběhy ze života, klíčová slova, vyprávění	
<i>ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním</i>	<i>uplatňuje základní hygienické návyky při psaní (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem)</i>	- psaní, nácvik základních hygienických návyků (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem) - sezení u psaní, držení psacího nástroje a jejich použití, druhy papíru, jejich použití	<i>OSV 1, 2, 3</i>
<i>ČJL-3-1-09 píše správně tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev</i>	<i>při psaní používá jen správné tvary písmen a číslic</i> <i>správně je spojuje</i> <i>při kontrole vlastního písemného projevu vyhledává pravopisné chyby a opraví je</i>	- technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu) - písmeno, slabika, slovo, věta	<i>OSV 1, 3</i>
<i>ČJL-3-1-10 píše věcně a formálně správně jednoduché sdělení</i>	<i>rozlišuje mezi opisem a přepisem</i> <i>sestaví krátké blahopřání</i> <i>napiše správně svou adresu</i> <i>vytvoří pozvánku na oslavu</i> <i>napiše vzkaz</i> <i>vytvoří krátký dopis a dodrží daná pravidla</i>	- opis - přepis - blahopřání - pozdrav z prázdnin - adresa - pozvánka - vzkaz - dopis	<i>OSV 1, 3</i>
<i>ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh</i>	<i>pracuje s obrázkovou osnovou</i> <i>seřadí obrázkovou osnovu na základě posloupnosti děje</i> <i>vypráví krátký příběh podle obrázků</i>	- obrázková osnova pohádky (správné seřazení a vyprávění) - příběh, děj, postava v příběhu, ilustrace	<i>OSV 1</i>
<i>Jazyková výchova</i>			

ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	- rozlišuje zvukové a psané podoby slova - rozebírá slova na hlásky - rozlišuje dlouhé a krátké samohlásky	- analýza slova - procvičování čtení dlouhých a krátkých samohlásek - vyhledávání slov podle vzorce dlouhá krátká (--., má . ma)	OSV 1
ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	- uvědomuje si význam slova - porovnává slova opačného významu a slova souřadná, nadřazená a podřazená - vyhledává v textu slova příbuzná	- čtení slov - přirazování k ilustracím	OSV 1
ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost	- uvědomuje si význam slova - tvoří věty na daná slova	význam slov	OSV 1
ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	seznamuje se s přehledem slovních druhů	slovní druhy	OSV 1
ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	- rozlišuje správné a chybné tvary slov - užívá jen správné tvary	- mluvený projev - odpovědi na otázky - krátká vypravování vlastních zážitků	OSV 1, 2, 3
ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	mluví ve větách, které spojuje do souvětí vhodnými spojkami nebo spojovacími výrazy	- mluvený projev - odpovědi na otázky - krátká vypravování vlastních zážitků	OSV 1
ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	- pochozí pojem věta - na začátku věty píše velké písmeno - užívá správný slovosled ve větě oznamovací, rozkazovací, tázací, přací	- čtení ve větách - psaní vět - rozlišení věty oznamovací, rozkazovací, tázací, přací - tvoření různých druhů vět	OSV 1, 2, 3,
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y	seznáme se s rozdělením hlásek na	slova s tvrdými a měkkými	OSV 1

<i>po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech, dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, mě, vě - mimo morfologický šev, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování</i>	<i>samohlásky a souhlásky</i> • <i>seznámí se s rozdělením souhlásek na tvrdé, měkké a obojetné</i> • <i>správně užívá tvrdé a měkké slabiky ve slovech</i> • <i>píše správně “ě” ve slovech se slabikou dě, tě, ně, bě, pě, mě, vě</i> • <i>píše správně ú/ů ve slovech</i> • <i>zdůvodňuje správné užívání dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě</i> • <i>pochopí pojem “vlastní jméno”</i> • <i>na začátku vlastních jmen osob, zvířat a jednoduchých místních pojmenování píše velké písmeno</i>	<i>slabikami</i> • <i>slova se skupinami dě,tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě v textu</i> • <i>slova s ú/ů</i> • <i>doplňování, tvoření slov</i> • <i>psaní podstatných jmen obecných v kombinaci s vlastními jmény</i>	
Literární výchova			
<i>ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku</i>	• <i>osvojí si dovednosti čtení</i> • <i>osvojí si z paměti krátké texty (básně)</i>	• <i>čtení (rozlišování znaků písmen a číslic, syntéza slabik, syntéza slova, čtení ve větách)</i>	<i>OSV 1, 2, 3, 8</i>
<i>ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu</i>	• <i>osvojí si dovednost čtení</i> • <i>naslouchá předčítání</i> • <i>formuluje vlastní prožívání textu</i>	• <i>poslech literárních textů</i> • <i>zážitkové čtení a naslouchání</i> • <i>tvořivé činnosti s literárním textem</i> • <i>přednes vhodných literárních textů</i> • <i>volná reprodukce</i> • <i>dramatizace</i> • <i>vlastní výtvarný doprovod</i>	<i>OSV 1, 2, 3</i>
<i>ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění</i>	• <i>rozlišuje básně a prózu</i> • <i>odliší pohádku podle typických znaků</i>	• <i>texty z čítanky</i> • <i>texty volné četby</i>	<i>OSV 1</i>
<i>ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním</i>	• <i>osvojí si dovednost čtení</i>	• <i>doplňování slov do textu</i>	<i>OSV 1, 2, 3, 8</i>

<i>textem podle pokynů učitele a podle svých schopností</i>	● <i>pochopí daný text</i> ● <i>pracuje tvořivě s daným textem podle pokynů učitele</i> ● <i>odpovídá na otázky</i> ● <i>dokončí příběh</i> ● <i>ztvární text dramaticky</i> ● <i>vymyslí nadpis</i>	● doplňování křížovek a jiné didaktické hry ● dramatizace ● odpovědi na otázky	
--	---	--	--

3. TŘÍDA			
Komunikační a slohová výchova			
RVP VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu	- čte s porozuměním jednoduché texty - při čtení textu používá správnou intonaci	- praktické čtení článků s různou tematikou - čtení s porozuměním	OSV 1, 2, 8
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	- správně reaguje na písemný projev - správně reaguje na psaný obsah přiměřené složitosti - rozumí pokynům přiměřené složitosti	- praktické naslouchání - věcné naslouchání	OSV 1, 2, 3, 4
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	- uplatňuje základní pravidla slušného chování - respektuje základní pravidla v rozhovoru i při prezentaci před spolužáky	- řešení problémů v třídním komunitním kruhu - komunikační pravidla rozhovoru	OSV 1, 2, 3, 8
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	- dbá na správnou výslovnost všech blásek - pečlivě artikuluje - případné chyby výslovnosti si uvědomuje a opravuje	základy techniky mluveného projevu	OSV 1, 2, 3, 8
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	- mluví klidně a hlasitě - správně člení mluvu na celky - nadechuje se před větným celkem	vyprávění obsahu textu na různé téma	OSV 1, 2, 3
ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných	- vyjadřuje se spisovně - využívá slovní zásobu úměrnou	dramatizace příběhů, mimika, gesta a jejich užití při dramatizaci	OSV 1, 2, 3, 8

<i>školních i mimoškolních situacích</i>	<i>svému věku ve všech situacích</i> <i>používá i nonverbální prostředky řeči (mimika, gesta) v případě, že to situace vyžaduje</i>		
<i>ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev</i>	<i>v krátkých mluvených projevech využívá základů techniky mluveného projevu</i> <i>utváření a rozvíjení slovní zásoby</i>	- společné sestavené osnovy příběhu na dané téma - vyprávění zážitků podle osnovy	<i>OSV 1, 2, 3, 8</i>
<i>ČJL-3-1-10 píše věcně a formálně správně jednoduché sdělení</i>	<i>kontroluje vlastní písemný projev i podle předlohy</i> <i>napiše věcně a formálně správně jednoduchá sdělení</i> <i>vytvoří drobné slobové útvary na dané téma přiměřeného věku</i>	- opis, přepis textu - psaní adresy, přání, pozdravu - nadpis - vyprávění podle osnovy - popis pracovního postupu - popis osoby, zvířete - dopis - pozdvánka	<i>OSV 1, 2, 3</i>
<i>ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh</i>	<i>seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti</i> <i>dokáže podle seřazených ilustrací sestavit jednoduchý příběh</i>	osnova příběhu	<i>OSV 1, 2, 3, 5, 8</i>
<i>Jazyková výchova</i>			
<i>ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky</i>	<i>určuje samohlásky a druhy souhlásek</i> <i>rozděluje slova na slabiky</i>	- slabičná a hlásková stavba - stavba slova - dělení hlásek	<i>OSV 1</i>
<i>ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná</i>	<i>vyhledává a třídí slova podobných významů a slova příbuzná</i> <i>správně používá spisovné tvary slova</i>	- synonyma antonyma - slova příbuzná - slova nadřazená a podřazená	<i>OSV 1</i>
<i>ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle</i>	<i>třídí a sestaví slova podle abecedy</i>	abeceda	<i>OSV 1</i>

<i>zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost</i>		práce se slovníkem	
<i>ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru</i>	pojmenovává slovní druhy plnovýznamových slov	slovní druhy ohebné a neohebné	<i>OSV 1</i>
<i>ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves</i>	- formuluje správné tvary podstatných jmen a sloves v mluveném projevu - skloňuje podstatná jména - časuje slovesa	- určování mluvnických kategorií u podstatných jmen (pád, číslo, rod) - určování mluvnických kategorií sloves (osoba, číslo, čas)	<i>OSV 1</i>
<i>ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy</i>	spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	- věta jednoduchá a souvětí - užití spojek ve větách a souvětí	<i>OSV 1</i>
<i>ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky</i>	rozlišuje druhy vět	- druhy vět, znaménka za větami - melodie věty - otázka, odpověď, rozkaz	<i>OSV 1</i>
<i>ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech, dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, mě, vě - mimo morfologický šev, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování</i>	- plně ovládá pravopis i/y po měkkých a tvrdých souhláskách - interpretuje vyjmenovaná slova - zrčuje pravopis i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech - přiřazuje příbuzná slova k vyjmenovaným slovům a postupně uplatňuje jejich pravopis - odůvodňuje a používá psaní bě/pě/vě mimo morfologický šev - aplikuje velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místní pojmenování	- pravopis i/y po měkkých a tvrdých souhláskách - pravopis i/y ve vyjmenovaných slovech a příbuzných slovech - pravopis ů/ů - psaní velkých písmen na začátku věty a u vlastních jmen - slova s bě, pě, vě, mě - pravopis párových souhlásek	<i>OSV 1</i>

	• ovládá pravopis hláskové spodoby		
Literární výchova			
ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	• čte umělecké, populární a naukové texty s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků • přednáší dětskou poezii	• tvořivé činnosti s literárním textem • přednes básně • základní techniky čteného projevu	OSV 1, 2, 3
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	• vyjadřuje pocity z přečteného textu	• zážitkové čtení a naslouchání • mimočítanková četba	OSV 1, 2, 3
ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	• rozliší vyjadřování v próze a ve verších • odliší pohádku od ostatních vyprávění • seznamuje se s místními a regionálními pověstmi • používá s porozuměním základní literární pojmy	• pohádková postava • pohádka • bajka • příběh • pověsti • divadelní představení, herec, režisér • báseň, verš, rým • ilustrace, ilustrátor	OSV 1, 2, 3, 5 přesah: ČJS-3-3-02
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	• pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností • čte podle rolí a používá přirozené prvky dramatické výchovy	• dramatizace a reprodukce textu • recitace, dramatizace příběhů a pohádek	OSV 1, 2, 3, 5

4. TŘÍDA			
Komunikační a slobová výchova			
RVP VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	- čte odpovídající texty s porozuměním - interpretuje v přiměřeném rozsahu čtený text - navrhne vhodný nadpis - posoudí na základě přečteného textu pravdivost/nepřavdivost tvrzení	čtení analytické, vyhledávací a prožitkové	OSV 1, 2
ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	- využívá čtení jako informačního zdroje - rozliší podstatné informace - vybere z nabídky vhodná slova vztahující se k textu	- čtení praktické - čtení pozorné, plynulé - věcné vyhledávání - plynulé čtení s porozuměním - práce s encyklopedií	OSV 1, 2, 3
ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	- rozlišuje úplné a neúplné sdělení - sestaví a napíše adresu, vzkaz - posoudí, zda jsou adresa, vzkaz úplné - sestaví z vět příběh s dodržáním dějové posloupnosti	- dokončení, příběhu - osnova - adresa - vzkaz	OSV 1, 2, 3, 8
ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	- reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta - vyslechne vzkaz a reprodukuje ho ústně další osobě	- reprodukce textu - vzkaz - pohádky, pověsti	OSV 1, 2, 8

ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	- komunikuje stručně a výstižně vyjadřuje své myšlenky - užívá správných pravidel komunikace - osvojuje si zdvořilé vystupování - na základě zadaných informací vede telefonický hovor	- základní komunikační pravidla - telefonický rozhovor	OSV 1, 2, 3, 6, 7, 8
ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	- seznamuje se s kritickým hodnocením informací - hledá v předložených ukázkách tu, která chce ovlivnit rozhodování člověka (adresáta) - hledá v časopise, denním tisku příklad manipulativní reklamy	- kritické čtení - čtení zdroj informací - reklama	OSV 1, 8
ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	- řekne s náležitou intonací, přízvukem a tempem řeči prosbu, omluvu - vhodně se představí dětem, dospělému - uzpůsobuje mluvní projev komunikačnímu záměru	- spisovné vyjadřování - zdvořilé vystupování - kladení vhodných otázek - prosba - omluva - vyjadřování závislé na komunikační situaci	OSV 1, 2, 3, 6, 7, 8
ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	- pozná rozdíl mezi spisovným a nespisovným sdělením - vhodně využívá spisovnou výslovnost podle komunikační situace - seznamuje se se slangy a nářečím	- spisovná a hovorová čeština - nespisovná čeština, slangy a nářečí - vyjadřování závislé na komunikační situaci	OSV 1, 2, 5
ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry - dodržuje dějovou posloupnost - pracuje podle rozvité osnovy	- popis věci a postupu děje - pozdrav - dopis - popis - vypravování	OSV 1, 2, 3

	• sestaví popis věci a postupu děje		
ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	• sestavuje jednoduchou osnovu (rozvitou) • vypravuje vlastními slovy s pomocí osnovy • píše texty s pomocí osnovy, dodržuje časovou posloupnost komunikačního útvaru	• vypravování • rozvitá osnova	OSV 1, 2, 5, 8
Jazyková výchova			
ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	• zkoumá různé podoby slova • vybere z nabídky slovo, které je významem nejblíže zadanému slovu • nahradí v textu slovo nespisovné slovem spisovným, slovem citově zabarveným, slovem významově	• slovní pojmy, význam slov • slova jednoznačná a mnohoznačná • antonyma, synonyma, homonyma • slova spisovná a nespisovná • slova citově zabarvená	OSV 1
ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	• pozná kořen a rozlišuje část předponovou a příponovou • rozlišuje předpony a přípony • doplňuje předpony podle smyslu • rozliší slovo příbuzné a tvary téhož slova • vytváří slova příbuzná	• stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) • předpona, přípona, koncovka • předpona x předložka	OSV 1
ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	• zařadí vyznačené plnovýznamové slovo z textu ke slovnímu druhu (podstatné jméno, sloveso) • vybere z krátkého textu větu, která obsahuje/neobsahuje zadaný slovní druh • určuje mluvnické kategorie podstatných jmen	• tvarosloví - slovní druhy • pravopis koncovek podstatných jmen • pravopis koncovek sloves • pravopis vlastních jmen • mluvnické kategorie podstatných jmen (rod, číslo, pád a vzor) • mluvnické kategorie sloves (osoba,	OSV 1

	• <i>poznává v písemném projevu víceslovná vlastní jména</i> • <i>rozlišuje vlastní jména a obecná pojmenování v názvech</i> • <i>určuje mluvnické kategorie sloves</i>	• číslo, čas, způsob) • infinitiv	
ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	• <i>pozná rozdíl mezi spisovnými a nespisovnými slovy</i> • <i>vhodně využívá spisovná a nespisovná slova</i> • <i>seznamuje se se stangy a nářečtími</i>	• spisovná a hovorová čeština • nespisovná čeština, slangy a nářečí	OSV 1, 2, 8
ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	• <i>seznamuje se s pojmy podmět a přísudek</i> • <i>vyhledává základní skladební dvojici ve větě</i>	• věta jednoduchá a souvětí • základní skladební dvojice • podmět a přísudek ve větě jednoduché • několikanásobný podmět • věta holá a rozvitá	OSV 1
ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	• <i>pozná rozdíl mezi větou jednoduchou a souvětím</i> • <i>tvoří souvětí z vět jednoduchých s použitím vhodných spojovacích výrazů</i> • <i>popisuje stavbu souvětí</i>	• věta jednoduchá a souvětí • tvoření vět jednoduchých a souvětí • "spojování vět do souvětí • větné vzorce	OSV 1
ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	• <i>seznamuje se se spojkami a dalšími spojovacími výrazy</i> • <i>nahrazuje v jednoduchých souvětích spojovací výrazy</i>	• věta jednoduchá a souvětí • spojovací výrazy ve větě (slovní druhy)	OSV 1
ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	• <i>opakuje si pravidla psaní i/y po obojetných souhláskách</i> • <i>vytváří správné tvary odvozených slov</i> • <i>správně vyslovuje a píše slova se</i>	• vyjmenovaná slova a slova příbuzná • odvozování slov • vzory podstatných jmen • pravopis koncovek podstatných	OSV 1

	skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě	jmen ● slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě	
ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	- seznamuje se se shodou přísudku s podmětem - aplikuje základní pravidla syntaktického pravopisu	- syntaktický pravopis (shoda přísudku s vyjádřeným podmětem) - podmět, přísudek	OSV 1
Literární výchova			
ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	- dokáže jednoduše vylíčit atmosféru příběhu - vyjadřuje své názory a pocity z vyslechnuté/přečtené ukázky - vyhledává v příběhu klíčová slova a základní myšlenky - zapisuje si záznam z přečteného - dramaticky vyjádří část příběhu	- zážitkové čtení a naslouchání - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu - záznam o četbě (čtenářský deník) - dramatizace	OSV 1, 2, 3, 8 MED 5
ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	- volně reprodukuje přečtený nebo slyšený text - vytváří vlastní literární text na dané/vlastní téma - volně dokončí příběh, udrží linii - přednáší báseň dle svého výběru	- tvořivé činnosti s literárním textem (přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod) - základní literární pojmy (báseň, verš, rým, přirovnání)	OSV 1, 2, 3, 8 MED 3, 6
ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	- vybírá si z nabídky literárních textů pro děti - osvojuje si rozdíly mezi poezií, prózou, divadlem, filmem - rozhodne, jakého typu je úryvek: umělecký (poezie, komiks, pohádka)	- práce s různými typy uměleckých a neuměleckých textů - poezie - básník, stavba básně, rytmus - próza - spisovatel, pověst, povídka, příběh, hlavní a vedlejší postavy,	OSV 1, 2, 3, 5, 8 MED 4

	<i>a neumelecký (naučnou) literaturou</i>	komiks • divadelní představení - herec, režisér, jednání	
<i>ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy</i>	• rozhodne, zda uvedená ukázka je pohádka, pověst, nebo bajka • rozhodne, která z ukázek je próza nebo poezie	• poezie • próza • pohádka • pověst • bajka	<i>OSV 1, 2, 3, 5, 8 MED 7</i>

5. TŘÍDA			
Komunikační a slobová výchova			
RVP VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	čte texty vhodné pro danou věkovou skupinu	PRAKTICKÉ ČTENÍ - čtení pozorné, plynulé - znalost orientačních prvků v textu	OSV 1, 4 MED 1
ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	- hledá zadané informace v textu - zodpoví otázky týkající se textu - orientuje se v textu (pomáhá mu členění textu, klíčová slova)	VĚCNÉ ČTENÍ - čtení jako zdroj informací - čtení vyhledávací - klíčová slova - znalost orientačních prvků v textu	OSV 1 MED 1
ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení		VĚCNÉ ČTENÍ A NASLOUCHÁNÍ posouzení čteného a slyšeného	OSV 1 MED 1
ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	- vlastními slovy reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení - zodpoví otázky týkající se textu	volná reprodukce sdělení	OSV 1, 5, 8
ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	- vhodně zahájí a ukončí rozhovor - sdělí podstatné informace	ZÁKLADNÍ KOMUNIKAČNÍ PRAVIDLA A MIMOJAZYKOVÉ PROSTŘEDKY ŘEČI - zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače - zdvořilé vystupování - mimika, gestika	OSV 1, 8
ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	- pozorně čte a naslouchá - ověřuje si přečtené a slyšené informace	VĚCNÉ ČTENÍ A NASLOUCHÁNÍ - pozorné čtení a naslouchání - tvorba otázek k doplnění	MED 1, 2, 5

		informací vyhledání informací z dalších zdrojů	
ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	vyjadřuje se v závislosti na dané komunikační situaci	ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA - modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) - vyjadřování závislé na komunikační situaci	OSV 8
ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	- správně skloňuje slova užívaná v každodenním životě - správně vyhodnotí komunikační situaci a užívá vhodné výrazy	- skloňování podstatných jmen podle vzorů - skloňování přídavných jmen podle vzorů - skloňování číslovek dva/oba, tři	OSV 8
ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry		ŽÁNRY PÍSEMNÉHO PROJEVU - vypravování - popis předmětu - popis pracovního postupu - popis děje - popis osoby - dopis - jednoduché tiskopisy (poštovní poukázka)	OSV 1
ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti		ŽÁNRY PÍSEMNÉHO PROJEVU vypravování	OSV 1
Jazyková výchova			
ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová		SLOVNÍ ZÁSoba A TVOŘENÍ SLOV - slova jednoznačná a mnohoznačná - antonyma, synonyma, homonyma	OSV 1

ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku		TVOŘENÍ SLOV stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)	OSV 1
ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	- určuje podstatná, přídavná jména, slovesa a číslovky, které využívá v gramaticky správných tvarech ve svém projevu - určuje zájmena, předložky, spojky, příslovce a citoslovce	TVAROSLOVÍ - slovní druhy - tvary slov	OSV 1, 8
ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary		- skloňování podstatných a přídavných jmen - skloňování číslovek dva/oba, tři	OSV 1
ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty		SKLADBA základní skladební dvojice	OSV 1
ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí		SKLADBA věta jednoduchá a souvětí	OSV 1
ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje		SKLADBA spojování vět v souvětí	OSV 1, 5, 8
ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách		PRAVOPIS - psaní i/y obojetných souhláskách v pozici mimo koncovku - psaní i/y v koncovech podstatných jmen - psaní i/y v koncovech přídavných jmen tvrdých, měkkých a přivlastňovacích - psaní předložek předpon s/z/vz	OSV 1

		• psaní ě ve skupinách bě/bje, vě/vje, pě, mě/mně • psaní skupin souhlásek • psaní přídavných jmen odvozených příponou -ský	
ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu		SYNTAKTICKÝ PRAVOPIS • shoda přísudku s podmětem	OSV 1
Literární výchova			
ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je		PRÁCE S TEXTEM • písemné i ústní vyjádření dojmů z četby	OSV 1, 8 MED 5
ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma		PRÁCE S TEXTEM • volná reprodukce přečteného textu • přednes vhodných literárních textů • dramatizace • vlastní výtvarný doprovod • tvorba vlastních textů na vhodně zvolené téma	OSV 1, 8 MED 3, 6
ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů		LITERÁRNÍ DRUHY A ŽÁNRY • báseň • pohádka • bajka • povídka • pověst	OSV 1 MED 4
ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy		LITERÁRNÍ DRUHY A ŽÁNRY • báseň • pohádka • bajka	OSV 1 MED 7

		• povídka • pověst ZÁKLADNÍ LITERÁRNÍ POJMY • verš • rým • sloka • přirovnání	
--	--	--	--

6. TŘÍDA			
Komunikační a slohová výchova			
RVP VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	žák najde v textu prvky (jazykové prostředky), které naznačují, co chce komunikační partner svou promluvou říct, kam směřuje	Tiskopisy - poštovní poukázky, podací lístek Popis - popis budovy, popis místnosti, popis postavy, popis krajiny, popis pracovního postupu Zpráva a oznámení Výpisky a výtah	OSV 1,6,8 MED 1, 2
ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	- sám napíše text zadaného (probíraného) slohového útvaru - napíše osnovu - používá přímou, nepřímou řeč - člení text do odstavců	Inzerát, objednávka Dopis - osobní, úřední Vypravování - osnova vypravování, jazykové prostředky, vyprávění podle obrázku, dokončení příběhu	Z, D, Př, F - výtah, výpisky učiva
ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	rozliší nespisovné a spisovné jazykové prostředky v psaném i ústním projevu a používá je účelně a podřídí jejich užití komunikačnímu záměru		
ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	žák po krátkém čase na rozmyšlenou o výběru tématu a o způsobu přednesení pronese souvislou a převážně spisovnou řeč krátké sdělení o něčem, čemu by ostatní měli podle něho věnovat pozornost	Slohové práce	
Jazyková výchova			
ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	uvede typy hlásek, rozliší souhlásky na znělé a neznělé	Zvuková stránka jazyka opakování o hláskách	OSV 1,8

	• pozná, kde stojí slovní přízvuk v českém jazyce	• spisovná a nespisovná výslovnost • zvuková stránka věty	
ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	• orientuje se v základních typech jazykových příruček	Práce s jazykovými příručkami • Pravidla českého pravopisu • Stručná mluvnice česká • Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost	
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	• rozlišuje slovní druhy • rozpozná je v textu • objasní stavbu slova, rozpozná příbuzná slova	Druhy slov - podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa	
ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	• upevňuje a rozšiřuje znalosti pravopisných jevů	Pravopis - shoda přísudku s podmětem, pravopis koncovek přídavných jmen	
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	• rozlišuje podmět a přísudek, rozpozná podmět vyjádřený, nevyjádřený, přísudek slovesný, jmenný se sponou • porozumí rozvíjejícím větným členům • rozpozná větu jednoduchou od souvětí • určí větu hlavní a vedlejší v souvětí	Základní větné členy - podmět a přísudek Rozvíjející větné členy - přívlastek, předmět, příslovečné určení Věta jednoduchá, souvětí. Grafické znázornění souvětí	
ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	• objasní pojem národní jazyk • rozdělí útvary národního jazyka, lokalizuje nářečí v jazykové mapě • zařadí slova do jednotlivých vrstev národního jazyka	Jazyk a jeho útvary	Zeměpis - nářečí
Literární výchova			
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk	• přednese vhodně literární text, • porozumí textu	Lidová slovesnost	EGS 2, 3

<i>literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</i>	○ volně ho reprodukuje ○ zaznamená hlavní myšlenky	Bajky	<i>MKV 1</i>
<i>ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</i>	● osvojuje si teorii jednoduchých literárních žánrů ● rozpoznává jednoduché literární žánry ● najde v textu znaky těchto žánrů ● seznamuje se s výraznými představiteli těchto žánrů v české i světové literatuře	Báje, mýty Pověsti, pohádky Dobrodružné a humoristické příběhy	<i>MED 4</i> <i>Dějepis</i>
<i>ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích</i>	● orientuje se v knihovně, v katalozích		

7. TŘÍDA			
Komunikační a slobová výchova			
RVP VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	na základě získaných dovedností porovná sdělení a zaujme stanovisko k obsahu sdělení, posoudí objektivnost a subjektivnost	Líčení – subjektivně zabarvený popis - líčení krajiny Výtah Vypravování Popis - popis předmětu, popis uměleckého díla, popis pracovního postupu Zpráva, oznámení Životopis, žádost Charakteristika osob	OSV 8
ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	- analyzuje text - porovná podstatné a méně důležité informace a vlastními slovy formuluje hlavní myšlenku, kterou dokáže podložit citací z textu - reprodukuje text podle osnovy		ENV 4
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	vybaví si naučené a vědomosti aplikuje při vytvoření vlastního textu		MED 5
ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	- tvoří vlastní životopis, žádost, sestaví žádost podle předlohy - používá naučené informace, pracuje s osnovou a na jejím základě sestaví text - rozlišuje charakteristiku přímou a nepřímou - používá vhodné jazykové prostředky - charakterizuje přehledně vybranou osobu		VO - volba povolání

Jazyková výchova			
ČJL-9-2-01 <i>spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova</i>	● <i>analyzuje význam slov,</i> ● <i>sám vysvětlí původní i přenesený význam slova</i>	Význam slov - metafora, metonymie, synonyma, homonyma, antonyma,slova citově zabarvená, odborné názvy, slova s časovým příznakem, rčení, přísloví, pořekadla Slovotvorba - tvoření slova, stavba slova, slovotvorný rozbor, způsoby tvoření slov Tvarosloví - opakování, skloňování zájmena jenž, slovesa, slovesný rod, příslovce, příslovečné spřežky, stupňování příslovčí, další neohebné slovní druhy Skladba – druhy vět podle postoje mluvčího, věty jednočlenné, dvojčlenné, větné ekvivalenty, větné členy(podmět, přísudek, přívlastek, předmět, příslovečná určení, doplněk), přístavek Druhy vedlejších vět Procvičování pravopisu - vyjmenovaná slova, psaní i/y v koncovkách podstatných jmen, v koncovkách přídavných jmen, shoda přísudku s podmětem, psaní velkých písmen ve vlastních jménech	OSV 1 Aj, Nj
ČJL-9-2-02 <i>rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh</i>	● <i>osvojí si definice,</i> ● <i>rozlišuje základní způsoby tvoření slov a na základě naučeného sám vysvětluje, jak dané slovo vzniklo</i>		
ČJL-9-2-04 <i>správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</i>	● <i>pozná a určí slovní druhy</i> ● <i>zdokonaluje se v určování neohebných slovních druhů</i>		
ČJL-9-2-06 <i>rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí</i>	● <i>rozpozná věty podle postoje mluvčího</i> ● <i>dokáže rozlišit věty jednočlenné, dvojčlenné a větné ekvivalenty</i> ● <i>rozpozná ve větě větné členy</i> ● <i>rozliší větu jednoduchou od souvětí</i> ● <i>v souvětí dokáže určit větu hlavní a vedlejší</i> ● <i>naučí se určovat druhy vedlejších vět</i>		
ČJL-9-2-07 <i>v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí</i>	● <i>vybaví si naučené, vysvětlí pravopisný jev a uvede správné zdůvodnění</i>		
Literární výchova			
ČJL-9-3-01 <i>uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk</i>	● <i>interpretuje text, rozliší podstatné a méně důležité sdělení,</i>	Literární druhy, žánry Lyrika	OSV 2

<i>literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</i>	• zaujme vlastní stanovisko a obhájí je na základě citace z textu	Lyrickoepické žánry Epické žánry • bajka • báje • pověst • pohádka • povídka • legenda • novela • román Drama • tragédie • komedie • činohra Výrazové formy • próza • poezie Rozbory vybraných ukázek Čtení s porozuměním	<i>MED 4</i> <i>MED 3</i>
<i>ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora</i>	• žák rozpozná výrazné rysy vypravěčského stylu, kterými se úryvek liší od neutrálního podání nějaké situace		
<i>ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</i>	• interpretuje a analyzuje dílo, • porovná způsob zpracování tématu, • zaujme vlastní stanovisko, • komentuje způsob pojetí tématu		
<i>ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie</i>	• vytvoří vlastní literární text, volí vhodné jazykové prostředky		

8. TŘÍDA			
Komunikační a slohová výchova			
RVP VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	- podává přehledně, pomocí neutrálních jazykových prostředků, poučení o určitém problému nebo jevu - dokáže v textu vyhledat odborné názvy	Výklad – odborné názvy (termíny), odstavce, osnova Úvaha Subjektivně zabarvený popis - líčení Charakteristika literární postavy Shrnutí o slohu – základní styly, forma projevů, odlišnost mluvených projevů od popsaných	<i>OSV 1,6,8</i> <i>MKV 2</i> <i>MED1,3</i>
ČJL-9-1-03 rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	- obhazuje svůj názor, - prosazuje své postoje v diskuzích - orientuje se ve slohových útvarech v závislosti na cíli a zaměření slovního projevu		
ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	- charakterizuje přehledně literární postavu díla, seznamuje se s postavami významných děl - uvědomuje si krásu kolem sebe, podle svých schopností tvoří odpovídající líčení skutečnosti	Výtah – citáty, základní informace z aktualit	<i>F, CH, Z, D, Př</i> <i>- odborný výklad z učiva předmětů</i>
ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné a nespisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	orientuje se ve slohových útvarech v závislosti na cíli a zaměření slovního projevu		<i>OSV 1,2,3</i> <i>OSV 2</i>
ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z	- osvojuje si vědomosti samostudiem - podtrhávání, výpisky, výtah, formuluje klíčové skutečnosti		

<i>přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát</i>			
Jazyková výchova			
<i>ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami</i>	• samostatně získává informace v různých typech slovníků, jazykových příručkách, na internetu	Nauka o slovní zásobě, tvoření slov Slova přejatá, výslovnost, pravopis, skloňování Tvarosloví - slovesný vid Pravopis i/y v koncovkách, předpony s-, z-, vz-, předložky s, z, skupiny bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně Skladba - věta jednoduchá, souvětí, druhy vedlejších vět • významové poměry mezi souřadně spojenými hlavními větami • významové poměry mezi větnými členy a vedlejšími větami • souvětí souřadné, podřadné • spojovací výrazy v souvětí, interpunkce v souvětí • jazykové rozbor, složitější souvětí	OSV 1
<i>ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova</i>	• porozumí běžným slovům cizího původu, správně je používá při komunikaci, nahrazuje je slovy domácími		OSV 8
<i>ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</i>	• utvrzuje znalosti slovesných kategorií, nově rozlišuje slovesa dokonavá od nedokonavých, určuje třídu a vzor - užívá spisovných slovesných tvarů		OSV 2,3
<i>ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí</i>	• vybaví si naučené, vysvětlí pravopisný jev a uvede správné zdůvodnění		
<i>ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí</i>	• rozlišuje různé druhy souvětí, věty hlavní a vedlejší • prohlubuje si znalosti o souvětí podřadném • umí určit významový poměr mezi větami hlavními, mezi větnými členy a souřadně spojenými vedlejšími větami • důraz v pravopise na interpunkci • graficky znázorňuje stavbu souvětí		
<i>ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí</i>	• zařadí češtinu mezi slovanské jazyky	Obecné výklady o českém jazyce	MED 1

<i>a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití</i>		• slovanské jazyky • útvary českého jazyka	
Literární výchova			
<i>ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty</i>	• má přehled o významných představitelích české i světové literatury (časové zařazení, literární směr), autory starověké a středověké literatury	Česká literatura od středověku až po 20. století • významná díla vybraných autorů	
<i>ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</i>	• vyjadřuje své pocity z přečteného textu • vybírá si přiměřenou četbu, hodnotí ji • vyjadřuje své hodnocení výkonů spolužáků podle určených kritérií	Čtení s porozuměním Rozbory vybraných ukázek	<i>MED 6</i>
<i>ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</i>	• rozeznává základní literární žánry i umělecké jazykové prostředky, charakterizuje je • zapojuje se do diskuse o slyšených nebo zhlédnutých kulturních zážitcích		

9. TŘÍDA			
Komunikační a slohová výchova			
RVP VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	• analyzuje text • roztrídí získané informace na podstatné a okrajové • seřadí podstatné informace podle důležitosti • porovná informace	Výklad Úvaha Fejeton	OSV 5
ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	• analyzuje text • posoudí subjektivní a objektivní přístup autora a zhodnotí jej • provede kritiku • uplatňuje vlastní názory a stanoviska ve vlastním textu	Proslov Slohové postupy a útvary užívané v různých komunikačních oblastech a situacích	MED 4
ČJ-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	• žák rozhodne podle komunikační situace, zda je namístě mluvit spisovně • žák změní své uvolněné nespisovné vyjadřování v řeč kultivovanou, se stylově neutrálními a společensky přijatelnými výrazy a s uspořádanou stavbou výpovědi, když se obrací k osobě váženější a ve formálních situacích	Diskuse	MED 4
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	• na základě již získaných komunikačních dovedností a znalostí slohových postupů a útvarů formuluje vlastní myšlenky a názory v souladu s danou komunikační situací • vybírá a používá vhodné jazykové		

	<i>prostředky pro tuto situaci</i>		
ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	- vyjmenuje a definuje jednotlivé slohové postupy a útvary - na základě osvojených znalostí a dovedností vytvoří vlastní text		
ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	- na základě osvojených zásad komunikace se zapojuje do diskuse - formuluje vlastní myšlenky a názory, prezentuje je - hodnotí argumenty oponenta, porovnává je se svými, reaguje na ně		MKV 1,3
Jazyková výchova			
ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	- prohlubuje již osvojené znalosti a aplikuje je - upevňuje si znalosti o možnostech vzniku nových slov	Slovní zásoba a význam slova - slovo, sousloví, věcný význam slov - významové vztahy mezi slovy - vrstvy ve slovní zásobě Nauka o tvoření slov Tvarosloví slovní druhy - podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa (přechodníky, třídy, vzory, tvary slovesa být), příslovce, předložky, spojky	
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	- umí určit správně slovní druhy - ovládá tvoření tvarů přechodníků - u sloves umí určit třídu a vzor		
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	- opakuje druhy souvětí, grafické rozborů - zaměření je na správnou interpunkci v souvětí		
ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	- upevňuje si již osvojené znalosti a aplikuje je - zaměřuje se na správnou výslovnost		
ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	žák v textu odliší jazykové prostředky útvarů národního jazyka		
		Skladba Stavba věty a souvětí - věty podle postoje mluvčího, věty	

		dvojčlenné, jednočlenné, větné ekvivalenty Mluvnický zápor Skladební dvojice Souvětí - věta hlavní, vedlejší, řídící, závislá, souvětí souřadné a podřadné, druhy vedlejších vět, významové poměry, složité souvětí Řeč přímá a nepřímá Samostatný větný člen, oslovení, vsuvka, věta neúplná Pořádek slov v české větě Zvuková stránka jazyka • hlásky, hláskové skupiny • větný přízvuk, větná melodie Obecné výklady o jazyce • projev mluvený, psaný, řeč, jazyk • jazykověda a její disciplíny • jazyková kultura	
Literární výchova			
ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	• vyjmenuje a definuje jednotlivé literární druhy a žánry, uvede příklady, analyzuje ukázky	Světová literatura od počátku slovesného umění do 20. století	OSV 1,8

ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	na základě osvojených znalostí literární teorie a vlastní četby analyzuje text, hodnotí jej, kritizuje a posoudí jeho hodnotu, porovná s jiným textem	- významná díla vybraných autorů	VDO 1
ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	vyjmenuje a definuje základní literární směry, uvede jejich významné představitele a jejich díla, porovná autory v rámci jednotlivých směrů	Čtení s porozuměním Rozbory vybraných ukázek	MED 1
ČJL-9-3-08 Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	srovnává literární, divadelní a filmová zpracování a jednoduchým způsobem obhájí vlastní názor		

7.1.2. ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu Anglický jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Anglický jazyk

Vyučovací předmět Anglický jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a vychází z obsahu vzdělávacího oboru Cizí jazyk.

Cílem předmětu je rozvoj komunikativních kompetencí v anglickém jazyce. Obsah předmětu zahrnuje obohacování slovní zásoby dle tematických okruhů daného ročníku, seznamování se s gramatickými pravidly, se zvukovou stránkou jazyka. Ve výuce jsou rozvíjeny základní jazykové dovednosti, tj. poslech s porozuměním a mluvení, čtení s porozuměním a psaní. Jsou využívány různé formy práce, metody a učební pomůcky.

Učitelé zohledňují zájmy, nadání žáků i jejich potřeby pro praktický život a budoucí povolání. Výuka probíhá v kmenových třídách.

Do výstupů předmětu Anglický jazyk jsou zahrnuta průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Časová dotace:

ročník	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
týdenní počet hodin	1	3	3	4	3	3	3	3

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu Anglický jazyk

Kompetence k učení

- procvičujeme se žáky novou gramatiku v kontextu čteného nebo slyšeného textu, vybízíme je k její analýze a hledání pravidel, a vedeme je tak k pochopení a uchopení nové látky
- rozvíjíme u žáků jejich schopnosti porozumět slyšenému textu na písničkách a básničkách
- opakuje se žáky probranou látku, vedeme je tak pravidelné kontrole naučeného
- vedeme žáky k sebehodnocení vlastního pokroku
- posilujeme řečové dovednosti žáků a soustředění žáků na jednotlivé úkoly
- vedeme žáky k využívání informačních technologií k získávání informací a řešení úkolů

Kompetence k řešení problémů

- umožňujeme žákům odhadovat pokračování čteného textu na základě nabízených obrázků a vytvářet tak hypotézy a předpoklady
- podněcujeme takové aktivity a zadáváme takové úlohy, při kterých jsou žáci nuceni vyhledat informace z jiných zdrojů než jen z učebnice

- navozujeme problémové situace z reálného života, a tak podporujeme rozvoj slovní zásoby žáků a učíme je v dané situaci vhodně reagovat

Kompetence komunikativní

- procvičujeme gramatické struktury a slovní zásobu se žáky dramatizací reálných situací, vedeme je tím k efektivnímu a logickému vyjadřování se;
- poskytujeme žákům prostor k písemné i ústní prezentaci zadaných úkolů;
- zadáváme úkoly, při kterých žáci sdělují vytržené a uspořádané informace o sobě, svých blízkých, svém okolí a svých zájmech v písemné a ústní podobě
- pravidelně zařazujeme do hodin rozhovory a výměnu názorů či informací ve dvojicích k zadanému tématu
- podporujeme žáky v dostatečně hlasitém a zřetelném projevu v anglickém jazyce

Kompetence sociální a personální

- volíme různé formy práce, samostatné, párové, týmové, abychom umožnili žákům vzájemnou inspiraci a pomoc a motivovali je k dosahování osobního maxima
- zadáváme skupinové práce tak, aby se při činnosti sešla jiná skupina žáků, a tím si žáci zvykali na vzájemnou spolupráci a různý styl práce
- povzbuzujeme žáky, aby v případě potřeby nabízeli svou pomoc či ochotně vyhověli při žádosti o pomoc
- vedeme žáky k dodržování termínů splnění úkolů
- přizpůsobujeme výuku individuálním potřebám a schopnostem žáků

- zařazujeme do výuky videokomponenty a odlehčující činnosti, například hry, soutěže, hádanky, kterými navozujeme tvůrčí a přátelskou atmosféru ve třídě

Kompetence občanské

- zadáváme žákům úkoly vztahující se k situacím každodenního života
- vyžadujeme od žáků zodpovědnost za svůj podíl na týmové práci
- zařazujeme do výuky témata týkající se života v anglicky mluvících zemích a vedeme je k respektování kultury jiných národů
- povzbuzujeme žáky, aby ke spolupráci přijímali ostatní žáky a nikoho neodmítali
- necháváme žáky pracovat vlastním tempem a necháváme je vyjadřovat se svým vlastním způsobem, ale vyžadujeme od nich odpovědnost za vlastní činy a projevy

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k odpovědnosti za plnění zadaných úkolů
- zadáváme úlohy, při nichž žáci projeví svou iniciativu, znalosti, představivost a také schopnost spolupracovat s ostatními
- používáme různé techniky učení opakovaně a pravidelně, aby si žáci zvykli na jistý druh práce a učení
- vyžadujeme od žáků hodnocení vlastní práce a osobního pokroku v učení
- zařazujeme úkoly na rozvoj jemné motoriky žáků

Vzdělávací obsah předmětu Anglický jazyk

2. TŘÍDA (1. období)			
Řečové dovednosti			
RVP VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně</i> <i>CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal</i>	• rozumí jednoduchým pokynům • pojmenuje barvy, názvy školních potřeb, vybrané hračky, oblečení a další jednoduchá slova • snaží se napodobovat výslovnost učitele/z nahrávky • zazpívá písničku	ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA • seznámení se základními výslovnostními návyky SLOVNÍ ZÁSoba • pozdravy • školní potřeby • hračky • rodina • barvy • oblečení • zvířata • jídlo • příroda • počasí TEMATICKÉ OKRUHY • škola • hračky • rodina • barvy • oblečení • zvířata • jídlo • příroda • počasí	<i>OSV 1</i>

3. TŘÍDA (1. období)			
Řečové dovednosti			
RVP VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně</i> <i>CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal</i> <i>CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu</i> <i>CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu</i> <i>CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení</i> <i>CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy</i>	• používá slovní zásobu v rozsahu učebnice • rozumí jednoduchým pokynům • pojmenuje zvířata, barvy, názvy školních potřeb • vyjádří pocity, nálady • popíše části lidského těla • mluví o své rodině • mluví o jídle, oblečení, o předmětech • správně a srozumitelně vyslovuje • rozumí krátkým pokynům v textu • rozumí jednoduchým textům nahrávek	ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA • základní výslovnostní návyky • vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov SLOVNÍ ZÁSoba • čísla 1-12 • základní školní předměty • barvy • hodiny (pouze celé hodiny) • přídavná jména • oblečení • lidské tělo • dny v týdnu • ovoce • zelenina • místnosti v domě • abeceda TEMATICKÉ OKRUHY • barvy • čísla • hračky • domov • rodina • škola • volný čas	<i>OSV 1</i> <i>MKV 1</i>

		● lidské tělo ● jídlo ● oblékání ● nákupy ● svátky ● dny v týdnu ● hodiny MLUVNICE ● základní konverzační otázky ● věta oznamovací ● základní přídavná jména ● předložky ● co mám rád/nemám rád ● sloveso moci/umět	
--	--	---	--

4. TŘÍDA (2. období)			
RVP VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
POSLECH S POROZUMĚNÍM CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	- reaguje na pokyny, jazyk učitele/spoluzáků - rozumí známým slovům a základním větám, které se vztahují k rodině, škole, volnému času a dalším známým tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně	ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA - fonetické znaky (pasivně) - základní výslovnostní návyky - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov SLOVNÍ ZÁSoba - abeceda - základní pokyny - čísla 1-100 - třída - základní předložky - barvy - oblečení - byt - ovoce, zelenina - denní činnosti - sporty - školní předměty - město TEMATICKÉ OKRUHY - škola - volný čas - domov - rodina - jídlo - povolání	OSV 1
CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu			
CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu			
MLUVENÍ CJ-5-2-01 se zapojuje do jednoduchých rozhovorů	- speluje jednotlivá slova - reaguje na pokyny učitele - mluví o počasí - zpívá písničky - předvede scénku na základě přečteného/slyšeného - odpoví gramaticky správně na otázku - popíše dům/byt, místnosti - jednoduše reaguje v zadané roli - pozdraví - používá základní otázky - odpoví na základní otázky - rozloučí se		
CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá			

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	• přečte básničku, pohled v rozsahu slovní zásoby učebnice • vyhledá zadanou informaci v přiměřeně dlouhém textu	• kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu)	
PSANÍ CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře	• vyplní základní informace o sobě	MLUVNICE • sloveso mít, být, umět, chtít • přítomný čas prostý • tvoření ing tvarů • odpověď, zápor • vazba there is / there are • předložky místa • tvoření množného čísla • vazba s of	

5. TŘÍDA			
RVP VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
POSLECH S POROZUMĚNÍM CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	- rozliší známá slova v poslechu - rozumí obsahu a smyslu ústních sdělení a otázek, které se vztahují k rodině, škole, volnému času a dalším známým tématům, v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně - reaguje na jednoduché pokyny - doplní informace z poslechu	ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA - fonetické znaky (pasivně) - základní výslovnostní návyky - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov SLOVNÍ ZÁSoba - já, moje rodina a moji kamarádi - číslovky 1 – 100 - volný čas - zábava, sporty, režim dne - domov, dům, pokoje - zvířata - škola, předměty ve škole, vyučovací předměty - město, budovy, obchody - části lidského těla - oblečení - měsíce - práce se slovníkem TEMATICKÉ OKRUHY - domov - rodina - škola - volný čas - lidské tělo	OSV 1
MLUVENÍ CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá			

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM <i>CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům</i>	● <i>v textech s vizuální podporou porozumí hlavní myšlence</i> ● <i>najde v textu zadanou informaci</i> ● <i>vyhledá informace k tématu v časopise nebo na webové stránce a tyto informace využije</i> ● <i>vyhledává dané slovo ve slovníku</i>	● oblékání ● zvířata ● nákupy ● bydliště ● dopravní prostředky ● dny v týdnu, hodiny	
<i>CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</i>			
PSANÍ <i>CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života</i>	● <i>popíše svůj den</i> ● <i>vyplní formulář se všemi základními údaji</i> ● <i>doplní vynechané slovo do věty v závislosti na kontextu</i> ● <i>popíše obrázek (používá předložky místní)</i>	MLUVNICE ● sloveso být, mít, moci/umět ● přítomný čas prostý ● přítomný čas průběhový ● vazba there is / there are ● osobní a přivlastňovací zájmena ● přivlastňovací pád ● množné číslo podstatných jmen ● přídavná jména ● předložky místa a času ● otázky na cenu	
<i>CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře</i>			

7.1.3. ANGLICKÁ KONVERZACE

Charakteristika vyučovacího předmětu Anglická konverzace

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Anglická konverzace

Vyučovací předmět Anglická konverzace je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a vychází z obsahu vzdělávacího oboru Cizí jazyk.

Cílem předmětu je rozvoj komunikativních kompetencí v anglickém jazyce. Obsah předmětu zahrnuje obohacování a procvičování slovní zásoby dle tematických okruhů daného ročníku a osvojování konverzačních obrátů. Ve výuce jsou rozvíjeny základní jazykové dovednosti, důraz je kladen na poslech s porozuměním a mluvení. Jsou využívány různé formy práce, metody a učební pomůcky.

Učitelé zohledňují zájmy, nadání žáků i jejich potřeby pro praktický život a budoucí povolání. Výuka probíhá v kmenových třídách.

Do výstupů předmětu Anglický jazyk jsou zahrnuta průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Časová dotace:

ročník	6.	7.	8.	9.
týdenní počet hodin	1	1		

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu Anglická konverzace

Kompetence k učení

- procvičujeme se žáky novou gramatiku v kontextu čteného nebo slyšeného textu, vybízíme je k její analýze a hledání pravidel, a vedeme je tak k pochopení a uchopení nové látky
- rozvíjíme u žáků jejich schopnosti porozumět slyšenému textu na písních a básničkách
- opakujeme se žáky probranou látku, vedeme je tak pravidelné kontrole naučeného
- vedeme žáky k sebehodnocení vlastního pokroku
- posilujeme řečové dovednosti žáků a soustředění žáků na jednotlivé úkoly
- vedeme žáky k využívání informačních technologií k získávání informací a řešení úkolů

Kompetence k řešení problémů

- umožňujeme žákům odhadovat pokračování čteného textu na základě nabízených obrázků a vytvářet tak hypotézy a předpoklady
- podněcujeme takové aktivity a zadáváme takové úlohy, při kterých jsou žáci nuceni vyhledat informace z jiných zdrojů než jen z učebnice
- navozujeme problémové situace z reálného života, a tak podporujeme rozvoj slovní zásoby žáků a učíme je v dané situaci vhodně reagovat

Kompetence komunikativní

- procvičujeme gramatické struktury a slovní zásobu se žáky dramatizací reálných situací, vedeme je tím k efektivnímu a logickému vyjadřování se
- poskytujeme žákům prostor k písemné i ústní prezentaci zadaných úkolů
- zadáváme úkoly, při kterých žáci sdělují vytržené a uspořádané informace o sobě, svých blízkých, svém okolí a svých zájmech v písemné a ústní podobě
- pravidelně zařazujeme do hodin rozhovory a výměnu názorů či informací ve dvojicích k zadanému tématu
- podporujeme žáky v dostatečně hlasitém a zřetelném projevu v anglickém jazyce

Kompetence sociální a personální

- volíme různé formy práce, samostatné, párové, týmové, abychom umožnili žákům vzájemnou inspiraci a pomoc a motivovali je k dosahování osobního maxima
- zadáváme skupinové práce tak, aby se při činnosti sešla jiná skupina žáků, a tím si žáci zvykali na vzájemnou spolupráci a různý styl práce
- povzbuzujeme žáky, aby v případě potřeby nabízeli svou pomoc či ochotně vyhověli při žádosti o pomoc
- vedeme žáky k dodržování termínů splnění úkolu
- přizpůsobujeme výuku individuálním potřebám a schopnostem žáků
- zařazujeme do výuky videokomponenty a odlehčující činnosti, například hry, soutěže, hádanky, kterými navozujeme tvůrčí a přátelskou atmosféru ve třídě

Kompetence občanské

- zadáváme žákům úkoly vztahující se k situacím každodenního života
- vyžadujeme od žáků zodpovědnost za svůj podíl na týmové práci
- zařazujeme do výuky témata týkající se života v anglicky mluvících zemích a vedeme je k respektování kultury jiných národů
- povzbuzujeme žáky, aby ke spolupráci přijímali ostatní žáky a nikoho neodmítali
- necháváme žáky pracovat vlastním tempem a necháváme je vyjadřovat se svým vlastním způsobem, ale vyžadujeme od nich zodpovědnost za vlastní činy a projevy

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k odpovědnosti za plnění zadaných úkolů
- zadáváme úlohy, při nichž žáci projeví svou iniciativu, znalosti, představivost a také schopnost spolupracovat s ostatními
- používáme různé techniky učení opakovaně a pravidelně, aby si žáci zvykli na jistý druh práce a učení
- vyžadujeme od žáků hodnocení vlastní práce a osobního pokroku v učení
- zařazujeme úkoly na rozvoj jemné motoriky žáků

Vzdělávací obsah předmětu Anglická konverzace

6. TŘÍDA			
RVP VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
POSLECH S POROZUMĚNÍM CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	- reaguje na jednoduché pokyny - rozliší známá slova v poslechu - rozumí obsahu a smyslu ústních sdělení a otázek, které se vztahují ke známým tématům - rozumí důležitým informacím v krátkých nahrávkách - orientuje se v poslechových cvičeních o různých tématech a zpracuje je dle pokynů	ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA SLOVA - fonetické znaky (pasivně) SLOVNÍ ZÁSoba - měsíce, datum - domácí práce - volný čas - zvířata - cestování - dopravní prostředky - jídlo - práce se slovníkem	MKV 1 EGS 1 OSV 1
CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat			
MLUVENÍ CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	- odpoví na otázky týkající se probíraných témat - s pomocí návodných obrázků, výrazů i samostatně jednoduše shrne obsah textu vztahujícího se k daným tématům - vhodně užívá fráze a ustálená spojení týkající se probíraných témat - vytvoří rozhovor/ sdělení na daná témata - reaguje v situacích vztahujících se k probíraným tématům - je schopen hovořit na známá témata	TEMATICKÉ OKRUHY - domov - volný čas - škola - zvířata - každodenní činnosti - cestování - jídlo, stravovací návyky (příprava pokrmu, v restauraci) - nakupování - realie anglicky mluvících zemí	
CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech			
CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života			

<i>CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení</i>			
--	--	--	--

7. TŘÍDA			
RVP VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
POSLECH S POROZUMĚNÍM CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	- reaguje na jednoduché pokyny - rozliší známá slova v poslechu - rozumí obsahu a smyslu ústních sdělení a otázek, které se vztahují ke známým tématům - rozumí důležitým informacím v krátkých nahrávkách - orientuje se v poslechových cvičeních o různých tématech a zpracuje je dle pokynů	ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA SLOVA - fonetické znaky (pasivně) - přízvuk slov SLOVNÍ ZÁSoba - geografické názvy a pojmenování - počasí - přídavná jména - kultura, zábava - rodina - příbuzenské vztahy - podoba lidí - oblékání - koníčky - každodenní činnosti - volnočasové aktivity - co máme či nemáme rádi - domov a pracoviště - cestování - realie zemí příslušných jazykových oblastí - práce se slovníkem TEMATICKÉ OKRUHY - počasí - rodina	MKV 1 EGS 1 OSV 1
CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat			
MLUVENÍ CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	- odpoví na otázky týkající se probíraných témat - s pomocí návodných obrázků, výrazů i samostatně jednoduše shrne obsah textu vztahujícího se k daným tématům - vhodně užívá fráze a ustálená spojení týkající se probíraných témat - vytvoří rozhovor/ sdělení na daná témata - reaguje v situacích vztahujících se k probíraným tématům - je schopen hovořit na známá témata		
CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech			
CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života			
CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení			

		• volný čas • sport • každodenní činnosti • cestování • volba povolání • bydlení, domov	
--	--	--	--

7.1.4. NĚMECKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu Německý jazyk

*Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu
Německý jazyk*

Vzdělávací obsah předmětu Německý jazyk naplňuje obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk ve vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Velký důraz je kladen na rozvoj komunikačních schopností žáků, ani výuka gramatiky není zanedbatelná. Žák rovněž musí porozumět jednoduchému čtenému textu, který výběrem slov odpovídá jeho jazykové úrovni.

Slovní zásoba se postupně obohacuje o nová slova a obraty, přidávají se další tematické okruhy, procvičuje se větná skladba.

V hodinách německého jazyka se žáci také seznamují s některými typickými jevy života zemí, ve kterých se mluví německy.

Výuka probíhá v kmenových učebnách. Zařazujeme samostatné i skupinové práce. Celkově je výuka zaměřena na zvládnutí těchto dovedností: psaní (Schreiben), čtení (Lesen), čtení s porozuměním (Lesenverstehen), poslech s porozuměním (Hörverstehen).

Do výstupů předmětu Německý jazyk jsou zahrnuta průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Myšlení v globálních a evropských souvislostech a Mediální výchova.

Časová dotace:

ročník	7.	8.	9.
týdenní počet hodin	2	2	2

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu Německý jazyk

Kompetence k učení

- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání informací v jednoduchých textech, jejich třídění a systematizaci
- vedeme žáky k pochopení důležitosti komunikace v německém jazyce pro další studium i praktický život

Kompetence k řešení problému

- vedeme žáky k řešení jednoduchých situací souvisejících se seznamováním
- vedeme žáky ke stručnému sdělení obsahu přiměřeně obtížného textu
- vedeme žáky k porovnávání německého a českého jazyka, vyhledávání shod a odlišností
- předkládáme žákům konkrétní situace, k jejichž zvládnutí je nezbytné použití německého jazyka

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k jednoduché konverzaci dvou osob
- vedeme žáky k porozumění jednoduchých pokynů v cizím jazyce při práci ve třídě a k tomu, aby na ně dokázali reagovat

- vedeme žáky k odbourávání ostychu při používání německého jazyka, i když se zatím dopouštějí chyb
- využíváme nahrávek cizojazyčného textu k nácviku plynulého a foneticky správného čtení jednoduchých textů

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci ve skupinách (rozhovory)
- vedeme žáky k tomu, aby si dokázali v německy mluvícím prostředí vyžádat a poskytnout pomoc či radu

Kompetence občanské

- vedeme žáky k poznávání tradic a kultury cizojazyčného prostředí
- využíváme vědomostí žáků k porovnávání německých a českých tradic

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k možnosti využití jazykových znalostí v budoucím povolání

Vzdělávací obsah předmětu Německý jazyk

7. TŘÍDA		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Poslech s porozuměním DCJ-9-1-01 <i>rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně</i>	Témata • základy výslovnosti • slovní a větný přízvuk • intonace • abeceda • jednoduché texty – pozdravy, představení, pokyny v hodině • číslovky 1-20 • oslovení • poděkování – poslech dialogů • bydliště • představování sebe a jiné osoby – poslech dialogů, audionahrávek • moje zájmy, rodina, domov • škola, koníčky, barvy • školní pomůcky • omluva, prosba, poděkování • německy mluvící země • písničky Gramatika: • přivlastňovací zájmena můj, tvůj, • časování jednoduchých sloves v jednotném i množném čísle • osobní zájmena • základní slovesa a jejich časování • oznamovací věta • základní přídavná jména	OSV 8, 9
DCJ-9-1-02 <i>rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</i>		EGS 1
DCJ-9-1-03 <i>rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</i>		MED 6
Mluvení DCJ-9-2-01 <i>zapojí se do jednoduchých rozhovorů</i>		MV 3, 4
DCJ-9-2-02 <i>sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</i>		Zeměpis Hudební výchova
DCJ-9-2-03 <i>odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</i>		

Čtení s porozuměním DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům		
DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům		
DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci		
Psaní DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři		
DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat		
DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	• sloveso sein, mögen • zápor kein • určité, neurčité členy • časování pravidelných sloves • předložka um v časových údajích • rozkazovací způsob lexikálně • předložka am v časových údajích • dopisování, chatování, e-mail • zápor kein • orientace ve slovníku • dotazník – údaje- jméno, adresa, věk, národnost • předložka um v časových údajích • rozkazovací způsob lexikálně • předložka am v časových údajích	

8. TŘÍDA		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Poslech s porozuměním DCJ-9-1-01 <i>rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně</i>	Témata • koníčky • kamarádi • hračky • popis zvířat • roční období • Salzburg, Mozart • měsíce v roce • popis místa, kde jsem • objednání ubytování • zakoupení jízdenky • popis domu, pokoje • popis cesty, otázky na směr cesty • pozvánka do kina • základní časové údaje • sdělení časových informací • vyjádření radosti a překvapení • telefonování • psaní e-mailu a dopisu • pozdrav z dovolené Gramatika • sloveso haben • 4. pád podstatných jmen • zápor v němčině • vazba ich möchte • časování jednoduchých sloves, • osobní zájmena, • tvorba oznamovací a tázací věty,	<i>OSV 8</i>
DCJ-9-1-02 <i>rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</i>		<i>EGS 1</i>
DCJ-9-1-03 <i>rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</i>		<i>MED 6</i>
Mluvení DCJ-9-2-03 <i>odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá</i>		<i>MV 3, 4</i>
DCJ-9-2-01 <i>zapojí se do jednoduchých rozhovorů</i>		<i>Zeměpis</i>
DCJ-9-2-02 <i>sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</i>		
DCJ-9-2-03		

<i>odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá</i>	● sloveso mögen ● číslovky do 100 ● časování sloves s odlučitelnými předponami a nepravidelných sloves ● sloveso fahren ● 4. pád podstatných jmen ● předložky se 3. a 4. pádem ● ich möchte, ● časování nepr.sloves ● předložka für se zájmeny ● určování času ● přivlastňovací zájmena unser, unsere ● předložky nach, in ● předložka für se zájmeny ve 4. pádě	
Čtení s porozuměním DCJ-9-3-01 <i>rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům</i>		
DCJ-9-3-02 <i>rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</i>		
DCJ-9-3-03 <i>rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci</i>		
Psaní DCJ-9-4-01 <i>vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</i>		
DCJ-9-4-02 <i>napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</i>		
DCJ-9-4-03 <i>stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení</i>		

9. TŘÍDA		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Poslech s porozuměním DCJ-9-1-01 <i>rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně</i>	Téma: • pokyny v hodině, poslech učitele • poslech dialogů • německy mluvící země a města • bydliště, adresa • můj den, můj týdenní program • v obchodě • u lékaře • ve městě, na vesnici • počasí, oblečení • vyjádření povinnosti • průběh dne • nakupování • rozvrh hodin • rozhovory ve škole a o škole • popis lidského těla • u lékaře • plán města • počasí • dovolená, jedeme na dovolenou • vyprávění o průběhu dne v minulém čase • domluva schůzky • rozkazy, pokyny • moje vysněné prázdniny, • zvyky a obyčeje v německy mluvících zemích Gramatika: • číslovky do 1000, • stavba oznamovací a tázací věty v němčině	OSV 1, 3, 8
DCJ-9-1-02 <i>rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</i>		EGS 2, 3
DCJ-9-1-03 <i>rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</i>		MED 6
Mluvení DCJ-9-2-01 <i>zapojí se do jednoduchých rozhovorů</i>		MV 3, 4
DCJ-9-2-02 <i>sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</i>		Zeměpis Přírodopis - části lidského těla
DCJ-9-2-03 <i>odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</i>		
Čtení s porozuměním DCJ-9-3-01 <i>rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům</i>		

<i>DCJ-9-3-02</i> <i>rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</i>	● základní slovesa a jejich časování ● větná melodie ● slovní přízvuk ● způsobová slovesa können, dürfen, müssen, wollen ● stupňování přídavných jmen a příslovčí ● porovnávání pomocí als ● podmět man ● číslovky nad 1000 ● množné číslo podstatných jmen ● sloveso tun ● rozkazovací způsob ● préteritum sloves sein, haben ● spojka deshalb ● další nepravidelná slovesa ● perfektum některých pravidelných a nepravidelných sloves	
<i>DCJ-9-3-03</i> <i>rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci</i>		
Psaní <i>DCJ-9-4-01</i> <i>vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</i>		
<i>DCJ-9-4-02</i> <i>napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</i>		
<i>DCJ-9-4-03</i> <i>stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení</i>		

7.2. MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

7.2.1. MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Matematika

Vyučovací předmět Matematika je součástí vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace a vychází z obsahu vzdělávacího oboru Matematika. Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy: Čísla a početní operace (1. stupeň) a na něj navazující tematický okruh Číslo a proměnná (2. stupeň); Závislosti, vztahy a práce s daty; Geometrie v rovině a v prostoru; Nestandardní aplikační úlohy a problémy.

Cílem výuky matematiky je poskytnout žákům vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, vybavit je nástroji k řešení problémů a rozvíjet jejich rozumové schopnosti, zejména abstraktní a logické myšlení. Žáci tak získávají matematickou gramotnost, která jim umožňuje úspěšně zdolávat překážky v reálných situacích běžného života a je základním předpokladem jejich úspěšného dalšího studia.

Matematika se prolíná celým základním vzděláváním, významně přesahuje svým obsahem do vyučovacích předmětů Fyzika a Chemie, částečně do vyučovacího předmětu Informatika.

Výuka probíhá v kmenových třídách (případně v učebně informatiky). Pokud je to organizačně možné, jsou žáci na druhém stupni dělení do skupin pro větší diferenciaci výuky.

Při výuce jsou využívány nejen učební pomůcky, ale i předměty z běžného života a digitální technika. Ve vyučovacím procesu se odráží snaha co nejvíce propojit oblast matematiky se světem, ve kterém žáci žijí.

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova se prolíná předmětem všemi ročníky. Na druhém stupni v oblastech 1. Rozvoj schopností poznávání, 9. Kooperace a kompetice a 10. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti. Tyto oblasti jsou nedílnou součástí výuky matematiky, proto je už dále neuvádíme.

Časová dotace:

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
týdenní počet hodin	4	5	5	5	5	4	4	4	5

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu Matematika

Kompetence k učení

- předkládáme žákům učivo a informace seřazené logicky a systematicky
- vedeme žáky k plánování vlastního učení a jeho rozvržení zejména při domácí přípravě
- vybízíme žáky k hledání vlastního efektivního způsobu učení, podporujeme vlastní způsob zápisů a poznámek při řešení matematických problémů
- dbáme na používání matematické terminologie
- vedeme žáky k hledání souvislostí mezi matematikou, ostatními vědními obory i okolním světem
- experimentujeme, pozorujeme a vybízíme žáky k vyvozování závěrů a jejich kritickému zhodnocení
- učíme žáky hledat chyby, podporujeme je v chápání chyby jako impulsu ke zlepšení, ne jako selhání
- vedeme žáky k sebehodnocení při získávání matematických dovedností

Kompetence k řešení problémů

- nabízíme žákům úlohy vycházející z reálného života a vedeme je k samostatnému řešení
- o matematických problémech společně s žáky hovoříme, vedeme je k jeho popisu vlastního způsobu znázornění
- vybízíme žáky k navrhování vlastního řešení a hledání různých variant, oceňujeme originální řešení
- učíme žáky aplikovat osvědčené způsoby řešení
- povzbuzujeme žáky k vytrvalosti a pomáháme jim při překonávání nezdarů
- dbáme o ověřování správnosti výsledků
- umožňujeme žákům účastnit se různých matematických soutěží

Kompetence komunikativní

- umožňujeme žákům v klidu a pozorně číst text zadání úloh, vedeme je k vyhledávání podstatných informací v textu
- poskytujeme žákům dostatek času na formulaci vlastních myšlenek a matematických postupů
- zadáváme úlohy různým způsobem, rozvíjíme u žáků porozumění odlišným typům komunikačních prostředků
- vedeme žáky k výstižnému a kultivovanému projevu, k naslouchání druhým a přiměřeným reakcím
- seznamujeme žáky s odbornou matematickou terminologií a vedeme žáky k osvojování matematického symbolického jazyka

Kompetence sociální a personální

- skupinová práce je obvyklou součástí výuky matematiky, při ní dbáme na pestré a proměnlivé složení skupin
- dbáme na ohleduplnost při skupinové práci, vedeme žáky k respektu k odlišnému názoru a ocenění ostatních
- nepodporujeme nezdravou soutěživost
- snažíme se, aby se žáci cítili při práci bezpečně, nebáli se požádat o pomoc a byli ochotni ji poskytnout
- pomáháme žákům při řízení vlastního jednání a seberegulaci, vedoucí k sebeúctě a pozitivní představě o sobě samém

Kompetence občanské

- rozvíjíme v žácích empatii
- dbáme na dodržování nastavených pravidel
- zařazujeme úlohy související s ekologií a prostředím, ve kterém žijí

Kompetence pracovní

- učíme žáky bezpečně a účinně využívat pomůcky, nástroje a digitální techniku
- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům a úplné dokončení práce
- oceňujeme dobře zvládnutou práci
- rozvíjíme u žáků schopnost objektivního sebehodnocení i s ohledem k volbě budoucí profese
- pracujeme se žáky na základech finanční gramotnosti potřebné pro podnikání a domácí i osobní rozpočet

Vzdělávací obsah předmětu Matematika

1. TŘÍDA			
Číslo a početní operace			
RVP VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků</i>	• pozná a rozlišuje tvary číslic 1 - 20 • daná čísla modeluje v reálných situacích • počítá předměty v daném souboru a umí přiřadit tomuto souboru danou číslici (hodnotu) • vytváří soubor s danými počty prvků •	• nácvik tvarů číslic a numerace v oboru 1-20 v praktických činnostech	OSV 1, 9, 10
<i>M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti</i>	• čte a zapisuje přirozená čísla do 20 • chápe a rozlišuje znaky rovnosti a nerovnosti • zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti • dané situace rovnosti a nerovnosti modeluje v reálných situacích	• zápis čísel v desítkové soustavě 0-20, porovnávání čísel na číselné ose a pomocí matematických symbolů	OSV 1, 9, 10
<i>M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose</i>	• zobrazí číslo na číselné ose • orientuje se na číselné ose • rozlišuje více, méně, hned před, hned za v daném oboru přirozených čísel	• práce s čísly na číselné ose	OSV 1, 9, 10
<i>M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly</i>	• porozumí významu znaku + a - • provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly jednoduchých případech • sčítá a odčítá do 20 bez přechodu přes 10 • vyvodí a seznámí se početní operací sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes 10 • čísla do 20 rozkládá • seznámí se a pochopí význam číslice 0	• sčítání a odčítání do 20 bez přechodu přes desítku • rozklady čísel • seznámení s číslicí 0, početní operace s nulou • řešení slovních úloh bez zápisu	OSV 1, 9, 10

	• provádí početní operace s nulou • řeší slovní úlohy bez zápisu • vyhledává ve slovní úloze poskytnuté informace potřebné k řešení dané úlohy • řešení slovní úlohy odpovídá celou větou		
Geometrie v rovině a prostoru			
<i>M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci</i>	• rozezná a pojmenuje a vymodeluje základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník) • základní rovinné útvary popíše (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník) • nachází v realitě reprezentaci základních rovinných útvarů (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník) • rozezná a pojmenuje a vymodeluje jednoduchá tělesa (krychle, kvádr, válec, koule) • jednoduchá tělesa popíše (krychle, kvádr, válec, koule) • nachází v realitě reprezentaci jednoduchých těles (krychle, kvádr, válec, koule)	• geometrické útvary v rovině: kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník • geometrická tělesa: krychle, kvádr, koule, válec	<i>OSV 1, 5, 9, 10</i> <i>Přesah: ČSP-3-2-01</i>

2. TŘÍDA			
Číslo a početní operace			
RVP VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků</i>	• pozná a rozlišuje tvary číslic 0 - 100 • daná čísla modeluje v reálných situacích • počítá předměty v daném souboru a umí přiřadit tomuto souboru danou číslici (hodnotu) • vytváří soubor s danými počty prvků	• numerace 0-100 v praktických činnostech	OSV 1, 9, 10
<i>M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti</i>	• čte a zapisuje přirozená čísla do 100 • užívá a zapisuje znaky rovnosti a nerovnosti • dané situace rovnosti a nerovnosti modeluje v reálných situacích	• zápis čísel v desítkové soustavě 0-100	OSV 1, 9, 10
<i>M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose</i>	• zobrazí číslo na číselné ose v daném oboru přirozených čísel • orientuje se na číselné ose v daném oboru přirozených čísel • rozlišuje více, méně, hned před, hned za v daném oboru přirozených čísel	• porovnávání čísel na číselné ose a pomocí matematických symbolů	OSV 1, 9, 10
<i>M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly</i>	• provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v jednoduchých případech • sčítá a odčítá do 20 s přechodem přes 10 • čísla do 100 rozkládá • sčítá a odčítá do sta, př. typu 50+30, 90-40, 38+20, 38-20, 27+2, 27-2, 27+4, 27-8) • chápe a rozlišuje znaky násobení a dělení	• sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku • sčítání a odčítání do sta (př. typu 50+30, 90-40, 38+20, 38-20, 27+2, 27-2, 27+4, 27-8) • násobení a dělení čísly 1-5 • rozklady čísel	OSV 1, 9, 10

	• zapisuje a používá vztahy násobení a dělení čísla 1 - 5 • pozná vlastnosti početních operací a jejich využití • seznámí se a pochopí početní operace a význam užití závorek • počítá se závorkami • využívá vlastnosti početních operací při počítání početních řetězců	• počítání se závorkami, početní řetězce • vlastnosti početních operací a jejich užití • početní operace s 0	
<i>M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</i>	• řeší slovní úlohy a vytváří společně zápis • vyhledává ve slovní úloze poskytnuté informace potřebné k řešení dané úlohy • řešení slovní úlohy odpovídá celou větou	• řešení slovních úloh - společné tvoření zápisu	<i>OSV 1, 9, 10</i>
Geometrie v rovině a prostoru			
<i>M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci</i>	• rozezná a pojmenuje a vymodeluje základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník) • základní rovinné útvary popíše (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník) • rozezná a pojmenuje a vymodeluje jednoduchá tělesa (krychle, kvádr, válec, koule) • jednoduchá tělesa popíše (krychle, kvádr, válec, koule)	• geometrické útvary v rovině: čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník • jednoduchá tělesa: krychle, kvádr, koule, válec	<i>OSV 1, 5, 9, 10</i>
<i>M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky</i>	• měří a odhaduje délku v praktických činnostech (v cm) • pozná rýsovací potřeby a seznámí se s jejich využitím • seznámí se s pojmy přímka, úsečka, bod v rovině • přímku, úsečku, bod v rovině najde v reálných situacích	• měření a odhad délky v cm při praktických činnostech • seznámení s technikou rýsování přímky, úsečky, bod v rovině	<i>OSV 1, 5, 9, 10</i>

	• používá techniku rýsování přímky, úsečky a bodu v rovině		
<i>M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině</i>	• rozeznává osově souměrné obrazce • pomocí papíru zobrazuje osově souměrné obrazce • modeluje osově souměrné obrazce	• osa souměrnosti, osově souměrné obrazce v rovině	<i>OSV 1, 5, 9, 10</i>

3. TŘÍDA			
Číslo a početní operace			
RVP VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků</i>	• pozná a rozlišuje tvary číslic 0 - 1000 • daná čísla modeluje v reálných situacích • počítá předměty v daném souboru a umí přiřadit tomuto souboru danou číslici (hodnotu) • vytváří soubor s danými počty prvků	• numerace 0-1000 v praktických činnostech	<i>OSV 1, 9, 10</i>
<i>M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti</i>	• čte a zapisuje přirozená čísla do 1000 • užívá a zapisuje znaky rovnosti a nerovnosti • dané situace rovnosti a nerovnosti modeluje v reálných situacích	• zápis čísel v desítkové soustavě 0-1000	<i>OSV 1, 9, 10</i>
<i>M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose</i>	• zobrazí číslo na číselné ose v daném oboru přirozených čísel • orientuje se na číselné ose v daném oboru přirozených čísel • rozlišuje více, méně, hned před, hned za v daném oboru přirozených čísel	• porovnávání čísel na číselné ose a pomocí matematických symbolů	<i>OSV 1, 9, 10</i>
<i>M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly</i>	• provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v jednoduchých případech • sčítá a odčítá dvojciferná čísla do 100 bez přechodu i s přechodem • sčítá a odčítá do 1 000 • čísla do 1000 rozkládá • chápe a rozlišuje znaky násobení a dělení • zapisuje a používá vztahy násobení a dělení čísla 1 - 10 • násobí a dělí celými desítkami v oboru do 1 000	• sčítání a odčítání dvojciferných čísel do 100 bez přechodu i s přechodem • sčítání a odčítání do 1000 • písemné sčítání a odčítání • zaokrouhlování	<i>OSV 1, 9, 10</i>

	• využívá vlastnosti početních operací • provádí početní operace s 0 • rozeznává sudá a lichá čísla	• násobení a dělení čísla 1-10 • násobení a dělení celými desítkami v oboru do 1000 • vlastnosti početních operací a jejich užití • početní operace s 0 • sudé a liché číslo	
<i>M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</i>	• řeší slovní úlohy a vytváří zápis • vyhledává ve slovní úloze poskytnuté informace potřebné k řešení dané úlohy • zformuluje odpověď k získanému výsledku	• řešení slovních úloh, zápis slovních úloh a tvoření slovních úloh	<i>OSV 1, 9, 10</i>
Závislosti, vztahy a práce s daty			
<i>M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času</i>	• orientuje se v čase • rozlišuje jednotky času (hodina, minuta) • pracuje s jednotkami času (hodina, minuta)	• orientace v tabulce • tabulky sčítání, odčítání, násobení	<i>OSV 1, 9, 10</i>
<i>M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života</i>	• v praxi používá k měření jednotky m, l, kg	• základní jednotky: m, l, kg - praktické úkoly	<i>OSV 1, 9, 10</i>
<i>M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel</i>	• doplní údaje do jednoduché připravené tabulky nebo diagramu • vyhledává s dopomocí v tabulce nebo diagramu požadovaná data • využívá a pracuje s tabulkami na sčítání, odčítání, násobení	• orientace v tabulce • tabulky sčítání, odčítání, násobení	<i>OSV 1, 9, 10</i>
Geometrie v rovině a prostoru			
<i>M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné</i>	• rozezná a pojmenuje a vymodeluje základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník, mnohoúhelník, čtyřúhelník)	• rovinné útvary: kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník,	<i>OSV 1, 5, 9, 10</i>

<i>útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci</i>	● základní rovinné útvary popíše (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník, mnohoúhelník, čtyřúhelník)) ● rozezná a pojmenuje a vymodeluje jednoduchá tělesa (krychle, kvádr, válec, koule, kužel, jehlan) ● jednoduchá tělesa popíše (krychle, kvádr, válec, koule, kužel, jehlan)	čtyřúhelník, mnohoúhelník ● prostorové útvary: kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec ● bod v rovině	<i>Přesah: Člověk a svět práce</i>
<i>M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky</i>	● úsečky porovnává, odhaduje a měří ● narýsuje úsečku, přímku, polopřímku ● určí vzájemnou polohu dvou přímek v rovině ● najde průsečík přímek	● měření a odhad délky úsečky, měření úsečky s přesností na cm a mm ● rýsování úsečky, přímky, polopřímky a seznámení s technikou konstrukce kružnice ● průsečík přímek	<i>OSV 1, 9, 10</i>
<i>M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině</i>	● rozezná jednoduché osově souměrné útvary v rovině ● osově souměrné útvary v rovině modeluje ● osově souměrné útvary v rovině hledá v reálném životě	● osově souměrné útvary v rovině	<i>OSV 1, 5, 9, 10</i>

4. TŘÍDA			
Číslo a početní operace			
RVP VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení</i>	- z paměti sčítá a odčítá čísla do 1 000,a dělí v oboru malé násobilky - využívá komunikativnost sčítání a násobení při řešení úlohy a při provádění zkoušky výpočtu	- dělení se zbytkem - násobení typu 13x6, 24x6 - dělení typu 56:4, 84:4	OSV 1
<i>M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel</i>	- správně sepiše čísla pod sebe (dle číselných řádů) při sčítání, odčítání, násobení a dělení přirozených čísel - využívá při písemném výpočtu znalost přechodu mezi číselnými řády - využívá znalosti malé násobilky při písemném násobení a dělení nejvýše jednociferným číslem - provádí písemné početní operace včetně kontroly výsledky - dodržuje pravidla pro pořadí operací v oboru přirozených čísel do 1 000,...	- písemné násobení jednociferným a dvojciferným činitelem - písemné dělení jednociferným dělitelem	OSV 1
<i>M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel</i>	- využívá rozvinutý zápis čísla (do 1 000, 10 000) v desítkové soustavě - zaokrouhluje čísla do 1 000, 10 000 s použitím znaku pro zaokrouhlování - provádí číselný odhad a kontrolu výsledku	- odhady výsledků - zaokrouhlování v daném oboru	OSV 1
<i>M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel</i>	- porozumí textu jednoduché úlohy (rozlišuje informace důležité pro řešení úlohy) a úlohu řeší - zformuluje odpověď k získanému výsledku - vytvoří jednoduchou slovní úlohu podle vzoru	řešení jednoduchých a složených slovních úloh s využitím známých operací	OSV 1, 3

		• tvoření jednoduchých slovních úloh na dané operace	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
<i>M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data</i>	• provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (měření teploty, průjezd aut za daný časový limit, sleduje výšky spolužáků)	• měření teploty • sledování výšky a hmotnosti spolužáků	<i>OSV 1, 5</i>
<i>M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagram</i>	• doplní údaje do připravené tabulky nebo diagramu • vyhledává v tabulce nebo diagramu požadovaná data (jízdní řády • používá jednoduché převody jednotek času při práci s daty (např. v jízdních řádech)	• orientace v tabulce, v jízdním řádu	<i>OSV 1, 5</i>
Geometrie v rovině a v prostoru			
<i>M-5-3-01 narysuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce</i>	• rozezná základní rovinné útvary (kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice) nezávisle na jejich natočení, velikosti nebo označení • určí rovinné útvary pomocí počtu vrcholů a stran, rovnoběžnosti a kolmosti stran • využívá základní pojmy a značky užívané v rovině geometrii)čáry: křivá, lomená, přímá, bod, úsečka, polopřímka, přímka, průsečík, rovnoběžky, kolmice) • rozpozná jednoduchá tělesa)krychle, kvádr, válec, koule) • nanáší úsečku na polopřímku • narysuje kružnici s daným poloměrem	• nanášení úsečky na polopřímku • konstrukce trojúhelníků • konstrukce kružnice • konstrukce čtverce a obdélníka • tělesa	<i>OSV 1</i>
<i>M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod</i>	• rozlišuje obvod rovinného útvaru) čtverec, obdélník, trojúhelník)	• grafický součet délky stran - obvod čtverce,	<i>OSV 1</i>

<i>mnohouhelníku sečtením délek jeho stran</i>	• určí pomocí čtvercové sítě nebo měřením obvod rovinného útvaru • graficky sčítá, odčítá a porovnává úsečky • určí délku lomené čáry graficky i měřením • pracuje s jednotkami, převádí jednotky (kilometry na metry, metry na centimetry, centimetry na milimetry)	obdélníka, trojúhelníku	
<i>M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice</i>	• vyhledá dvojice kolmic a rovnoběžek ve čtvercové síti • načrtne a narysuje kolmici a rovnoběžku, různoběžky, přímky procházející danými body	• konstrukce rovnoběžek, různoběžek a kolmic • rýsování přímek procházejících danými body	<i>OSV 1</i>
<i>M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru</i>	• pozná osově souměrné tvary (i v reálném životě) • určí překládáním papíru osu souměrnosti útvaru	• osová souměrnost	<i>OSV 1, 5</i>
<i>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</i>			
<i>M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky</i>	• vyhledává v textu úlohy potřebné údaje a vztahy • řeší jednoduchou úlohu s využitím znalosti učiva • orientuje se v rovině, souřadnice • řeší úlohy na prostorovou představivost - magické čtverce, pyramidy • operuje s římskými číslicemi	• zábavná matematika • řešení logických úloh s využitím znalostí učiva • magické čtverce, pyramidy • orientace v rovině, souřadnice • římské číslice	<i>OSV 1, 2, 3, 5</i>

5. TŘÍDA			
Číslo a početní operace			
RVP VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení</i>	• z paměti sčítá a odčítá čísla do 1 000 000, násobí a dělí v oboru malé násobilky • využívá komutativnost sčítání a násobení při řešení úlohy a při provádění zkoušky • využívá asociativnost sčítání a násobení při řešení jednoduchých úloh s užitím závorek	• využití vlastností sčítání a násobení (použití závorek) • početní výkony s velkými čísly v oboru do 1 000 000 a nad 1 000 000	OSV 1
<i>M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel</i>	• správně sepiše čísla pod sebe (dle číselných řádů) při sčítání, odčítání, násobení a dělení přirozených čísel • využívá při písemném výpočtu znalost přechodu mezi číselnými řády • využívá znalosti malé násobilky při písemném násobení a dělení dvojciferným číslem • provádí písemné početní operace včetně kontroly výsledků • dodržuje pravidla pro pořadí operací v oboru přirozených čísel	• písemné sčítání, odčítání • písemné násobení dvojciferným číslem • písemné dělení dvojciferným číslem • kontrola výsledků pomocí zkoušky	OSV 1
<i>M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel</i>	• přečte si a zapiše číslo (do milionu) s užitím znalosti číselných řádů desítkové soustavy • využívá rozvinutý zápis čísla (do statisíců) v desítkové soustavě • zaokrouhluje čísla do statisíců s použitím znaku pro zaokrouhlování a aplikují zaokrouhlování při dělení dvojciferným činitelem	• zaokrouhlování v daném oboru • aplikace zaokrouhlování při dělení dvojciferným činitelem • odhady • číselná osa	OSV 1

	• orientuje se na číselné ose a jejich úsecích v oboru do 1 000 000 • provádí číselný odhad a kontrolu výsledku		
<i>M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel</i>	• porozumí textu jednoduché úlohy (rozlišuje informace důležité pro řešení úlohy) a úlohu řeší • zformuluje odpověď k získanému výsledku • vytvoří jednoduchou slovní úlohu podle vzoru	• řešení jednoduchých a složených úloh s využitím známých operací • tvoření jednoduchých slovních úloh na dané operace	<i>OSV 1, 5</i>
<i>M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku</i>	• vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života • využívá názorné obrázky z určování $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{10}$ celku • vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny	• zápis čísla ve formě zlomku • určení části celku	<i>OSV 1, 5</i>
<i>M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel</i>	• porovná zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, desetiny) • sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků (např. čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa) a tyto početní operace zapisuje	• porovnávání, sčítání a odčítání zlomku se stejným jmenovatelem	<i>OSV 1, 5</i>
<i>M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty</i>	• vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života • přečte, запиše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin na číselné ose a jejich úsecích, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu • porovná desetinná čísla v řádu desetin	• zápis a čtení desetinných čísel na číselné ose • znázornění desetinných čísel na číselné ose	<i>OSV 1, 5</i>
<i>M-5-1-08 porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose</i>	• znázorní na číselné ose, přečte, запиše a porovná celá čísla v rozmezí - 100 až + 100	• porozumění významu znaku "-" u čísla (teploměr)	<i>OSV 1, 5</i>

	• <i>nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě</i>	• zápis a čtení celého záporného čísla • vyznačení záporného čísla na číselné ose	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
<i>M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data</i>	• <i>porovnává zadaná data podle daného kritéria</i> • <i>posuzuje realnost vyhledaných údajů</i> • <i>používá převody jednotek délky, hmotnosti, času</i>	• jednotky délky, hmotnosti a času	<i>OSV 1, 5, 9</i>
<i>M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagram</i>	• <i>doplňuje údaje do tabulky nebo diagramu</i> • <i>vyhledává v tabulce nebo diagramu požadovaná data</i> • <i>vyhledává údaje z různých typů diagramů (sloupcový a kruhový diagram bez použití procent)</i>	• sestavení grafu, diagramu a tabulky závislosti • zaznamenání naměřených hodnot • souřadnice bodů	<i>OSV 1, 5, 9</i>
Geometrie v rovině a v prostoru			
<i>M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce</i>	• <i>rozeznává rovinné útvary) čtverec, obdélník, trojúhelník pravoúhlý, rovnostranný, rovnoramenný</i> • <i>určí rovinné útvary podle vrcholů a stran, rovnoběžnosti a kolmosti</i> • <i>určí a narýsuje určitý druh trojúhelníku podle pravidel</i> • <i>dodržuje zásady rýsování</i>	• konstrukce čtverce, obdélníka a trojúhelníka • trojúhelník pravoúhlý, rovnostranný, rovnoramenný • tělesa	<i>OSV 1</i>
<i>M-5-3-02 počítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran</i>	• <i>rozlišuje obvod a obsah rovinného útvaru (čtverec, obdélník)</i> • <i>určí s pomocí čtvercové sítě nebo měřením obvod rovinného útvaru (trojúhelník, čtyřúhelník, mnohoúhelník)</i>	• grafický součet stran libovolného mnohoúhelníku, jeho obvod	<i>OSV 1</i>

	• převádí jednotky: kilometry na metry, metry na centimetry, centimetry na milimetry	• výpočet obvodu čtverce a obdélníku podle vzorce, aplikace ve slovních úlohách • jednotky délky a jejich převody	
M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice	• aplikuje pravidla rovnoběžek a kolmic při sestavení konstrukce obdélníku a čtverce	• aplikace rovnoběžek a kolmic při konstrukci obdélníka a čtverce	OSV 1
M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	• určí pomocí čtvercové sítě obsah rovinného útvaru, který lze složit ze čtverců a obdélníků • používá základní jednotky obsahu (cm^2, m^2, km^2,) bez vzájemného převádění	• výpočet obsahu obdélníka a čtverce pomocí jednotkového čtverce i podle vzorce • jednotky obsahu a jejich převody • aplikace ve slovních úlohách	OSV 1
M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	• ve čtvercové síti znázorní jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti	• osově souměrné útvary - překládání, dokreslování podle osy souměrnosti	OSV 1, 5
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	• vyhledá a pracuje s potřebnými údaji v textu úlohy • ověří výsledky úlohy	• zábavná matematika • řešení logických úloh s využitím znalostí učiva, hlavolamy, rébusy • magické čtverce, pyramidy, sudoku	OSV 1, 2, 3, 5

6. TŘÍDA		
Číslo a proměnná		
RVP VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO
<i>M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu</i> <i>M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor</i> <i>M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)</i>	- znázorní graficky zlomek i desetinné číslo - vyjádří desetinný zlomek desetinným číslem a naopak - zapiše a čte desetinná čísla - vyznačí desetinná čísla a zlomky na číselné ose - porovná desetinná čísla podle velikosti - zaokrouhluje desetinná čísla - využívá pro kontrolu výsledku odhad - sčítá a odčítá desetinná čísla z paměti i písemně - násobí a dělí desetinná čísla 10, 100, 1000, ... - násobí desetinná čísla z paměti i písemně - dělí desetinná čísla a určuje zbytek - dodržuje pravidla pro pořadí početních operací - pracuje s kalkulátorem - řeší slovní úlohy s desetinnými čísly	DESETINNÁ ČÍSLA - sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem - desetinné číslo a desetinný zlomek - porovnávání, číselná osa - zaokrouhlování - sčítání a odčítání - násobení a dělení 10, 100, 1000,... - převody jednotek - násobení a dělení desetinných čísel
<i>M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel</i>	- chápe pojmy násobek, dělitel - rozlišuje pojem prvočíslo, čísla soudělná, nesoudělná a dokáže je určit - využívá kritéria dělitelnosti - rozloží dvojčíferné číslo na součin prvočísel - určí nejmenší společný násobek a největší společný dělitel dvou a tří čísel, pro zápis používá matematickou symboliku - řeší slovní úlohy s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	DĚLITELNOST - násobek a dělitel - soudělná a nesoudělná čísla - prvočísla a čísla složená - kritéria dělitelnosti - největší společný dělitel - nejmenší společný násobek
Závislosti, vztahy, práce s daty		

M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	• sestrojí pravoúhlou soustavu souřadnic • zakreslí body v pravoúhlé soustavě souřadnic • pro zápis používá matematickou symboliku • vyhledá potřebné údaje v tabulce, diagramu, grafu • seznamuje se s různými formami grafů a uvědomuje si jejich názornost • sleduje souvislost grafů, diagramů a tabulek • určí aritmetický průměr	GRAFY A DIAGRAMY • pravoúhlá soustava souřadnic • orientace a čtení grafu • konstrukce grafu
M-9-2-02 porovnává soubory dat		
M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem		ARITMETICKÝ PRŮMĚR
Geometrie v rovině a prostoru		
M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	• pozná bod, úsečku, přímku, polopřímku, kruh, kružnici a dokáže je symbolicky zapsat • načrtne rovinný útvar podle zadání • sestrojí kolmice, rovnoběžky, kružnice a správně je označí • sestrojí trojúhelník, čtverec a obdélník se zadanými stranami • využívá metrické vlastnosti trojúhelníku - rozhodne o existenci trojúhelníku na základě trojúhelníkové nerovnosti • pozná úhel a popíše jej • používá několik písmen řecké abecedy a využívá je pro označení úhlů • sestrojí úhel dané velikosti a zapíše jej • měří úhel úhloměrem • rozlišuje typy úhlů (ostrý, tupý, přímý, pravý) • pozná vedlejší úhly, vrcholové úhly, souhlasné úhly a střídavé úhly a dokáže jejich vlastností využít při výpočtech • sčítá a odčítá úhly jak početně, tak graficky • určí násobek úhlu • zná jednotky velikosti úhlu (stupně a minuty) a převádí je • odhaduje obsah i obvod čtverce, obdélníka a obrazců z nich složených pomocí čtvercové sítě	GEOMETRICKÉ ÚTVARY • body, úsečky, přímky a polopřímky • kruh a kružnice • trojúhelník • trojúhelníková nerovnost
M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary		ÚHEL • řecká abeceda • přenášení úhlu • osa úhlu • velikost úhlu ve stupních a minutách
M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem		• úhel pravý, přímý, ostrý a tupý • vedlejší a vrcholové úhly • sčítání a odčítání úhlů • násobení a dělení úhlů • souhlasné a střídavé úhly
M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů		MNOHOÚHELNÍKY • čtverec a obdélník - konstrukce • čtverec a obdélník - obvod, obsah • jednotky délky a obsahu
M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary		

	• <i>určí výpočtem obsah a obvod čtverce, obdélníka a složených obrazců</i> • <i>používá a převádí jednotky délky a obsahu</i>	
<i>M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar</i>	• <i>pozná shodné rovinné útvary</i> • <i>rozhodne, zda je útvar osově souměrný</i> • <i>určí osy souměrnosti rovinného útvaru</i> • <i>sestrojí osu úsečky a osu úhlu</i> • <i>rozhodne, zda je útvar středově souměrný</i> • <i>určí střed souměrnosti rovinného útvaru</i> • <i>najde a vyznačí samodružný bod</i> • <i>rozlišuje pojmy vzor a obraz</i> • <i>načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově i středově souměrnosti</i> • <i>zapiše pomocí matematické symboliky osovou i středovou souměrnost</i>	SHODNOST OSOVÁ SOUMĚRNOST • shodnost • osová souměrnost • zobrazení v osově souměrnosti • osa úsečky • osově souměrné útvary STŘEDOVÁ SOUMĚRNOST • zobrazení ve středově souměrnosti • středově souměrné útvary
<i>M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti</i>	• <i>rozpozná krychli, kvádr</i> • <i>zná základní vlastnosti krychle a kváдру</i> • <i>používá pojem vrchol, stěna, hrana</i> • <i>popíše vztahy mezi rovinou a prostorem (stěny tělesa, stěnové úhlopříčky, tělesové úhlopříčky)</i> • <i>načrtne krychli a kvádr ve volném rovnoběžném promítání</i> • <i>sestrojí krychli ve volném rovnoběžném promítání</i> • <i>používá pojem síť krychle a kváдру</i> • <i>sestrojí síť krychle a kváдру</i> • <i>odhaduje a vypočítá povrch krychle a kváдру</i> • <i>odhaduje a vypočítá objem krychle a kváдру</i> • <i>používá a převádí jednotky objemu</i> • <i>vyhledává v textu úlohy potřebné údaje a vztahy</i> • <i>řeší geometrické úlohy s využitím znalostí o krychli a kváдру a ověřuje výsledky</i> • <i>používá a převádí jednotky objemu</i>	KRYCHLE A KVÁDR • vlastnosti těles • konstrukce krychle a kváдру • objem krychle a kváдру • jednotky objemu • síť krychle a kváдру • povrch krychle a kváдру • aplikační úlohy
<i>M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles</i>		
<i>M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles</i>		
<i>M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině</i>		
<i>M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</i>		
Nestandardní aplikační úlohy a problémy		

<i>M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací</i>	• vyhledává v textu úlohy potřebné údaje a vztahy • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh • řeší jednoduché úlohy • ověřuje výsledky	ČÍSELNÉ A LOGICKÉ ŘADY
<i>M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí</i>		ČÍSELNÉ A OBRÁZKOVÉ ANALOGIE LOGICKÉ A NETRADIČNÍ GEOMETRICKÉ ÚLOHY • krychle, kvádr - rozvoj prostorové představivosti

7. TŘÍDA		
Číslo a proměnná		
RVP VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO
<i>M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu</i>	- znázorní celá čísla na číselné ose - porovná celá čísla podle velikosti - určí absolutní hodnotu čísla - odčítá a sčítá celá čísla - násobí a dělí celá čísla - dodržuje pravidla pro pořadí početních operací při počítání s celými čísly - řeší jednoduché úlohy v oboru celých čísel	CELÁ ČÍSLA - čísla kladná a záporná - číselná osa, porovnávání - opačná čísla - absolutní hodnota - sčítání a odčítání - násobení a dělení ZLOMKY - rozšiřování a krácení, základní tvar - převrácená čísla - opačná čísla - smíšená čísla - společný jmenovatel - číselná osa, porovnávání - sčítání a odčítání - násobení a dělení - slovní úlohy
<i>M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor</i>		
<i>M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)</i>		
<i>M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel</i>		

<i>M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů</i>	- rozumí pojmu poměr, zapíše poměr matematicky - stanoví poměr ze zadaných údajů - krátí a rozšiřuje poměr - vyjádří poměr v základním tvaru - chápe postupný a převrácený poměr - zmenší a zvětší základ v daném poměru - rozumí dělení celku na části v určitém poměru - rozdělí základ v daném poměru - řeší modelováním a výpočtem reálné situace vyjádřené poměrem - chápe princip měřítka plánu a mapy - určí skutečnou vzdálenost s využitím měřítka a naopak - využívá měřítko mapy nebo plánu k výpočtu	POMĚR - zmenšení a zvětšení v poměru - krácení a rozšiřování v poměru - dělení v poměru - slovní úlohy - poměr v praxi - měřítko plánu a mapy
<i>M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)</i>	- chápe pojem procento - zapiše vztah celek - část pomocí procenta, zlomku i desetinného čísla - určí procentovou část, je-li dán procentový počet a základ - řeší jednoduché aplikační úlohy na procenta	PROCENTA - základní pojmy - výpočet procentové části - aplikace
Závislosti, vztahy, práce s daty		
<i>M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data</i>	- chápe úměru a rovnost - rozliší přímou a nepřímou úměrnost z textu úlohy, grafu i tabulky - vytvoří tabulku pro přímou a nepřímou úměrnost na základě textu úlohy - vyhledá potřebné údaje v tabulce a grafu - převádí údaje z textu do tabulky a grafu a naopak - vypočítá neznámý člen úměry - prakticky používá pravoúhlou soustavu souřadnic - sestrojuje grafy přímé a nepřímé úměrnosti - zná pojem hyperbola - chápe trojčlenku a používá ji při řešení úloh	PŘÍMÁ A NEPŘÍMÁ ÚMĚRNOST - přímá úměrnost - nepřímá úměrnost - trojčlenka
<i>M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti</i>		
<i>M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem</i>		

<i>Geometrie v rovině a prostoru</i>		
<i>M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku</i>	• určuje vrcholy, strany, úhly trojúhelníku • rozlišuje typy trojúhelníků podle velikosti stran i podle velikosti úhlů • využívá při výpočtech součet vnitřních úhlů v trojúhelníku • popíše charakteristické vlastnosti jednotlivých typů trojúhelníků • chápe vlastnosti středních příček, těžnic, těžiště, výšek v trojúhelníku a dokáže je sestavit • sestaví trojúhelník podle vět sss, sus, usu • sestaví kružnici vepsanou, opsanou trojúhelníku • popíše vlastnosti kružnice vepsané a opsané trojúhelníku • odhaduje a určí obsah a obvod trojúhelníku ve čtvercové síti i ze zadaných údajů	TROJÚHELNÍK • vlastnosti trojúhelníku • vnější a vnitřní úhly v trojúhelníku • součet vnitřních úhlů v trojúhelníku • typy trojúhelníků podle stran a podle úhlů • střední příčky • těžnice a těžiště • výšky trojúhelníku • konstrukce trojúhelníku • kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku • symbolický zápis konstrukce
<i>M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary</i>		
<i>M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem</i>		
<i>M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů</i>		
<i>M-9-3-06 načrtne a sestaví rovinné útvary</i>		
<i>M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</i>	• rozlišuje čtyřúhelníky: čtverec, obdélník, rovnoběžník, kosočtverec, kosodélník, lichoběžník • popíše charakteristické vlastnosti jednotlivých čtyřúhelníků • rozlišuje typy lichoběžníků a popíše jejich vlastnosti • určí velikost úhlů v čtyřúhelníku a využívá vlastností úhlů při výpočtech • chápe vlastnosti úhlopříček čtyřúhelníků a využívá je při výpočtech i konstrukcích • načrtne a sestaví čtyřúhelníky, využívá při tom vlastností čtyřúhelníků a souměrností • odhaduje a určí obsahy a obvody čtyřúhelníků ve čtvercové síti i ze zadaných údajů • používá a převádí jednotky délky a obsahu, včetně arů a hektarů • využívá matematickou symboliku	ČTYŘÚHELNÍKY • rovnoběžník • lichoběžník • obecný čtyřúhelník • konstrukce čtyřúhelníků • symbolický zápis konstrukce • obsah a obvod trojúhelníků a čtyřúhelníků
<i>M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti</i>	• vyhledá z nabídky trojúhelníků dvojice shodných trojúhelníků	SHODNOST TROJÚHELNÍKŮ • věta sss

trojúhelníků	chápe smysl vět o shodnosti trojúhelníků a používá je při řešení úloh	- věta sus - věta usu
M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	- rozpozná a charakterizuje základní prostorová tělesa: krychli, kvádr, hranol, kolmý hranol - používá pojem podstava, plášť, hrana, stěna, vrchol, kolmý hranol, šikmý hranol, stěnová a tělesová úhlopříčka - načrtne obraz hranolu v rovině - odhaduje a vypočítá objem trojbokého a čtyřbokého kolmého hranolu - používá a převádí jednotky objemu včetně l, cl, dl, hl - načrtne a sestrojí síť trojbokého a čtyřbokého kolmého hranolu - odhaduje a vypočítá povrch trojbokého a čtyřbokého kolmého hranolu - rozpozná, z jakých základních těles je zobrazené těleso složeno - vyhledá v textu potřebné údaje a vztahy - řeší jednoduchou úlohu - ověří výsledek úlohy	HRANOLY - vzájemná poloha dvou rovin - kolmé hranoly - objem hranolu - síť hranolu - povrch hranolu
M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles		
M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles		
M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině		
M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu		
Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	- analyzuje reálné situace - vytváří jednoduché tabulky pro systematizaci a zprehlednění zápisu zjištěných údajů - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh - určí reálnou podobu jednoduchého trojrozměrného útvaru z jeho obrazu v rovině - využívá představu o podobě trojrozměrného útvaru z jeho obrazu v rovině - ověřuje výsledky	ČÍSELNÉ A LOGICKÉ ŘADY
M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí		ČÍSELNÉ A OBRÁZKOVÉ ANALOGIE
		LOGICKÉ A NETRADIČNÍ GEOMETRICKÉ ÚLOHY krychle, kvádr - rozvoj prostorové představivosti

8. TŘÍDA		
Číslo a proměnná		
RVP VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO
<i>M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu</i> <i>M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor</i>	• chápe a používá pojem druhá (třetí) mocnina a odmocnina • zapisuje druhou (třetí) mocninu a odmocninu • zná z paměti druhé mocniny čísel do 20 a využívá je při výpočtech • uvědomuje si vztah druhé (třetí) mocniny a jejího geometrického vyjádření • zapisuje a chápe princip n-té mocniny, kde n je přirozené číslo • používá pravidla pro počítání s mocninami (násobení, dělení) • dodržuje pravidla pro pořadí početních operací v oboru celých a racionálních čísel i při počítání s mocninami a odmocninami • určí rozvinutý zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě • zapisuje čísla ve tvaru $a \cdot 10^n$ • účelně a efektivně využívá kalkulátor • zaokrouhluje a odhaduje výsledky • orientuje se a vyhledává informace v matematických tabulkách	MOCNINY • druhá mocnina • druhá odmocnina • mocniny s přirozeným mocnitelem • pravidla pro počítání s mocninami • zápis čísla ve tvaru $a \cdot 10^n$
<i>M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)</i> <i>M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)</i>	• určí počet procent, je-li dána procentová část a základ • určí základ, je-li dán procentový počet a procentová část • zná a užívá pojem promile • orientuje se v základních pojmech finanční matematiky a aplikuje poznatky na reálné situace • řeší aplikační úlohy na procenta a je schopen používat osvojený matematický aparát v běžném životě	PROCENTA • výpočet základu • výpočet počtu procent • úrok • promile

<i>M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním</i>	• chápe smysl zjednodušování zápisů a osvojuje si schopnost využívat matematickou symboliku • matematizuje jednoduché reálné situace a učí se používat přehledné a jednoduché zápisy (zejména informace vyjádřené v textu jako “větší o..., menší o..., několikrát větší, několikrát menší, dvojnásobek, polovina atp.) • chápe pojem proměnná • porozumí jednoduchým zápisům s proměnnými a dokáže s jejich pomocí zapsat jednoduché reálné situace • vypočítá hodnotu výrazu pro dané hodnoty proměnných • sčítá a odčítá mnohočleny • násobí mnohočlen jednočlenem a dvojčlenem • dělí mnohočlen jednočlenem • při úpravě výrazů využívá vzorce $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $(a + b) \cdot (a - b)$ • rozloží výraz na součin pomocí vytýkání a pomocí vzorců • zjednoduší výraz s proměnnými, přitom správně zapisuje rovnost a pracuje ve správném logickém sledu	VÝRAZY • číselné výrazy • výrazy s proměnnou • sčítání a odčítání výrazů • násobení a dělení • úprava výrazů na součin vytýkáním a pomocí algebraických vzorců
<i>M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav</i> <i>M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel</i>	• chápe pojem rovnost • rozliší rovnici od rovnosti a odlišnost dokáže popsat • zná pojem kořen rovnice a chápe, jaké vlastnosti kořen rovnice má • rozliší speciální případy řešení rovnic (rovnice nemá řešení případně má nekonečně mnoho řešení) • vyřeší rovnici pomocí ekvivalentních úprav • posoudí správnost výsledku pomocí zkoušky • v textu úlohy vyhledá podstatné informace a přehledně a zjednodušeně je zapíše • vyřeší slovní úlohy s využitím rovnice o jedné neznámé • ověří správnost řešení slovní úlohy • vyjádří neznámou ze vzorce	ROVNICE • řešení jednoduchých rovnic • řešení rovnic se zlomky • slovní úlohy řešené pomocí rovnic • vyjádření neznámé ze vzorce
Geometrie v rovině a prostoru		

<i>M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku</i>	● seznamuje se s odkazem starořeckých matematiků a chápe jejich přínos vědě ● ví, že se Pythagorova věta váže k pravoúhlému trojúhelníku ● užívá pojmy přepona, odvěsna a správně je přiřadí ke stranám pravoúhlého trojúhelníku ● formuluje slovně a zapíše Pythagorovu větu ● aplikuje obrácenou Pythagorovu větu ● vypočítá přeponu ze zadaných odvěsen ● vypočítá odvěsnu ze zadané přepony a odvěsny ● pomocí aplikace Pythagorovy věty řeší početně geometrické úlohy (výpočet výšky rovnoramenného trojúhelníka, výpočet strany kosočtverce ze zadaných úhlopříček, výpočet tělesové úhlopříčky krychle apod.) ● analyzuje reálné situace, zjednodušeně je načrtne a dokáže využít znalosti Pythagorovy věty na jejich řešení - řeší slovní úlohy	PYTHAGOROVA VĚTA ● Pythagorova věta ● výpočet přepony ● výpočet odvěsny ● užití Pythagorovy věty v geometrii ● užití Pythagorovy věty ve slovních úlohách
<i>M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary</i> <i>M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů</i>	● rozlišuje kruh a kružnici ● popíše charakteristické vlastnosti kružnice a kruhu ● používá pojmy poloměr, průměr, střed kružnice, výseč, úseč, tečna, sečna, tětiva ● rozlišuje vzájemnou polohu kružnice a přímky ● formuluje Thaletovu větu ● sestrojí tečnu ke kružnici bodem ležícím na kružnici ● sestrojí tečnu ke kružnici bodem neležícím na kružnici ● rozlišuje vzájemnou polohu dvou kružnic ● vnímá rozdíl mezi reálným reálným objektem a ideálním objektem - uvědomuje si problematiku výpočtu délky kružnice, obsahu kruhu a čísla π ● zná přibližnou hodnotu čísla π a využívá ji při výpočtech délky kružnice a obsahu kruhu ● řeší početně geometrické úlohy a slovní úlohy	KRUH, KRUŽNICE ● kruh, kružnice, oblouk kružnice, kruhová výseč ● vzájemná poloha kružnice a přímky ● Thaletova věta ● konstrukce tečny ● vzájemná poloha dvou kružnic ● délka kružnice ● obsah kruhu ● využití v geometrických úlohách ● slovní úlohy

M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	• pojmenuje základní množiny všech bodů dané vlastnosti: osu úsečky, osu úhlu, osu rovinného pásu, kružnici, Thaletovu kružnici • načrtne a sestrojí množiny bodů dané vlastnosti • při konstrukcích vhodně využívá Thaletovu kružnici • uvědomuje si vlastnosti rovinných obrazců a dokáže je aplikovat při konstrukcích • využívá matematickou symboliku • rozvíjí své volní vlastnosti (trpělivost, přesnost) • hledá všechna řešení úlohy, je kritický a posuzuje výsledek	KONSTRUKČNÍ ÚLOHY • jednoduché konstrukce • množiny všech bodů dané vlastnosti • užití Thaletovy kružnice • konstrukční úlohy (náčrt, rozbor, konstrukce, popis konstrukce, diskuze)
M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	• rozpozná a charakterizuje válec • používá pojem podstava, plášť • načrtne obraz válce v rovině • odhaduje a vypočítá objem válce • načrtne síť válce • odhaduje a vypočítá povrch válce • rozpozná, z jakých základních těles je zobrazené těleso složeno • vyhledá v textu slovní úlohy potřebné údaje a vztahy a zjednodušeně situaci načrtne • řeší jednoduchou úlohu • ověří výsledek úlohy	VÁLEC • vlastnosti válce • objem válce • povrch válce • slovní úlohy
M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles		
M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles		
M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině		
M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu		
Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	• užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh • třídí podle charakteristických znaků, odděluje podstatné od nepodstatného • rozvíjí analyticko-syntetické myšlení a přesnost při konstrukcích, hledá různá řešení a diskutuje o nich	• ČÍSELNÉ A LOGICKÉ ŘADY • ČÍSELNÉ A OBRÁZKOVÉ ANALOGIE • LOGICKÉ A NETRADIČNÍ
M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje		

<i>poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí</i>	• <i>využívá představu o podobě trojrozměrného útvaru při řešení jednoduchých úloh z běžného života</i> • <i>řeší jednoduché logické úlohy</i> • <i>ověřuje výsledky</i>	GEOMETRICKÉ ÚLOHY
--	--	--------------------------

9. TŘÍDA		
Číslo a proměnná		
RVP VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO
<i>M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)</i>	- rozumí a používá základní pojmy z finanční matematiky: úrok, úroková doba, úroková míra, splátka, daň, jistina, RPSN, DPH - spravuje jednoduchý osobní nebo rodinný rozpočet, uvědomuje si ceny služeb a nákladů na domácnost - uvědomuje si riziko úvěrů a půjček a dokáže se orientovat v jejich nabídce - rozlišuje jednoduché a složené úrokování - má základní povědomí o daních	FINANČNÍ MATEMATIKA - pojmy finanční matematiky - úroková míra a úrokové období - jednoduché úrokování - složené úrokování - osobní rozpočet, rodinný rozpočet - úvěry - daně - praktické úlohy
<i>M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním</i>	- rozliší lomený výraz - chápe podstatu určování podmínek, za jakých má výraz smysl - určí podmínky, za kterých má výraz smysl – pomocí nerovnice, rozkladem podle vzorců i pomocí vytýkání - krátí a rozšiřuje lomené výrazy - určí hodnotu výrazu pro zadané hodnoty proměnných - násobí a dělí lomené výrazy - zjednodušuje lomené výrazy a využívá přitom rozklad na součin pomocí vytýkání a vzorců	LOMENÉ VÝRAZY - podmínky výrazu - hodnota lomeného výrazu - krácení a rozšiřování - úprava lomených výrazů vytýkáním a pomocí vzorců - násobení a dělení - složený lomený výraz
<i>M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav</i>	- rozliší rovnici s neznámou ve jmenovateli - určí podmínky řešitelnosti rovnice - najde kořen rovnice a posoudí možnost existence tohoto kořene rovnice - provede zkoušku u rovnice - určí specifické případy řešení rovnice	ROVNICE S NEZNÁMOU VE JMENOVATELI
<i>M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel</i>		SOUSTAVY LINEÁRNÍCH ROVNIC SE DVĚMA NEZNÁMÝMI - metoda dosazovací - metoda sčítací

	● řeší slovní úlohy pomocí rovnice o jedné neznámé ● rozliší soustavu rovnic o dvou neznámých ● vyřeší soustavu dvou rovnic o dvou neznámých; samostatně volí metodu, kterou při řešení použije ● provede zkoušku ● analyzuje text slovní úlohy, vyhledá podstatné informace a zjednodušeně je zapiše ● vyřeší základní typové slovní úlohy o pohybu, směsích a společné práci	● slovní úlohy ● slovní úlohy o pohybu, společné práci a směsích
Závislosti vztahy a práce s daty		
M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	● rozumí a používá základní pojmy ze statistiky: statistický soubor, statistické šetření, znak, četnost, aritmetický průměr, modus, medián ● samostatně vyhledá data v literatuře, denním tisku, na internetu ● sleduje skutečná statistická šetření, dokáže je jednoduše interpretovat a orientuje se v grafech a tabulkách ● vyhledá a vyjádří vztahy mezi údaji v tabulce, diagramu nebo grafu ● porovná kvantitativní vztahy z tabulky nebo grafu ● pracuje s časovou osou ● formuluje jednoduchý dotaz a zpracuje vlastní statistické šetření ● vybere vhodný typ diagramu a svoje šetření prezentuje ● pozná funkční závislost z textu úlohy, z tabulky, z grafu a rovnice ● přiřadí funkční vztah vyjádřený tabulkou k příslušnému grafu a naopak ● rozliší závislou a nezávislou proměnnou ● používá pojmy definiční obor a obor hodnot ● pro daný prvek definičního oboru určí hodnotu funkce ● určí definiční obor funkce	ZÁKLADY STATISTIKY ● pojmy – stat. soubor, znak, jednotka ● kvalitativní a kvantitativní znaky ● vytváření vlastních statistických souborů ● vyhodnocování četnosti ● aritmetický průměr ● modus ● medián ● grafické znázornění údajů, druhy diagramů ● čtení a tvorba grafů ● vlastní statistický „výzkum“ ● využití digitálních technologií při zpracování statistických údajů
M-9-2-02 porovnává soubory dat		FUNKCE ● definiční obor, obor hodnot ● tabulka, rovnice, graf ● průběh funkce ● lineární funkce ● funkce přímé a nepřímé úměry,
M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem		
M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů		

	• pozná funkci rostoucí, klesající a konstantní • vyčte z grafu podstatné informace (určí minimum a maximum) • zná obecnou rovnici lineární funkce • sestaví tabulku na základě funkce zadané rovnicí nebo na základě informací z textu • rozliší graf lineární funkce a sestrojí jej • určí rovnici lineární funkce ze zadaných bodů grafu • najde průsečíky grafu funkce s osami soustavy souřadnic • graficky vyřeší soustavu dvou rovnic o dvou neznámých – najde průsečík grafů obou rovnic • rozliší lomenou funkci a uvědomuje si souvislost s nepřímou úměrností • zná obecnou rovnici lomené funkce • sestaví tabulku na základě lomené funkce zadané rovnicí nebo na základě informací z textu • sestrojí graf lomené funkce	funkce absolutní hodnoty • grafické řešení soustavy rovnic • určení funkce z grafu
Geometrie v rovině a prostoru		
<i>M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků</i>	• vyhledá podobné geometrické útvary • formuluje vlastnosti podobnosti • rozumí pojmu koeficient (poměr) podobnosti a určí jej • pomocí výpočtu rozhodne o podobnosti trojúhelníků • s využitím podobnosti graficky rozdělí úsečku na určitý počet částí • s využitím podobnosti graficky rozdělí úsečku v určitém poměru • řeší geometrické úlohy s využitím podobnosti	PODOBNOST • poměr podobnosti • věty o podobnosti trojúhelníků • užití podobnosti při konstrukcích • změna úsečky v poměru • užití podobnosti
<i>M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti</i>	• popíše vzájemnou polohu přímky a roviny • popíše vzájemnou polohu dvou rovin • rozpozná jehlan, kužel a kouli a popíše jejich vlastnosti	JEHLAN, KUŽEL, KOULE • vzájemná poloha přímky a roviny • vzájemná poloha dvou rovin • jehlan • kužel
<i>M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a</i>		

povrch těles	• používá pojmy podstava, plášť, vrchol, stěna, výška, kolmý jehlan, kolmý kužel, šikmý jehlan, šikmý kužel, komolý jehlan a komolý kužel • načrtne obraz těles v rovině • uvědomuje si souvislost objemu jehlanu s objemem kolmého hranolu o stejné výšce a podstavě (respektive kužele a válce) • odhaduje a vypočítá objem jehlanu, kužele a koule • načrtne síť jehlanu, kužele a koule • odhaduje a vypočítá povrch jehlanu, kužele a koule • řeší geometrické a slovní úlohy na využití osvojených znalostí • rozpozná, z jakých základních těles je zobrazené těleso složeno • vyhledá v textu slovní úlohy potřebné údaje a vztahy a zjednodušeně situaci načrtne • řeší jednoduchou úlohu • ověří výsledek úlohy	• koule • geometrické a slovní úlohy
M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles		
M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině		
M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu		
Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	• užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh • třídí podle charakteristických znaků, odděluje podstatné od nepodstatného • při řešení úloh využívá nákresů, schémat a vlastních zobrazení • využívá představu o podobě trojrozměrného útvaru při řešení úloh z běžného života • kombinuje zkušenosti z běžného života s poznatky a dovednostmi z jiných vzdělávacích oblastí, syntetizuje a využívá je při řešení úloh	ČÍSELNÉ A LOGICKÉ ŘADY
M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí		ČÍSELNÉ A OBRÁZKOVÉ ANALOGIE LOGICKÉ A NETRADIČNÍ GEOMETRICKÉ ÚLOHY

8. INFORMATIKA

8.1.1. INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu Informatika

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Informatika

Předmět Informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém.

Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Do výuky jsou zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Výuka předmětu Informatika stojí zejména na vlastních aktivitách žáků, při nichž využívají různé typy digitální techniky - počítače, tablety, mobilní telefony, programovatelné roboty. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích nebo skupinách u jednoho zařízení, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák, dvojice nebo skupina pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Předmětem se prolíná průřezové téma Osobnostní a sociální výchova.

Časová dotace:

ročník	4.	5.	6.	7.	8.	9.
týdenní počet hodin	1	1	1	1	1	1

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu Informatika

Kompetence k učení

- vedeme žáky k plánování vlastní práce a jejímu časovému rozvržení
- zadáváme úlohy, které nutí žáky vyhledávat informace, třídit je, posuzovat relevantnost jejich zdrojů (nejen z internetu, ale i médií a knih)
- seznamujeme žáky s možnostmi vzdělávání pomocí digitální techniky a internetu
- učíme žáky rozumět odborným termínům z oblasti informatiky a používat je
- dáváme žákům prostor k pokusům při práci s aplikačním softwarem a k experimentům při práci s roboty, necháváme je vyvozovat závěry
- snažíme se, aby žáci prohlubovali schopnost sebekritiky, odhalovali vlastní chyby a byli schopni na ně reagovat

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme takové úlohy, při kterých žáci musí hledat originální řešení, vybízíme je k hledání různých variant řešení - zejména při programování
- dbáme na to, aby žáci vytrvale hledali řešení pro zadaný úkol, aby se nevzdávali a dotáhli úkol do zdárného konce
- vytváříme situace, při kterých žáci obhajují vlastní řešení a popisují svoje rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- kultivujeme žákův projev
- vytváříme situace, při kterých žáci prezentují vlastní práci, obhajují ji a kriticky hodnotí nejen práci svou, ale i práci ostatních
- dbáme na rozvíjení schopnosti konstruktivně kritizovat, ale i naslouchat kritice a přijmout ji

- ukazujeme žákům různé způsoby komunikace pomocí digitálních technologií, učíme je tyto způsoby využívat
- učíme žáky komunikovat efektivně pomocí digitálních technologií, vybírat vhodné nástroje i formu

Kompetence sociální a personální

- vytváříme prostředí pro spolupráci, zadáváme takové úkoly, při nichž se žáci učí si rozdělit role a přijmout zodpovědnost
- ve výuce dbáme na ohleduplnost k názorům druhých, na vyjádření uznání a ocenění druhých; zároveň vybízíme žáky k poskytnutí pomoci i žádostem o ni, pokud ji potřebují
- upevňujeme v žácích sebeúctu a pozitivní představu o nich samých pomocí činností, při nichž zažívají úspěch a dobrý pocit z toho, co se jim podařilo

Kompetence občanské

- učíme žáky respektovat zákony a pravidla využívání internetu, informačních zdrojů a autorských práv
- vedeme žáky k ekologickému chování při používání digitálních technologií

Kompetence pracovní

- učíme žáky bezpečně zacházet s digitální technikou, pečovat o ni a udržovat ji
- dbáme na dodržování termínů stanovených při zadávání úkolů a na plnění závazků
- učíme žáky praktickým dovednostem s digitální technikou využitelným v jejich dalším studiu i budoucím zaměstnání

Vzdělávací obsah předmětu Informatika

4. TŘÍDA			
<i>Data, informace a modelování</i>			
<i>RVP VÝSTUPY</i>	<i>ŠVP VÝSTUPY</i>	<i>UČIVO</i>	<i>PRŮŘEZOVÁ TÉMATA</i>
<i>I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji</i> <i>I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu</i>	<i>Žákyně/žák:</i> • sdělí informaci obrázkem • předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel • zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text • zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky • obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	ÚVOD DO KÓDOVÁNÍ A ŠIFROVÁNÍ DAT A INFORMACÍ <i>-ZÁKLADY INFORMATIKY</i> • Piktogramy, emodži • Kód • Přenos na dálku, šifra • Pixel, rastr, rozlišení • Tvary, skládání obrazce	OSV 8
<i>Algoritmizace a programování</i>			
<i>I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů</i> <i>I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení</i> <i>I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy</i> <i>I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v</i>	<i>Žákyně/žák:</i> • sestaví program pro robota • otestuje chování robota • najde chybu v programu a opraví ji • upraví program pro příbuznou úlohu • pomocí programu ovládá výstup • řeší úlohy s využitím obrazových kódů <u><i>Alternativně:</i></u> • sestaví robota podle návodu • sestaví program pro robota • oživí robota, otestuje jeho chování • najde chybu v programu a opraví ji • upraví program pro příbuznou úlohu	ZÁKLADY ROBOTIKY <i>-OZOBOT BIT, SCOTTIE GO!</i> • Sestavení programu • Ovládání světelného výstupu Ovládání motoru • Opakování příkazů • Řešení úloh na papíře <u><i>Alternativně:</i></u> <i>-ROBOTICKÁ STAVEBNICE LEGO WeDo 2.0</i> • Sestavení programu a oživení robota • Ovládání světelného	OSV 10

něm případnou chybu	• pomocí programu ovládá světelný výstup a motor • pomocí programu ovládá senzor • používá opakování, události ke spouštění programu	výstupu Ovládání motoru • Opakování příkazů • Ovládání klávesnicí – události Ovládání pomocí senzoru	
Informační systémy			
I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	Žákyně/žák: • pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech • doplní posloupnost prvků • umístí data správně do tabulky • doplní prvky v tabulce • v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	• Data, druhy dat • Doplnování tabulky a datových řad • Kritéria kontroly dat • Řazení dat v tabulce • Vizualizace dat v grafu	
I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data			
Digitální technologie			
I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	Žákyně/žák: • pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží • pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí • edituje digitální text, vytvoří obrázek • přehraje zvuk či video • uloží svoji práci do souboru, otevře soubor • používá krok zpět, zoom • řeší úkol použitím schránky • dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením • uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů • najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k	OVLÁDÁNÍ DIGITÁLNÍHO ZAŘÍZENÍ -ZÁKLADY INFORMATIKY • Digitální zařízení • Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace • Ovládání myši • Kreslení čar, vybarvování • Používání ovladačů • Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) • Kreslení bitmapových obrázků • Psaní slov na klávesnici • Editace textu • Ukládání práce do souboru	OSV 3
I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí			
I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi			

	<i>práci</i> • <i>propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí</i> • <i>pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj</i> • <i>při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace</i> • <i>u vybrané fotografie uvede, jaké informace z ní lze vyčíst</i> • <i>v textu rozpozná osobní údaje</i> • <i>rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého</i>	• Otevírání souborů • Přehrávání zvuku PRÁCE VE SDÍLENÉM PROSTŘEDÍ • Využití digitálních technologií v různých oborech • Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele • Práce se soubory • Propojení technologií, internet • Sdílení dat, cloud • Technické problémy a přístupy k jejich řešení (hlášení dialogových oken) • Uživatelské jméno a heslo • Osobní údaje	
--	---	--	--

5. TŘÍDA			
Data, informace a modelování			
RVP VÝSTUPY	ŠVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat	Žákyně/žák: pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech	ÚVOD DO PRÁCE S DATY -ÚVOD DO PRÁCE S DATY Data, druhy dat	OSV 10
I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	Žákyně/žák: - pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty - pomocí obrázku znázorní jev - pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	ÚVOD DO MODELOVÁNÍ POMOCÍ GRAFŮ A SCHÉMAT -ZÁKLADY INFORMATIKY - Graf, hledání cesty - Schémata, obrázkové modely - Model	
I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu			
Algoritmizace a programování			
I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	Žákyně/žák: - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy - v programu najde a opraví chyby rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát - vytvoří a použije nový blok - upraví program pro obdobný problém - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy - v programu najde a opraví chyby - rozpozná opakující se vzory, používá opakování,	ZÁKLADY PROGRAMOVÁNÍ -SCRATCH, OZOBLOCKLY, LOGO	OSV 5, 10
I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení		PŘÍKAZY, OPAKUJÍCÍ SE VZORY - Příkazy a jejich spojování - Opakování příkazů - Pohyb a razítkování - Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy - Vlastní bloky a jejich vytváření - Kombinace procedur	
I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy			
I-5-2-04 ověří správnost jím		VLASTNÍ BLOKY, NÁHODA	

<i>navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu</i>	<i>stanoví, co se bude opakovat a kolikrát</i> - rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj - vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit - cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav - v programu najde a opraví chyby - používá události ke spuštění činnosti postav - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - upraví program pro obdobný problém - ovládá více postav pomocí zpráv	- Kreslení čar - Pevný počet opakování - Ladění, hledání chyb - Vlastní bloky a jejich vytváření - Změna vlastností postavy pomocí příkazu - Náhodné hodnoty - Čtení programů - Programovací projekt POSTAVY A UDÁLOSTI - Ovládání pohybu postav - Násobné postavy a souběžné reakce - Modifikace programu - Animace střídáním obrázků - Spouštění pomocí událostí - Vysílání zpráv mezi postavami - Čtení programů - Programovací projekt	
Informační systémy			
<i>I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi</i>	<i>Žákyně/žák:</i> - nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky - určí, jak spolu prvky souvisí	ÚVOD DO INFORMAČNÍCH SYSTÉMŮ -ZÁKLADY INFORMATIKY Systém, struktura, prvky, vztahy	
<i>I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data</i>	- doplní posloupnost prvků - umístí data správně do tabulky - doplní prvky v tabulce - v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	ÚVOD DO PRÁCE S DATY -PRÁCE S DATY - Doplňování tabulky a datových řad - Kritéria kontroly dat - Řazení dat v tabulce - Vizualizace dat v grafu	

6. TŘÍDA			
<i>Data, informace a modelování</i>			
<i>RVP VÝSTUPY</i>	<i>ŠVP VÝSTUPY</i>	<i>UČIVO</i>	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat</i>	<i>Žákyně/žák:</i> • najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) • odpoví na otázky na základě dat v tabulce • popíše pravidla uspořádání v existující tabulce	PRÁCE S DATY <i>-PRÁCE S DATY</i> • Data v grafu a tabulce • Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce • Kontrola hodnot v tabulce • Filtrování, řazení a třídění dat • Porovnání dat v tabulce a grafu	
<i>I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu</i>	<i>Žákyně/žák:</i> • rozpozná zakódované informace kolem sebe • zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady • zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer • zakóduje v obrázku barvy více způsoby • zakóduje obrázek pomocí základních geometrických tvarů • zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu • ke kódování využívá i binární čísla	KÓDOVÁNÍ A ŠIFROVÁNÍ DAT A INFORMACÍ <i>-ZÁKLADY INFORMATIKY</i> • Přenos informací, standardizované kódy • Znakové sady • Přenos dat, symetrická šifra • Identifikace barev, barevný model • Vektorová grafika • Zjednodušení zápisu, kontrolní součet	

		Binární kód, logické A a NEBO	
Algoritmizace a programování			
<i>I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen</i>	<i>Žákyně/žák:</i> - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní	PROGRAMOVÁNÍ - OPAKOVÁNÍ A VLASTNÍ BLOKY -SCRATCH, OZOBLOCKLY, LOGO - Vytvoření programu - Opakování - Podprogramy	OSV 5, 10
<i>I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivé řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení</i>			
<i>I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému</i>			
<i>I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné</i>			
<i>I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</i>			
Informační systémy			
<i>I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů</i>	<i>Žákyně/žák:</i> - popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují - pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	INFORMAČNÍ SYSTÉMY Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace	

<i>I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu</i>	<i>doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy</i> • <i>navrhne tabulku pro záznam dat</i> • <i>propojí data z více tabulek či grafů</i>	PRÁCE S DATY • Řešení problémů s daty	
--	---	---	--

7. TŘÍDA			
Data, informace a modelování			
RVP VÝSTUPY	UČIVO	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	Žákyně/žák: - vysvětlí známé modely jevů, situací, činností - v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku - pomocí ohodnocených grafů řeší problémy - pomocí orientovaných grafů řeší problémy - vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	MODELOVÁNÍ POMOCÍ GRAFŮ A SCHÉMAT ZÁKLADY INFORMATIKY - Standardizovaná schémata a modely - Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu - Orientované grafy, automaty - Modely, paralelní činnost	OSV 10
I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji			
Algoritmizace a programování			
I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	Žákyně/žák: - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav	PROGRAMOVÁNÍ SCRATCH, OZOBLOCKLY PODMÍNKY, POSTAVY A UDÁLOSTI - Opakování s podmínkou - Události, vstupy - Objekty a komunikace mezi nimi VĚTVENÍ, PARAMETRY, PROMĚNNÉ - Větvení programu, rozhodování	OSV 5, 10
I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému			
I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky			

<i>a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné</i>	• vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému • používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna • používá souřadnice pro programování postav • používá parametry v blocích, ve vlastních blocích • vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu • diskutuje různé programy pro řešení problému	• Grafický výstup, souřadnice • Podprogramy s parametry • Proměnné	
<i>I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</i>			
Digitální technologie			
<i>I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos</i>	Žákyně/žák: • nainstaluje a odinstaluje aplikaci • uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory • vybere vhodný formát pro uložení dat • vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě • porovná různé metody zabezpečení účtů • spravuje sdílení souborů • pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy	POČÍTAČE • Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému • Správa souborů, struktura složek • Instalace aplikací • Domácí a školní počítačová síť • Fungování a služby internetu • Princip e-mailu • Metody zabezpečení	OSV 8
<i>I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky</i>			
<i>I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače</i>			
<i>I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak,</i>			

<i>aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení</i>	• <i>zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy</i>	přístupu k datům • Role a jejich přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) • Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)	
--	---	---	--

8. TŘÍDA			
Algoritmizace a programování			
I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	<i>Žákyně/žák:</i> ● řeší problémy sestavením algoritmu ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému ● po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ● ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ● diskutuje různé programy pro řešení problému ● vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní ● řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků ● hotový program upraví pro řešení příbuzného problému ● zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	SCRATCH, OZOBLOCKLY ● Programovací projekt a plán jeho realizace ● Popsání problému ● Testování, odladění, odstranění chyb ● Pohyb v souřadnicích ● Ovládání myši, posílání zpráv ● Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu ● Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky ● Návrh postupu, klonování. ● Animace kostýmů postav, události ● Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné ● Výrazy s proměnnou ● Tvorba hry s ovládáním, více seznamů ● Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy	OSV 5, 10
I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému			
I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné			
I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu			
Informační systémy			
I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	<i>Žákyně/žák:</i> ● při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky	HROMADNÉ ZPRACOVÁNÍ DAT -TABULKOVÝ PROCESOR	

<i>I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat</i>	• <i>používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když)</i> • <i>řeší problémy výpočtem s daty</i> • <i>připíše do tabulky dat nový záznam</i> • <i>seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně)</i> • <i>používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy</i> • <i>ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat</i>	• Relativní a absolutní adresy buněk • Použití vzorců u různých typů dat • Funkce s číselnými vstupy • Funkce s textovými vstupy • Vkládání záznamu do databázové tabulky • Řazení dat v tabulce • Filtrování dat v tabulce • Zpracování výstupů z velkých souborů dat	
--	--	---	--

9. TŘÍDA			
Algoritmizace a programování			
I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	<i>Žákyně/žák:</i> • podle návodu nebo vlastní tvořivosti sestaví robota • upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol • vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost • přečte program pro robota a najde v něm případné chyby • ovládá výstupní zařízení a senzory robota • vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota	PROGRAMOVÁNÍ -LEGO MINDSTORMS EV3 • Sestavení a oživení robota • Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním • Používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk) • Používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva) • Čtení programu	OSV 5, 10
I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problému a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému			
I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné			
I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu			
Digitální technologie			
I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě	<i>Žákyně/žák:</i> • pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí • vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením	HARDWARE A SOFTWARE • Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí • Operační systémy: funkce, typy, typické využití	OSV 3, 8, 11

<i>I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos</i>		• diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich	
<i>I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky</i>	• na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat	• fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence)	
<i>I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače</i>	• popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní	SÍTĚ • Typy, služby a význam počítačových sítí	
<i>I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení</i>	• na schematickém modelu popíše princip zasilání dat po počítačové síti • vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu • diskutuje o cílech a metodách hackerů • vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat • diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	• Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud • Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL • Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) Bezpečnost • Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy • Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat DIGITÁLNÍ IDENTITA • Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat • Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies	

8.2. ČLOVĚK A JEHO SVĚT

8.2.1. ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Charakteristika vyučovacích předmětů Člověk a jeho svět, Přírodověda, Vlastivěda

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacích předmětů Člověk a jeho svět, Přírodověda, Vlastivěda

Vyučovací předmět Člověk a jeho svět je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a vychází ze vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět. Tento vyučovací předmět je koncipován pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. V 1. období vzdělávání je veden pod názvem Člověk a jeho svět a ve 2. vzdělávacím období jako Přírodověda a Vlastivěda.

Vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví.

Člověk a jeho svět přesahuje svým obsahem do vyučovacích předmětů Tělesná výchova, Člověk a svět práce.

Cílem výuky předmětů Člověk a jeho svět, Přírodověda, Vlastivěda je připravit základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech Člověk a příroda, Člověk a společnost a Výchova ke zdraví. Vedeme žáky k postupnému rozvíjení národního cítění a vztahu k naší zemi, získávání prvotních poznatků a dovedností budoucího občana demokratického státu, získávání poznatků o přírodě, vnímání současnosti jako výsledku minulosti a poznávání sebe sama na základě poznávání člověka jako živé bytosti.

Výuka probíhá v kmenových třídách, případně v terénu. Do výuky jsou zařazovány skupinové práce, projekty, pokusy, pozorování, vycházky, besedy a praktické získávání dovedností. Spolupracujeme s obcí na kulturním i společenském dění.

Do výstupů předmětu Člověk a jeho svět, Přírodověda, Vlastivěda jsou zahrnuta průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova.

Časová dotace:

ročník	1.	2.	3.	4.	5.
týdenní počet hodin	2	2	3	3	4

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí v předmětech Člověk a jeho svět, Přírodověda, Vlastivěda

Kompetence k učení

- umožňujeme vzdělávací příležitosti v rámci terénního vyučování, projektů

- využíváme různých zdrojů informací a propojujeme historické, zeměpisné i kulturní informace
- k pochopení přírodních jevů využíváme maximálně názorných ukázek k praktickému osvojení

Kompetence k řešení problémů

- pracujeme s odbornou literaturou, encyklopediemi apod., využíváme různých informačních zdrojů
- operujeme s obecnými termíny, znaky a symboly při práci s mapou
- využíváme problémové učení, kde se žáci učí uplatňovat svůj úsudek a zkušenosti
- účelně vedeme žáky k rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých

Kompetence komunikativní

- podporujeme u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vzájemnému naslouchání a zdůvodňování svých závěrů, podporu a pomoc
- využíváme komunikačních prostředků a technologií pro vytváření žákovy účinné komunikace s okolním světem
- na simulaci životních situací učíme žáky společně vhodně komunikovat a respektovat druhé

Kompetence sociální a personální

- během vzdělávání maximálně používáme skupinovou výuku, která vede žáky k možnosti poznání a přijetí nové role
- vedeme žáky k toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům

- zapojujeme žáky ke zhodnocení své práce a ocenění svých názorů a přínosů

Kompetence občanské

- zapojujeme se do kulturního dění a společenských aktivit obce
- pomocí praktické výuky žáků dáváme možnost osvojit si bezpečné chování v silničním provozu
- nacvičujeme krizové situace a postupy v případě ohrožení

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k tomu, aby přistupovali ke svým výsledkům pracovní činnosti z hlediska ochrany životního prostředí a ochrany kulturních a společenských hodnot
- stanovujeme a dbáme na dodržování vymezených pravidel
- při experimentování, bádání a poznávání okolního světa vedeme žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů i vybaven

Vzdělávací obsah předmětů Člověk a jeho svět, Přírodověda, Vlastivěda

1. TŘÍDA		
<i>Místo, kde žijeme</i>		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	- škola, cesta do školy - okolí školy, prostředí školy - bezpečná cesta do školy, riziková místa, dopravní značky, světelná signalizace - kde bydlím	OSV 1, 3, 8 VDO 1
<i>Lidé kolem nás</i>		
ČJS-3-2-01 rozlišujeme blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	- postavení jedince v rodině - role členů rodiny - příbuzenské vztahy - mezilidské vztahy - pravidla slušného chování - komunikace	OSV 1, 2, 3, 6, 7, 8 MKV 2
ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovní činnosti	- povolání - u lékaře, v divadle, v obchodě, v kině	OSV 1, 6, 8
<i>Lidé a čas</i>		
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	- čas, hodiny - části dne	OSV 1, 2, 3, 10
ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	- pověsti Jaroměřic - co lidé vytvořili	OSV 1, 6, 11
<i>Rozmanitost přírody</i>		

ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	● roční období ● příroda na jaře ● příroda v létě ● příroda na podzim ● příroda v zimě ● zahrada na jaře, v létě a na podzim, v zimě ● pole na jaře, v létě a na podzim, v zimě	OSV 1 ENV 1, 4 Přesah: ČSP-3-3-02
ČJS-3-4-02 rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	● jarní rostliny ● listnaté, jehličnaté stromy - základní znaky	OSV 1 ENV 1
Člověk a jeho zdraví		
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	● moje tělo ● základní hygienické návyky ● péče o své tělo ● správná výživa, pitný režim ● prevence nemocí a úrazů	OSV 1, 2, 3, 4 Přesah: TV-3-1-01 TV-3-1-02 ČSP-3-4-01
ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	● bezpečný pohyb po silničních komunikacích ● bezpečné místo ke trávení volného času	OSV 1, 2, 3, 4, 8
ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	● neznámí lidé a moje bezpečnost	OSV 1, 2, 6, 7, 8, 9
ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	● evakuace ● postup v případě ohrožení ● důležitá telefonní čísla	OSV 1, 2, 3, 8

2. TŘÍDA		
<i>Místo, kde žijeme</i>		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	- škola - co děláme ve škole - cesta do školy - prostředí domova - riziková místa a situace	<i>OSV 1, 3, 6, 7, 8, 10</i> <i>ENV 4</i> <i>VDO 1</i>
ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	- Česká republika, hlavní město - místo, kde žijeme	<i>OSV 1,10,11</i> <i>VDO 2</i> <i>EGS 1</i> <i>MKV 1</i> <i>ENV 4</i>
<i>Lidé kolem nás</i>		
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	- u nás doma - členové rodiny - rodinné oslavy - rodina, vztahy v rodině - pomáháme si - domácí zvířata chovaná pro radost - být zdravý	<i>OSV 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8</i> <i>MKV 1, 2, 3</i>
ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	- části dne, práce a volný čas - pracovní činnosti	<i>OSV 1, 4, 5, 6, 7, 8, 9</i> <i>MKV 1, 2, 3</i>
<i>Lidé a čas</i>		
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v	orientace v čase	<i>OSV 1, 2, 3, 10</i>

<i>denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</i>	● kalendář ● části dne - orientace podle hodin ● svět se mění	
<i>ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu</i>	● okolí místa kde žijeme	<i>OSV 1, 5, 6, 7, 8 VDO 2</i>
<i>ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost</i>	● měsíce, kalendářní rok ● Vánoce, vánoční zvyky ● Velikonoce, velikonoční zvyky	<i>OSV 1, 6, 7, 9, 11 MKV 1, 2 EGS 1 Přesah: Čp, Vv</i>
Rozmanitost přírody		
<i>ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</i>	● podzim, zima, jaro, léto ● měsíce ročních období	<i>OSV 1, 2, 3, 10 ENV 1, 4</i>
<i>ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</i>	● les v ročních obdobích ● zahrada v ročních obdobích ● u vody ● na louce ● na statku ● rostliny a živočichové ekosystémů ● houby	<i>OSV 1, 2, 3, 10 ENV 1, 2, 4 Přesah: Vv Pč</i>
Člověk a jeho zdraví		
<i>ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</i>	● naše tělo-části lidského těla ● hygiena ● nemoc a úraz ● naše zdraví	<i>OSV 1, 2,3,4</i>

<i>ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</i>	● dopravní prostředky ● cesta do školy ● zimní sporty ● ochrana zdraví, krizové situace, vhodná a nevhodná místa pro hru	<i>OSV 1, 2, 3, 4, 8, 10</i> <i>Přesah:</i> <i>Vv</i>
<i>ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</i>	● osobní bezpečí ● být zdravý	<i>OSV 1, 2, 3, 6, 7, 8</i> <i>Přesah:</i> <i>Tv</i>
<i>ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</i>	● bezpečnost při školních akcích ● ochrana člověka za mimořádných událostí	<i>OSV 1,2,3,8,10</i>

3. TŘÍDA		
<i>Místo, kde žijeme</i>		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</i>	- orientace v plánu okolí školy a obce - práce s mapou	<i>OSV 1, 3, 8 VDO 1</i>
<i>ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)</i>	- Jaroměřice jako součást ČR - Česká republika - naše vlast - domov - orientace v přírodě (světové strany)	<i>OSV 1, 6, 7 VDO 2 Přesah: Tv</i>
<i>Lidé kolem nás</i>		
<i>ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům</i>	- příbuzenské vztahy a soužití v rodině - chování lidí - moje rodina - pozitivní hodnocení druhých - pozitivní vlastnosti - projevování pozornosti a laskavosti - pravidla spolupráce - rozlišení, vyjádření a usměrňování základních citů - pocity spokojenosti, radosti, sympatie, smutku, obav a hněvu	<i>OSV 1, 2, 3, 6, 7,8 MKV 1</i>
<i>Lidé a čas</i>		
<i>ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</i>	- orientace v čase - určování času - sled událostí	<i>OSV 1, 2, 3, 10</i>

ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	● regionální památky ● regionální pověsti ● slavní rodáci	OSV 1, 6, 11 Přesah: ČJL-3-3-03
ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	● průběh lidského života, život člověka od narození ● tradice a zvyky ● život lidí dříve a nyní ● práce a volný čas	OSV 2, 4, 6, 7
Rozmanitost přírody		
ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Neživé přírodniny: ● vzduch ● voda a koloběh vody v přírodě ● půda a její vlastnosti ● planety sluneční soustavy ● horniny a nerosty (seznámení) Živé přírodniny: ● rostliny, houby, živočichové ● ohleduplné chování k přírodě ● ochrana životního prostředí ● třídění odpadu	OSV 1 ENV 2, 4 Přesah: ČSP
ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	● praktické poznávání vlastností vody, vzduchu, půdy ● měření hmotnosti, objemu, teploty	OSV 1, 5 ENV 2
Člověk a jeho zdraví		

<i>ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</i>	● lidské tělo, společné znaky ● růst a vývoj člověka ● stavba těla, základní funkce a projevy ● péče o svoje zdraví: zdravý životní styl, správná výživa, pitný režim ● osobní a duševní hygiena ● drobné úrazy a poranění, první pomoc ● prevence nemoci a úrazů	<i>OSV 1, 2, 3, 4</i>
<i>ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</i>	● bezpečné chování na hřišti, ve škole i doma ● pravidla chůze na chodníku, na silnici ● dopravní značky ● předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) ● bezpečné přecházení křižovatky	<i>OSV 1, 2, 3, 4, 8</i>
<i>ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</i>	● šikana, týrání, sexuální zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích ● linky bezpečí ● návykové látky a zdraví, hrací automaty a počítače, závislost ● nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	<i>OSV 1, 2, 4, 6, 7, 8, 9, 10 MKV 2</i>
<i>ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</i>	● bezpečnost při školních akcích ● chování člověka za mimořádných událostí ● telefonní čísla tísňových linek ● mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená, postup v případě ohrožení ● IZS	<i>OSV 1, 2, 3, 8</i>

4. TŘÍDA		
Přírodověda		
Rozmanitost přírody		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	- živá a neživá příroda, základní podmínky života na zemi - ekosystémy, rovnováha v přírodě	OSV 1, 2, 5, 6 ENV 1, 2, 3
ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	- vesmír - sluneční soustava - střídání dne a noci - střídání ročních období	OSV 1, 5 Přesah Vv
ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	- potravní vazby rostlin, hub a živočichů - ekosystém les - ekosystém pole - ekosystém louka - ekosystém park - ekosystém okolí lidských obydlí - ekosystém rybník - ekosystém potok a řeka	OSV 1, 2, 5, 8, 9, 10, 11 ENV 1, 2
ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	- houby - rostliny - vlastnosti, dělení - živočichové – vlastnosti živočichů, dělení	OSV 1, 8, 10
ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka	- součásti neživé přírody - horniny a nerosty	OSV 1, 2, 6, 10 EGS 2

<i>podporovat nebo poškozovat</i>		<i>ENV 2</i>
<i>ČJS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu</i>	● pokus – klíčení rostlin ● vlastnosti látek (délka, hmotnost, teplota, čas)	<i>OSV 5, 9</i> <i>Přesah:</i> <i>ČSP</i>
Člověk a jeho zdraví		
<i>ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života</i>	● lidského těla ● nemoci, úraz	<i>OSV 1, 2, 3, 4, 8</i>
<i>ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození</i>	● etapy lidského života	<i>OSV 1, 2, 3, 4, 8</i>
<i>ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob</i>	● člověk a jeho denní režim	<i>OSV 1, 2, 3, 4,</i>
<i>ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista</i>	● dopravní výchova - pravidla silničního provozu ● dopravní výchova – zásady první pomoci	<i>OSV 1, 2, 3, 8</i>
<i>ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou</i>	● význam preventivních prohlídek ● zdravé potraviny ● základní hygienické návyky	<i>OSV 1, 2, 3, 6, 8</i>
<i>ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc</i>	● dopravní nehody ● úrazy a jejich ošetření	<i>OSV 1, 2, 3, 8,</i> <i>10</i>

4. TŘÍDA		
<i>Vlastivěda</i>		
<i>Místo, kde žijeme</i>		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	● poloha ČR, sousední státy ● členění území ČR na kraje (krajská města) ● Pardubický kraj ● Jaroměřice	VDO 1, 2 EGS 1, 2, 3
ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	● orientace v krajině ● orientace podle mapy ● bezpečný pohyb/pobyt v přírodě	OSV 1, 10 ENV 2, 3, 4
ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	● mapy ● plány a náčrty	OSV 1, 5, 8, 9
ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	● povrch České republiky ● typy krajiny ● vodstvo ● podnebí a počasí ● půda a zemědělství ● nerostné bohatství ● průmysl ● ochrana přírody ● Česká republika (demokratický stát, volby, státní symboly, státní svátky)	OSV 1 ENV 1, 4
<i>Lidé kolem nás</i>		

ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	● naše třída a život v kolektivu ● zvládání vlastní emocionality	OSV 1, 2, 3, 6, 7, 8 MKV 2
ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	● základní lidská práva ● národnostní menšiny ● protiprávní jednání	VDO 2, 3, 4 EGS 3
ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	● druhy vlastnictví ● hmotný a nehmotný majetek ● rozpočet a příjmy, výdaje, ● hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení	OSV 8, 10 Přesah : M
Lidé a čas		
ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	● časová osa, století, tisíciletí	OSV 1
ČJS-5-3-02 využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	● staré české pověsti ● ochrana přírody - chráněná území ● kulturní památky	MED 1, 2 MKV 1 OSV 7 Přesah : ČJL 5-1-04

<i>ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik</i>	● české země v pravěku ● příchod Slovanů ● Sámův kmenový svaz ● Velkomoravská říše ● Konstantin (Cyril) a Metoděj ● vznik Českého státu, vláda přemyslovských knížat ● vznik Českého království, vláda přemyslovských králů ● Lucemburkové ● Jiří z Poděbrad ● Jagellonci ● první Habsburkové na českém trůně - Rudolf II.	<i>OSV 1, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11</i> <i>MKV 1, 2, 3, 4, 5</i> <i>VDO 2, 3, 4</i>
--	--	---

5. TŘÍDA		
Přírodověda		
Rozmanitost přírody		
ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	• člověk a neživá příroda • člověk v přírodě • nerosty a horniny • nerudní, rudní suroviny • energetické suroviny • půda	OSV 1, 5, 6 ENV 2, 3, 4
ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	• vesmír • Slunce, sluneční soustava • planeta Země • Měsíc • den a noc, roční období	OSV 1, 5
ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	• podnebné pásy • společenstva a ekosystémy naší vlasti • přizpůsobivost rostlin a živočichů	OSV 1 ENV 1, 2, 4
ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	• pozorování živé a neživé přírody • třídění organismů	OSV 1
ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	• člověk a příroda • obnovitelné a neobnovitelné přírodní zdroje • ochrana přírody, likvidace odpadů	OSV 1, 2, 6, 10 ENV 2 EGS 2
Člověk a jeho zdraví		
ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	• soustavy lidského těla • lidské zdraví	OSV 1, 2, 3, 4, 8

<i>ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození</i>	● vývoj jedince před a po narození ● etapy lidského života	<i>OSV 1</i>
<i>ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek</i>	● závislost ● návykové látky a jejich škodlivé účinky	<i>OSV 1, 2, 3, 8, 10</i>
<i>ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou</i>	● zdravý způsob života ● vyvážená strava	<i>OSV 1, 2, 3, 5, 11</i>
<i>ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc</i>	● základy první pomoci ● důležitá telefonní čísla	<i>OSV 1, 2, 3, 5, 8, 10, 11</i>

5. TŘÍDA		
<i>Vlastivěda</i>		
<i>Místo, kde žijeme</i>		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	- poloha ČR, sousední státy - členění území ČR na kraje - Pardubický kraj - Jihomoravský kraj - Olomoucký kraj	OSV 1, 2 VDO 2 EGS 1, 2, 3
ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	práce s mapou	OSV 1, 2, 5
ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	- orientace v mapě ČR - poloha krajů ČR - základní charakteristika krajů ČR	OSV 1 ENV 1
ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	charakteristika vybrané oblasti	OSV 1, 6 ENV 1, 4
ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	Česká republika (demokratický stát, volby, státní symboly, státní svátky)	OSV 1 VDO 2, 3, 4 EGS 3 MKV 2, 5
<i>Lidé a čas</i>		
ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	časová osa, století, tisíciletí	OSV 1

<i>ČJS-5-3-02 využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti</i>	● kulturní instituce (archiv, knihovna, muzeum a galerie) ● kulturní a přírodní památky v okolí ● ochrana přírody - chráněná území	<i>OSV 1, 5, 10</i>
<i>ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik</i>	● doba pobělohorská ● Marie Terezie, Josef II. ● významné události v českých zemích v 18. - 19. století ● 1. světová válka ● 2. světová válka ● od totality k demokracii	<i>OSV 1, 6 VDO 2, 4 MKV 1, 2, 5</i>

8.3. ČLOVĚK A SPOLEČNOST

8.3.1. DĚJEPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu Dějepis

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Dějepis

Vyučovací předmět Dějepis je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost a vychází z obsahu vzdělávacího oboru Dějepis. Vzdělávací obsah tematicky zahrnuje jednotlivé historické etapy od počátků civilizace po současnost.

Cílem výuky Dějepisu je poskytnout žákům základní poznatky o dějinném vývoji lidstva a především českého národa. Seznamit je s významnými historickými osobnostmi a událostmi, které ovlivnily život naší minulosti, ale mají i zásadní význam pro současnost. Žáci jsou vedeni k pochopení souvislostí mezi dějinnými událostmi a procesy. Pozitivně vnímají kulturní rozmanitost světa. Znalost dějin tak pomáhá žákům v orientaci v dnešním světě a jeho problémech. Díky dějepisným poznatkům je u žáků pozitivně formováno vlastenecké cítění. Uvědomují si, že z minulosti si lze brát příklady a poučení. Díky historickým příkladům si žáci uvědomují nutnost nulové tolerance rasistických, extremistických a xenofobních projevů, jsou vedeni k úctě k člověku. Obecné historické problémy přibližujeme pomocí dějin regionálních.

Dějepis přesahuje svým obsahem do jiných vyučovacích předmětů. S Výchovou k občanství např. v tématech stát a právo, mezinárodní vztahy. V Dějepise se žáci setkávají s významnými

literárními díly a autory. S Výtvarnou a Hudební výchovou se doplňuje v učivu stavební slohy, umělecká díla, umělci, vývoj hudby. Se Zeměpisem se Dějepis prolíná v oblasti historické geografie, s Matematikou, Fyzikou, Přírodopisem a Chemií v oblasti rozvoje vědy, techniky a osobnostmi.

Výuka probíhá v kmenových třídách. Žáci jsou vedeni k práci s literaturou, jednoduchými historickými prameny, vyhledávají informace na internetu a dále s nimi pracují. Využíváme také různé dokumenty, historické filmy, webové aplikace a tematické webové stránky. Do výuky jsou podle potřeb a aktuálnosti zařazovány tematické vycházky, výlety, exkurze.

Do výstupů předmětu Dějepis jsou zahrnuta všechna průřezová témata.

Časová dotace:

ročník	6.	7.	8.	9.
týdenní počet hodin	2	2	2	2

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu Dějepis

Kompetence k učení

- vedeme žáky k výběru vhodných učebních a vzdělávacích metod a postupů

- zadáváme úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- motivujeme žáky k celoživotnímu vzdělávání
- vedeme žáky k zamyšlení se nad historickým vývojem

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací v literatuře, historických pramenech a médiích
- umožňujeme žákům kriticky hodnotit historické prameny
- vedeme žáky k návrhům řešení problémových témat moderní historie

Kompetence komunikativní

- nabízíme žákům dostatek možností k řízené diskusi
- vedeme žáky k naslouchání názorům druhých a ke vhodnému reagování na ně
- rozvíjíme u žáků schopnost komunikovat otevřeně, ale i ohleduplně
- umožňujeme žákům prezentovat své myšlenky a vhodně argumentovat

Kompetence sociální a personální

- podporujeme inkluzi
- podílíme se na vytváření příjemné atmosféry prostřednictvím ohleduplnosti a vstřícného jednání
- volíme formy práce, při kterých dělíme kolektiv do různorodých skupin, čímž umožňujeme vzájemnou inspiraci a vedeme k toleranci
- vytváříme situace, kdy si žáci musí vzájemně pomáhat

Kompetence občanské

- utváříme u žáků vztah k národnímu a kulturnímu dědictví

- podporujeme vlastenectví
- učíme žáky vnímat a posuzovat odlišné názory a pohledy na různé historické události

Kompetence pracovní

- směřujeme žáky k využívání získaných historických poznatků a dovedností v běžném životě
- seznamujeme žáky s různými profesemi s blízkým vztahem k dějepis
- ve výuce podporujeme využívání výpočetní techniky
- stanovujeme kritéria a požadujeme dodržení dohodnuté kvality práce

Vzdělávací obsah předmětu Dějepis

6.TŘÍDA		
Člověk v dějinách		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků</i> <i>D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány</i> <i>D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu</i>	ÚVOD DO DĚJEPISU • význam a smysl zkoumání a poznávání dějin • instituce důležité pro zkoumání a poznávání dějin - muzea, archivy, knihovny • pomocné vědy historické • měření času, časová přímka, základní periodizace dějin	<i>M</i> <i>Z</i> <i>Vo</i>
Počátky lidské společnosti		
<i>D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu</i> <i>D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost</i>	PRAVĚK • vznik a vývoj člověka • formování lidské společnosti, postupné změny v uspořádání společnosti • způsob obživy, počátky zemědělství, • objevy nových materiálů • vznik řemesel • materiální a duchovní kultura pravěkých lidí • období pravěku na našem území	<i>OSV 11</i> <i>EGS 2</i> <i>MKV 1,3</i> <i>ENV 2,3</i> <i>Př</i> <i>Vv</i>
Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury		
<i>D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací</i> <i>D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly</i>	NEJSTARŠÍ STAROVĚKÉ CIVILIZACE - EGYPT, MEZOPOTÁMIE, PALESTINA, INDIE, ČÍNA • podmínky jejich vzniku - vliv přírodních podmínek • formy vlády, struktura společnosti	<i>VDO 4</i> <i>EGS 3</i> <i>MKV 1,4</i> <i>ENV 2</i>

<i>součástí světového kulturního dědictví</i> <i>D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury, zrod křesťanství</i> <i>D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie</i>	● náboženství, kultura, významné památky STAROVĚKÉ ŘECKO ● vliv přírodních podmínek na rozvoj civilizace starověkého Řecka ● nejstarší období - Kréta, Mykény ● vznik městských států, kolonizace ● srovnání státního zřízení v Athénách a ve Spartě, antická demokracie ● klasické období ● nástup Makedonie ● náboženství, kultura a umění starověkého Řecka STAROVĚKÝ ŘÍM ● přírodní podmínky Apeninského poloostrova ● Etruskové ● doba republiky - řízení republiky, struktura společnosti, hospodářství, římská expanze ● doba císařství - způsob vlády, struktura společnosti, hospodářství ● vznik křesťanství ● náboženství, kultura a umění starověkého Říma ● krize a zánik římské říše	Z ČJ VV Fy M Tv
--	--	---

7. TŘÍDA		
<i>Křesťanská a středověká Evropa</i>		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států</i>	EVROPA PO ZÁNIKU ŘÍMSKÉ ŘÍŠE - stěhování národů, nový etnický obraz Evropy - význam křesťanství při utváření prvních států PRVNÍ STŘEDOVĚKÉ ŘÍŠE, 3 KULTURNÍ OBLASTI - BYZANTSKÁ, ARABSKÁ A FRANSKÁ - charakter společnosti - kultura a náboženství	<i>EGS 3</i> <i>MKV 2</i> <i>Z</i> <i>Vv</i> <i>Vo</i>
<i>D-9-4-02 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech</i>	- příchod Slovanů, Sámova říše VELKOMORAVSKÁ ŘÍŠE - hospodářství, společnost a kultura Velkomoravské říše - cyrilometodějská misie - postavení Velkomoravské říše v Evropě ČESKÝ STÁT - počátky českého státu a jeho pozice v Evropě - vývoj českého státu od raného do vrcholného středověku a jeho pozice v Evropě - nejvýznamnější přemyslovští panovníci DALŠÍ VÝZNAMNÉ STŘEDOVĚKÉ STÁTNÍ ÚTVARY - Svatá říše římská - Vikingové - Anglie a Francie - jejich vznik a vztahy, Stoletá válka - Mongolové a jejich vpád do Evropy	<i>EGS 2,3</i> <i>MKV 3</i> <i>Z</i> <i>Vo</i>

<i>D-9-4-03 vymezi úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí</i>	Křesťanství, středověká církev • úloha křesťanství v životě středověkého člověka, soupeření církevní a světské moci • příčiny, průběh a výsledky křížových výprav	<i>OSV 4,11</i> <i>MKV 2</i> <i>Z</i> <i>V₀</i>
<i>D-9-4-04 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uveďte příklady románské a gotické kultury</i>	Středověká společnost • struktura středověké společnosti a role jednotlivých vrstev v ní • středověké hospodářství, rozvoj zemědělství a jeho proměny • vznik a význam středověkých měst, způsob života ve městě • středověká vesnice, způsob života na vesnici • rozvoj vzdělanosti, první univerzity • románská kultura a vzdělanost, nejvýznamnější kulturní památky • gotická kultura a vzdělanost, nejvýznamnější kulturní památky	<i>EGS 2,3</i> <i>MKV 2</i> <i>ENV 1,4</i>
Objevy a dobývání. Počátky nové doby		
<i>D-9-5-01 vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve</i>	RENESEANCE A HUMANISMUS • zrod renesance a humanismu, vztah k antice • významné osobnosti doby renesance a humanismu, významné kulturní památky a vědecké objevy REFORMACE • příčiny reformace • různé podoby reformace, důsledky reformace	<i>EGS 2,3</i> <i>MKV 2,5</i> <i>VV</i>
<i>D-9-5-02 vymezi význam husitské tradice pro český politický a kulturní život</i>	LUCEMBURKOVÉ, HUSITSTVÍ • naše země za vlády Lucemburků • vladařské úspěchy a problémy Karla IV. a Václava IV.	<i>OSV 11</i> <i>EGS 3</i> <i>MKV 2,5</i>

	• krize společnosti, působení mistra Jana Husa • husitství - program, cíle, nejvýznamnější události • vláda Jiřího z Poděbrad • důsledky a význam husitské revoluce	<i>Vo</i>
<i>D-9-5-03 popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky</i>	ZÁMOŘSKÉ OBJEVY • příčiny zámořských objevů • průběh zámořských objevů, nejvýznamnější osobnosti • jejich politické, hospodářské, společenské a kulturní důsledky	<i>MKV 1,3,4</i> <i>Z</i>
<i>D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie</i>	JAGELLONCI • český stát za vlády Jagellonců • politické, hospodářské a náboženské poměry, postavení v Evropě HABSBURKOVÉ • nástup Habsburků na český trůn • politické, hospodářské a náboženské poměry • postavení českých zemí v habsburské monarchii	<i>EGS 2</i> <i>MKV 2</i>
<i>D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky</i>	TŘICETILETÁ VÁLKA • stavovské povstání - příčiny, průběh a důsledky • příčiny a průběh třicetileté války • politické, hospodářské, společenské a kulturní důsledky třicetileté války v kontextu evropském a pro další vývoj českého státu • Jan Amos Komenský - osobnost a význam jeho díla	<i>MKV 2</i> <i>Vo</i> <i>Vo</i> <i>Čj</i>

8. TŘÍDA		
<i>Objevy a dobývání. Počátky nové doby</i>		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>D-9-5-06 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek</i>	DOBA BAROKNÍ ● barokní kultura a umění, společnost v době baroka ● anglická revoluce ● francouzský absolutismus ● Rusko, Osmanská říše ● klasicismus	<i>VDO 4</i> <i>EGS 3</i>
<i>Modernizace společnosti</i>		
<i>D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti</i>	DOBA OSVÍCENSTVÍ ● české země v 17. a 18. století ● osvícenství - hlavní myšlenky a osobnosti, osvícení panovníci a jejich reformy ● Marie Terezie a Josef II.	<i>EGS 3</i>
<i>D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi Francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě</i>	FRANCOUZSKÁ REVOLUCE A NAPOLEONSKÉ VÁLKY ● příčiny, průběh a důsledky Francouzské revoluce ● napoleonské války ● důsledky napoleonských válek, změny v Evropě ● vznik USA	<i>VDO 2,4</i>
<i>D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů</i>	NÁRODNÍ OBROZENÍ ● evropská národní obrození ● české národní obrození a jeho hlavní osobnosti REVOLUCE 1848/49	<i>EGS 2</i>

	● struktura evropské společnosti před rokem 1848 ● revoluce 1848/49 - jejich cíle, průběh a důsledky ● politický a hospodářský vývoj v českých zemích v 1. pol. 19. století ● průmyslová revoluce ● konzervatismus, liberalismus, socialismus	ENV 3
<i>D-9-6-04 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií</i>	2. POL. 19. STOLETÍ ● modernizace Evropy ● viktoriánská Anglie ● sjednocení Itálie, sjednocení Německa ● české země ve 2. pol. 19. století ● rozvoj koloniálního systému a důsledky ● kultura a umění 19. století ● vědecko-technická revoluce PŘELOM 19. A 20. STOLETÍ ● vztahy mezi velmocemi, vzestup USA ● společnost před 1. světovou válkou	MKV 3 F Cb
Moderní doba		
<i>D-9-7-01 na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky</i>	PRVNÍ SVĚTOVÁ VÁLKA ● první světová válka - její příčiny, průběh a důsledky	

9. TŘÍDA		
Moderní doba		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů</i> <i>D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu</i> <i>D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky</i> <i>D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv</i> <i>D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí</i>	MEZI VÁLKAMI • poválečné uspořádání světa • vznik ČSR • ČSR ve dvacátých letech 20. století • totalitní režimy - komunismus, fašismus, nacismus • Evropa a ČSR ve třicátých letech 20. století • kultura a věda mezi válkami DRUHÁ SVĚTOVÁ VÁLKA • příčiny vzniku druhé světové války, politické a ekonomické souvislosti • Mnichov 1938, druhá republika • Protektorát Čechy a Morava - domácí a zahraniční odboj • průběh války v Evropě a ve světě • závěrečná etapa války • holocaust	<i>VDO 4</i> <i>MKV 3,5</i>
Rozdělený a integrující se svět		
<i>D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků</i> <i>D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí</i> <i>D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce</i>	EVROPA A SVĚT PO ROCE 1945 • důsledky druhé světové války • poválečné uspořádání Evropy a světa • příčiny vzniku studené války, vojensko-politické bloky • hospodářská a vojenská spolupráce • střetávání obou bloků - hlavní ohniska konfliktů • rozpad koloniálního systému a jeho důsledky • konec studené války • věda a kultura	<i>MED 2</i> <i>EGS 2,3</i>

<i>D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí</i>	ČESKOSLOVENSKO PO ROCE 1945 • poválečné Československo • rok 1948 a jeho důsledky pro další vývoj • vývoj v padesátých a šedesátých letech - hospodářství, politika, společnost • “Pražské jaro” - průběh, důsledky • normalizace • věda a kultura • Sametová revoluce a devadesátá léta	
<i>D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa</i>	NOVÉ TISÍCILETÍ • politické, hospodářské a společenské problémy současného světa • terorismus • aktuální ohniska světových konfliktů	<i>MKV 4</i>

8.3.2. VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Charakteristika předmětu Výchova k občanství

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Výchova k občanství

Vyučovací předmět Výchova k občanství je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost a vychází z obsahu vzdělávacího oboru Výchova k občanství. Vzdělávací obsah zahrnuje rozsáhlou oblast společenských věd.

Cílem Výchovy k občanství je osvojit si postoje, dovednosti a znalosti, které jsou potřebné pro aktivní zapojení do života demokratické společnosti. U žáků utváříme pozitivní občanské postoje, probouzíme zájem o veřejné dění. Rozvíjíme vědomí sounáležitosti s evropským civilizačním a kulturním okruhem. Žáci jsou vedeni k tomu, aby pochopili význam vztahu k vlasti, ke kulturnímu bohatství, ke svému regionu. Ve výchově k občanství se žáci učí zaujímat odmítavý postoj k jakýmkoliv projevům extremismu a hájit základní lidská práva. Učí se zde orientaci v sociální realitě. Sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí vede žáky k pochopení vlastního jednání a jednání druhých v různých životních situacích. V předmětu jsou žáci seznamováni s fungováním různých ekonomických subjektů, s tržními mechanismy a je rozvíjena jejich orientace ve světě financí. Žákům je přiblížena úloha důležitých politických institucí a orgánů, včetně činnosti armády. Je rozvíjeno občanské a právní vědomí. Jsou obeznámeni s problematikou životního prostředí a vedeni k uvědomění si nutnosti ochrany přírody.

Do výuky předmětu Výchova k občanství je v 9. třídě integrován tematický okruh Svět práce ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, kde je téma volby povolání dále rozvíjeno.

Výuka výchovy k občanství probíhá nejčastěji v kmenových třídách. Žáci jsou vedeni k práci s literaturou, vyhledávají informace na internetu a dále s nimi pracují. Využíváme také různé dokumenty, filmy, webové aplikace a tematické webové stránky. Do výuky jsou podle potřeb a aktuálnosti zařazovány tematické vycházky, přednášky, besedy.

Do výstupů předmětu Výchovy k občanství jsou zahrnuta všechna průřezová témata.

Časová dotace:

ročník	6.	7.	8.	9.
týdenní počet hodin	1	1	1	1

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí v předmětu Výchova k občanství

Kompetence k učení

- používáme formy a metody práce, které žáky aktivizují
- vedeme žáky k práci s dostatkem spolehlivých informačních zdrojů
- nabízíme žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně řídit a organizovat své učení

Kompetence k řešení problémů

- volíme problémové úkoly a podporujeme spolupráci při jejich řešení
- podporujeme žáky v samostatném vyhledávání informací, jejich posuzování a využití
- vedeme žáky k porovnávání vlastních zkušeností s odbornými názory a mediálními tvrzeními

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme u žáků dovednost správně a logicky formulovat své myšlenky a názory
- zařazujeme do výuky diskuse a vlastní prezentace
- vytváříme příležitosti během nichž se žáci učí argumentovat
- vedeme žáky k sebehodnocení a hodnocení práce svých spolužáků
- vyžadujeme dodržování etických pravidel komunikace
- učíme žáky vyjadřovat kritiku s taktem

Kompetence personální a sociální

- navozujeme situace, které vedou k vědomí jedinečnosti a odlišnosti každého člověka
- rozvíjíme pozitivní sebedůvěru
- vytváříme situace, které vyžadují vzájemný respekt, pomoc a solidaritu
- při skupinové práci se žáci učí spolupracovat v kolektivu a týmu, uvědomují si své povinnosti a učí se je plnit, uvědomují si svá práva

Kompetence občanské

- podporujeme zájem žáků o poznání místního regionu a vlasti

- učíme žáky chránit přírodní a kulturní památky
- budujeme pozitivní vztah k vlasti
- zapojujeme žáky do organizace společenských akcí v rámci školy a vesnice
- učíme žáky rozpoznat netolerantní, rasistické a extremistické projevy a zaujmout odmítavý postoj
- upozorňujeme žáky na možná nebezpečí globalizace

Kompetence pracovní

- organizujeme diskuse se zástupci středních škol při volbě povolání
- vytváříme prostor pro přijímání promyšlených rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesní orientaci
- učíme žáky, jak si efektivně organizovat svůj čas
- požadujeme dodržení dohodnuté kvality práce podle předem stanovených kritérií

Vzdělávací obsah předmětu Výchova k občanství

6. TŘÍDA		
Člověk ve společnosti		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání</i>	- státní symboly, mateřský jazyk, hlavní město Praha - státní svátky a významné dny	
<i>VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu</i>	- vlast a vlastenectví, nacionalismus - důležité instituce státu, významné okamžiky z historie státu, zajímavá a památná místa, významné osobnosti, naši prezidenti - naš region - naše obec - ochrana přírody a přírodních památek - ochrana kulturních památek a kulturního dědictví	<i>VDO 2</i> <i>OSV 11</i> <i>MKV 2</i> <i>ENV 4</i>
<i>VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám</i>	- přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení žen a mužů - konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti - lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti - naše škola, vztahy ve škole, práva a povinnosti žáků, vklad vzdělávání pro život - rodina a rodinné vztahy	<i>OSV 7</i> <i>MKV 2, 5</i> <i>VDO 1</i>
<i>VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti</i>	- lidská práva, svoboda a vzájemná závislost - projevy a důsledky lidské nesnášenlivosti	<i>MKV 1,2,5</i>
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA		

● <i>kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</i> ● <i>interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</i> ● <i>stavba mediálního sdělení</i> ● <i>fungování a vliv médií ve společnosti</i> ● <i>tvorba mediálního sdělení</i>	● organizace a postavení médií ve společnosti ● zpravodajství a reklama; rozdíly mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením ● faktický a fiktivní obsah mediálního sdělení ● výrazové prostředky při tvorbě mediálního sdělení - plakát, informační leták, reklamní leták	<i>MED 1, 2, 3, 5, 6</i>
---	---	---------------------------------

7. TŘÍDA		
Člověk ve společnosti		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem</i>	• soužití lidí, vliv rodiny a školy na jedince • vztahy mezi vrstevníky • mezilidská komunikace • pravidla chování	<i>VDO 1 OSV 7, 8, 9</i>
<i>VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám</i>	• víra a náboženství • kultura, rozmanitost kulturních projevů • kulturní instituce • národnostní menšiny	<i>OSV 7 MKV 2,3</i>
<i>VO-9-1-03 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí</i>	• prostředky komunikace • reklama, propaganda, manipulace • vliv médií	<i>MED 1,2,4,5</i>
Člověk, stát a hospodářství		
<i>VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede jejich příklady</i>	• potřeby • majetek hmotný a nehmotný • formy vlastnictví (hmotné, duševní) a jejich ochrany	<i>ENV 4</i>
Člověk, stát a právo		
<i>VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky</i>	• znaky státu • typy a formy státu	<i>VDO 4</i>
<i>VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů</i>	• znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu • politický pluralismus	<i>VDO 2</i>

<i>VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů</i>	● volby a jejich význam ● formy voleb ● činnost místního zastupitelstva	<i>VDO 3</i>
<i>VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod</i>	● lidská práva v dokumentech, Všeobecná deklarace lidských práv, práva dítěte ● poškozování lidských práv, šikana, diskriminace ● ochrana základních práv a svobod ● povinnosti občana při obraně státu ● ochrana člověka za mimořádných událostí, pomoc armády při živelných pohromách	<i>VDO 2</i>
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA		
● kritické čtení a vnímání mediálních sdělení ● interpretace vztahu mediálních sdělení a reality ● stavba mediálního sdělení ● fungování a vliv médií ve společnosti ● tvorba mediálního sdělení ● práce v realizačním týmu	● bulvár, typy mediálního sdělení (rozlišování a funkce); cíle a pravidla mediálního sdělení ● principy sestavování zpravodajství - pozitivní principy, zezábavňující principy ● stavba a uspořádání zpráv v denících, skladba sdělení v různých typech časopisů; pravidelnosti v uspořádání zpravodajství ● vliv médií na kulturu ● tvorba mediálního sdělení pro prezentaci na webu - příspěvek na školní sociální síť, na webové stránky školy ● tvorba školního časopisu - bulvár, zpravodajský deník, magazín,...	<i>MED 1, 2, 3, 5, 6, 7</i>

8. TŘÍDA		
Člověk jako jedinec		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>VO-9-2-01</i> objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	- osobnost, složky osobnosti - dospívání - sebepoznání, sebepojetí, sebevědomí - temperament a jeho typy - vlohy, schopnosti - osobní potenciál, osobní rozvoj - osobní hodnoty (žebříček)	<i>OSV 1,2</i>
<i>VO-9-2-02</i> posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	- vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí - vůle a osobní kázeň	<i>OSV 2,3</i>
<i>VO-9-2-03</i> kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	- charakter, charakterové vlastnosti a jejich projevy - vlastní chování a jednání	<i>OSV 2,3</i>
<i>VO-9-2-04</i> popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	- sebeovládání - motivace - životní plány a cíle	<i>OSV 3, 4</i>
Člověk, stát a hospodářství		
<i>VO-9-3-02</i> sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	- rozpočet domácnosti - příjmy, výdaje - vyrovnaný, schodkový a přebytkový rozpočet domácnosti - zásady hospodárnosti, spoření	
<i>VO-9-3-03</i> na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití	nákupy - hotovostní a bezhotovostní platby, výhody a rizika	

<i>debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení</i>	● bankovní účet	
<i>VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz</i>	● fungování trhu, nabídka, poptávka ● tvorba ceny ● inflace ● podnikání	
Člověk, stát a právo		
<i>VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu</i>	● Ústava ● moc zákonodárná, moc výkonná, moc soudní ● obecní samospráva ● krajská samospráva	<i>VDO 2,3</i>
<i>VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod</i>	● právo a morálka ● základní právní normy ● práva spotřebitele	<i>OSV 11</i>
<i>VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství</i>	● důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající	<i>OSV 10</i>
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA		
● <i>kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</i> ● <i>interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</i> ● <i>stavba mediálního sdělení</i> ● <i>vnímání autora mediálních sdělení</i> ● <i>fungování a vliv médií ve společnosti</i> ● <i>tvorba mediálního sdělení</i> ● <i>práce v realizačním týmu</i>	● podstata mediálního sdělení, cíle a pravidla mediálního sdělení; základní orientační prvky v textu ● vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti ● postoje a názory autora v mediovaném sdělení; hodnocení v mediovaném sdělení; výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu ● role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování ● tvorba mediálního sdělení pro prezentaci na webu - statické příspěvky na školní sociální síť, na webové stránky školy	<i>MED 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7</i>

	• práce v týmu, rozdělení úkolů, časový harmonogram, pravidelnost produkce	
--	--	--

9. TŘÍDA		
Svět práce		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí ČSP-9-8-01 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě ČSP-9-8-01 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání ČSP-9-8-01 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	- osobní vlastnosti, schopnosti, dovednosti - volba povolání a plánování budoucnosti - různá povolání a jejich činnost, pracovní prostředí a předměty - jak hledat zaměstnání, úřady práce, životopis - sebe prezentace, pracovní pohovor	OSV 2
Člověk, stát a právo		
VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	- občanskoprávní vztahy - vlastnictví - vznik a zánik - pracovní poměr, pracovní smlouva - vznik a zánik, brigáda - manželství - vznik a zánik , společenská úloha manželství	
VO-9-4-07 uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci	- odpovědnost vlastníka, ochrana majetku - pojištění, smlouvy, koupě, pronájem	
VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování	právní řád České republiky	
VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování	orgány právní ochrany a sankce	

<i>trestných činů</i>		
<i>VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady</i>	• přestupky a správní řízení • občanské soudní řízení • trestní právo	
<i>VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání</i>	• korupce, korupční prostředí • boj s korupcí	<i>OSV 11</i>
Člověk, stát a hospodářství		
<i>VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít</i>	• banky a jejich služby • úročení • pojištění	
<i>VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu</i>	• rozpočet domácnosti a úspory, investice, úvěry, leasing, splátkový prodej • vyrovnaný rozpočet domácnosti	<i>MED 1</i>
<i>VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu</i>	• rozpočet státu, jeho příjmy a výdaje • sociální politika státu	
Mezinárodní vztahy, globální svět		
<i>VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování</i>	• Evropská unie a ČR • podstata, význam a výhody evropské integrace	<i>EGS 3</i>
<i>VO-9-5-02 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky</i>	• globalizace a její projevy • globální problémy lidstva • jejich příčiny a důsledky, možnosti jejich řešení	<i>ENV 3,4</i>
<i>VO-9-5-03 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů</i>	• lokální problémy a jejich souvislost s problémy globálními • řešení místních problémů, složky podílející se na jejich řešení	<i>ENV 3,4</i>

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- *kritické čtení a vnímání mediálních sdělení*
- *interpretace vztahu mediálních sdělení a reality*
- *stavba mediálního sdělení*
- *vnímání autora mediálních sdělení*
- *fungování a vliv médií ve společnosti*
- *tvorba mediálního sdělení*
- *práce v realizačním týmu*

- realita a stereotypy zobrazování reality v médiích
- společensky významné hodnoty v textu, zjednodušená mediovaná sdělení
- výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu
- faktory ovlivňující média; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v politickém životě; role médií v politických změnách
- tvorba mediálního sdělení pro prezentaci na webu a v obecním zpravodaji - multimediální příspěvky na školní sociální síť, na webové stránky školy; článek do obecního zpravodaje; zvukový příspěvek (reportáž / příběh...)
- stanovení si cíle při práci v týmu, delegování úkolů a odpovědnosti

*MED 1, 2, 3, 4,
5, 6, 7*

8.4. ČLOVĚK A PŘÍRODA

8.4.1. FYZIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu Fyzika

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Fyzika

Vyučovací předmět Fyzika je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda a vychází z obsahu vzdělávacího oboru Fyzika. Jednotlivé tematické okruhy jsou tvořeny vybranými poznatky z různých oblastí současné fyziky. Zahrnují teoretickou, experimentální a aplikovanou fyziku. Poznatky z učiva Fyziky jsou dále prohlubovány a upevňovány v povinně volitelných předmětech Přírodovědná cvičení a Přírodovědná praktika, které svým badatelským přístupem umožňují žákům lépe porozumět přírodním jevům.

Fyzika svým charakterem umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních jevů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich využití v praktickém životě. Popisuje vlastnosti hmoty, přírodních sil, světla, tepla, zvuku, různých druhů záření a vztahy mezi nimi popisuje matematickými prostředky. Vyvozuje platnost přírodních zákonů, potvrzuje nebo vyvrací existující teorie, vytváří představu o důsledcích fyzikálních zákonů. Umožňuje získávat elementární dovednosti, vědomosti a návyky o přírodních jevech, které jsou součástí každodenního života. Umožňuje žákům poznávat složitost a mnohotvárnost přírodních jevů, souvislost mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a pochopit vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví.

Součástí předmětu Fyzika je rozšiřující učivo Newtonovy pohybové zákony a Ohmův zákon, které nejsou zahrnuty do hodnocení žáků.

Fyzika přesahuje svým obsahem do jiných vyučovacích předmětů - Chemie, Přírodopisu, Výchovy ke zdraví, Matematiky, Zeměpisu, Dějepisu, Tělesné výchovy, Hudební výchovy, Přírodovědných cvičení a Přírodovědných praktik.

Výuka probíhá v přírodovědné učebně nebo kmenové třídě. Přírodovědná učebna je vybavena základními pomůckami včetně měřicích přístrojů Vernier, které jsou při výuce využívány.

Do výstupů předmětu jsou zahrnuta průřezová témata Osobnostní a sociální výchova a Environmentální výchova.

Časová dotace:

ročník	6.	7.	8.	9.
týdenní počet hodin	2	2	2	1

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu Fyzika

Kompetence k učení

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k učení a ke kritickému posuzování dosažených výsledků
- klademe důraz na porozumění textů, grafů a práci s textem

- prakticky seznamujeme žáky se základními fyzikálními veličinami a dbáme na pochopení jejich využití v praxi
- používáním tabulek, odborné literatury a internetu rozvíjíme schopnost samostatně vyhledávat informace, třídit je a využívat
- vedeme žáky k využívání poznatků z jiných předmětů
- podporujeme žáky v zapojování se do různých soutěží a olympiád
- zapojujeme žáky do procesu hodnocení a sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

- využíváme problémové učení a rozebíráme se žáky navržené postupy řešení úloh
- hledáme příčiny chybných řešení problémů
- vedeme žáky k vyslovování a ověřování hypotéz

Kompetence komunikativní

- učíme žáky vzájemně komunikovat a diskutovat, formulovat a obhajovat své názory, přijímat názory druhých, vyvozovat závěry
- vedeme žáky k tomu, aby naslouchali názorům jiných lidí, porozuměli jim, vhodně na ně reagovali
- vedeme žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky pracovat samostatně a ve skupinách při měření a experimentování
- prací ve skupinách vytváříme příznivou atmosféru ve třídě a dodáváme žákům sebedůvěru

- pravidelně zařazujeme do výuky skupinovou práci a učíme tak žáky spolupracovat

Kompetence občanské

- vedeme žáky k tomu, aby respektovali názory spolužáků
- vedeme žáky k tomu, aby znali svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu a aby dodržovali pravidla slušného chování
- rozebíráme s žáky význam a využití fyziky v problémech životního prostředí

Kompetence pracovní

- při práci s laboratorní technikou a pomůckami rozvíjíme manuální a technickou zručnost
- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, přesnost, úplné dokončení práce
- laboratorními pracemi vedeme žáky k pečlivé a systematické práci a dodržování pracovních postupů
- laboratorními pracemi vedeme žáky k používání odpovídajících měřících metod a dodržování pravidel bezpečnosti práce a ochraně svého zdraví a zdraví spolužáků

Vzdělávací obsah předmětu Fyzika

6. TŘÍDA		
<i>Látky a tělesa</i>		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí</i>	LÁTKY A TĚLESA, JEJICH STAVBA A VLASTNOSTI • Těleso a látka • Třídění těles a látek • Vlastnosti plyných, kapalných a pevných látek • Stavba látek - atomy, molekuly, ionty a jejich vzájemné působení - difúze a Brownův pohyb	OSV 1 Ch 8 - tělesa a látky Pcv 6 PPr 9
<i>F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa</i>	FYZIKÁLNÍ VELIČINY A JEJICH MĚŘENÍ • Délka, hmotnost, čas, objem, teplota, hustota, síla	OSV 1,2,3,4,6,7,8,9 M 6-7- převody jednotek délky, hmotnosti, obsahu, objemu Pcv 6 Ppr 9
<i>F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty</i>	TEPLOTNÍ ROZTAŽNOST LÁTEK A TĚLES • Délková a objemová roztažnost	OSV 1
<i>F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů</i>	HUSTOTA • Hustota a její měření, vztah mezi hustotou, objemem a hmotností látky	OSV 1 M 8 - rovnice Ch 8 - fyzikální vlastnosti látek
<i>Elektromagnetické a světelné děje</i>		
<i>F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností</i>	ELEKTRICKÉ VLASTNOSTI LÁTEK • Elektrování těles, elektrický náboj, vodiče a nevodiče, elektrické pole	OSV 1 Fy 8 - 9 - elektrický proud

<i>F-9-6-04 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní</i>	MAGNETICKÉ VLASTNOSTI LÁTEK • Magnety a jejich vlastnosti, magnetická indukce, magnetické pole, zmagnetování látky, magnetické pole Země, kompas a buzola	<i>OSV 1 Fy 9 - elektromagnetické jevy Z 6 - kompas, buzola</i>
<i>F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu</i>	ELEKTRICKÝ OBVOD • Elektrický obvod - el. napětí a proud, zdroje napětí, využití el. poudu, účinky el. proudu, el. spotřebiče, jednoduchý obvod jeho zapojení, bezpečnost práce, 1. pomoc při zásahu el. proudem, zkrat, pojistka, jistič	<i>OSV 1 ENV 2 Vz 9 - Ochrana před chronickými, nepřenositelnými chorobami a před úrazy v domácnosti</i>

7. TŘÍDA		
<i>Pohyb těles, síly</i>		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>F-9-2-01 rozbodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu</i>	POHYB Pohyb - rovnoměrný a nerovnoměrný, posuvný a otáčivý, přímočarý a křivočarý	OSV 1
<i>F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles</i>	RYCHLOST POHYBU TĚLES Rychlost, dráha a čas rovnoměrného pohybu, grafy	OSV 1 M 8 - rovnice M6 - soustava souřadnic M 7- přímá a nepřímá úměrnost
<i>F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici</i>	SÍLA Vzájemné působení těles, síla a její měření	OSV 1,2,3,4,6,7,8,9 Fy 6 - fyzikální veličiny Tv 8-9 - posilování
	SKLÁDÁNÍ SIL Skládání rovnoběžných sil (početně i graficky) a různoběžných sil (graficky)	OSV 1 M 6 - geometrické útvary
	Rozšiřující učivo: NEWTONOVY POHYBOVÉ ZÁKONY Zákon setrvačnosti, síly, akce a reakce - vysvětlení na praktických příkladech z denního života	OSV 1
	ÚČINKY SÍLY - Otáčivý účinek síly – páka a kladka – jejich praktické využití - Deformační účinky síly - tlak a tlaková síla	OSV 1 Fy 8 - Práce a jednoduché stroje

		<i>D 6 - pravěk (jednoduché stroje) Tv 8-9 posilování M 8 - rovnice</i>
Mechanické vlastnosti tekutin		
<i>F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů</i>	VLASTNOSTI TEKUTIN (KAPALIN A PLYNŮ) - Vlastnosti kapalin, povrchové napětí, závislost hustoty kapaliny na teplotě, kapilární jevy - Vlastnosti plynů	<i>OSV 1 Ch 8 - vlastnosti látek Z 6 - hydrosféra, atmosféra Př 9 - vnější geologické děje Ppr 9</i>
	TLAK V KAPALINÁCH A PLYNECH - Hydrostatický tlak, hydrostatická síla, Pascalův zákon a jeho využití - hydraulické zařízení, spojené nádoby, Archimédův zákon, plování těles na hladině, klesání a nadnášení těles v kapalině - Tlak v plynech - atmosférický tlak, atmosféra Země, vztaková síla v atmosféře, podtlak, přetlak	<i>OSV 1,9 Z 6 - hydrosféra, atmosféra M 8 - rovnice</i>
Elektromagnetické a světelné děje		
<i>F-9-6-05 využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh</i>	SVĚTLO Přímocharé šíření světla, rychlost světla, stín a polostín, zatmění Slunce a Měsíce, fáze Měsíce	<i>OSV 1 Př 9 - planeta Země Z 9 - země jako vesmírné těleso Vz 8 - Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví člověka (světlo)</i>
<i>F-9-6-06 rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou</i>	ODRAZ, LOM A ROZKLAD SVĚTLA	<i>OSV 1</i>

<i>různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami</i>	• Odraz světla na rovinném zrcadle, zákon odrazu, kulová zrcadla, lom světla (od kolmice, ke kolmici), čočky, oko, optické přístroje, rozklad světla hranolem	<i>M 6 - osová souladnost Př 8 - smyslová soustava (oko, vady oka)</i>
--	---	---

8. TŘÍDA		
<i>Energie</i>		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>F-9-4-01 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem</i>	PRÁCE, ENERGIE Práce, polohová energie, pohybová energie	OSV 1 <i>Fy 9 - energie</i> <i>Ch 8 - zákon zachování energie</i>
	VÝKON Práce, výkon a vztahy mezi nimi	OSV 1 <i>M 8 - rovnice</i>
<i>F-9-4-02 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí</i>	PŘEMĚNY ENERGIE, JEDNODUCHÉ STROJE Přeměny energie, zákon zachování energie, jednoduché stroje - páka, kladka, kladkostroj	OSV 1,10 <i>Ch 9 - energetický metabolismus</i> <i>Fy 9 - zdroje energie</i> <i>Př 9 - přeměna sluneční energie na chemickou (fotosyntéza)</i> <i>Fy 7 - otáčivý pohyb (páka, kladka)</i>
	TEPLO Teplo, vedení tepla, skupenské přeměny látek	OSV 1 <i>Ch 8 - fyzikální děj, vlastnosti látek</i>
<i>Zvukové děje</i>		
<i>F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku</i>	ZVUK Vznik a znázornění zvuku, zvuk a jeho šíření, tón a hluk, ultrazvuk, slyšitelný zvuk a infrazvuk	OSV 1 <i>Hv 9</i> <i>Vz 9 - Hluk, osvětlení a teplota</i>

<i>F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí</i>	HLUK Vnímání zvuku, hlasitost, záznam a reprodukce zvuku	<i>OSV 1,11</i> <i>Hv 9</i> <i>Vz 9 - Hluk, osvětlení a teplota</i>
<i>Elektromagnetické a světelné děje</i>		
<i>F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí</i>	ELEKTRICKÝ PROUD Stejnosměrný a střídavý proud, elektrické napětí, měření el.proudu a napětí, práce a výkon el. proudu	<i>OSV 1,3</i> <i>Fy 9 -</i> <i>elektromagnetické jevy</i> <i>Vz 9 - Ochrana před</i> <i>chronickými,</i> <i>nepřenosnými</i> <i>chorobami a před</i> <i>úrazy v domácnosti</i>
	<i>Rozšiřující učivo: ELEKTRICKÝ ODPOR, OHMŮV ZÁKON</i> <i>Ohmův zákon, el. odpor, zapojování rezistorů</i>	<i>OSV 1</i> <i>M 8 - rovnice</i>

9. TŘÍDA		
<i>Elektromagnetické a světelné děje</i>		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí</i> <i>F-9-6-04 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní</i>	DRUHY EL. PROUDU, ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY - Elektrický proud v kapalinách a plynech - Elektromagnetické jevy - Elmag. indukce, kondenzátor, cívka, transformátor, elektromotory - Elektromagnetické záření – vlastnosti, význam a využití	OSV 1 <i>Fy 8 - el. proud</i> <i>Vz 9 - ochrana před chronickými, nepřenosnými chorobami a před úrazy v domácnosti</i> <i>Př 9 - abiotické podmínky života (sluneční záření)</i>
<i>F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí</i>	POLOVODIČE - Střídavý proud a jeho vlastnosti - El. proud v polovodičích - Polovodičové součástky	OSV 1 <i>CH 8 - polokovy</i>
<i>Energie</i>		
<i>F-9-4-02 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí</i>	ZDROJE ENERGIE - Zdroje energie – neobnovitelné a obnovitelné - Jaderná energie - Stavba atomu, jádro atomu, radioaktivita, jaderné reakce	OSV 1,10 <i>Ch 9 - zdroje uhlovodíků</i> <i>Př 9 - hořlavé usazené horniny (uhlí, ropa, zemní plyn)</i>
	VYUŽITÍ ZDROJŮ ENERGIE Využití obnovitelných a neobnovitelných zdrojů	OSV 1,11 <i>ENV 2,3,4</i>

	energie • Elektrárny - tepelné, jaderné, jejich vliv na životní prostředí, havárie	<i>D 9- havárie jaderných elektráren, zneužití atomové energie ve 2. sv. válce (atomová bomba)</i>
Vesmír		
<i>F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet</i>	ASTRONOMIE • Vesmír • Sluneční soustava - Slunce, Měsíc, kamenné a plynné planety	<i>OSV 1</i> <i>Př 6 - život na Zemi</i> <i>Př 9 - planeta Země</i> <i>Z 6 - Země jako vesmírné těleso, slapové jevy</i>

8.4.2. CHEMIE

Charakteristika vyučovacího předmětu Chemie

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Chemie

Vyučovací předmět Chemie je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda a vychází z obsahu vzdělávacího oboru Chemie. Jednotlivé tematické okruhy jsou tvořeny vybranými poznatky z obecné, fyzikální, anorganické, organické chemie a biochemie. Poznatky z Chemie jsou rozšiřovány a upevňovány v povinně volitelných předmětech Přírodovědná cvičení a Přírodovědná praktika, které kladou důraz na aplikaci získaných znalostí v každodenním životě. Chemie utváří spolu s ostatními přírodovědnými předměty komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový vztah člověka. Učí zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje.

Chemie svým charakterem směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu žáků o obor, vede k poznávání chemických pojmů. Seznamuje žáky s mnohostranným použitím chemických látek v různých oblastech lidské činnosti. Poukazuje na případné zneužití chemických látek a jejich dopad na životní prostředí a zdraví člověka. Učí zodpovědnému chování a správnému zacházení s chemickými látkami dle zásad bezpečnosti. Rozvíjí poznatky o nebezpečných látkách a o

poskytnutí první pomoci při úrazech způsobených těmito látkami. Směřuje k vyhodnocování informací z různých mediálních zdrojů, hodnotí důsledky lidské činnosti na prostředí, podporuje aktivní spolupráci žáků ve skupinách a dodržování osvědčených postupů při praktické činnosti. Zdůrazňuje zásluhu na rozvoji lidské činnosti, zejména v oblasti využívání chemických látek jako zdroje tepla, jako suroviny pro výrobu nejrůznějších předmětů denní potřeby, látek nezbytných v lékařství, zemědělství, farmacii, potravinářství, textilním průmyslu. Zařazuje velké množství činnostních úkolů a námětů k pozorování, které vedou žáky k tomu, aby při osvojování učiva vycházeli z vlastních zkušeností. Vede žáky k pochopení, že bez základních znalostí o chemických látkách a jejich reakcích se člověk neobejde v žádné z oblastí své činnosti.

Součástí předmětu Chemie je rozšiřující učivo Výpočty z chemického vzorce, výpočty z chemických rovnic a elektrolytické děje, které není zahrnuto do hodnocení žáků.

Chemie přesahuje svým obsahem do jiných vyučovacích předmětů - Fyziky, Matematiky, Přírodopisu, Výchovy ke zdraví, Dějepisu, Přírodovědných cvičení a Přírodovědných praktik.

Výuka probíhá v přírodovědné učebně nebo kmenové třídě. Přírodovědná učebna je vybavena základními pomůckami, chemickými látkami, chemickým nádobím a měřicími přístroji Vernier, které jsou při výuce využívány.

Do výstupů předmětu Chemie jsou zahrnuta tato průřezová témata Osobnostní a sociální výchova a Environmentální výchova.

Časová dotace:

ročník	8.	9.
týdenní počet hodin	2	2

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu Chemie

Kompetence k učení

- dohlédneme na to, aby žáci vyhledávali a třídili informace a efektivně je využívali v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- dbáme na to, aby žáci posuzovali vlastní úspěchy, překážky a problémy v učení
- vedeme žáky k tomu, aby prováděli pozorování a experimenty a aby získané výsledky porovnávali, kriticky posuzovali a vyvozovali z nich závěry

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky, aby vyhledávali vhodné informace k řešení problému a objevovali různé varianty řešení
- povzbuzujeme žáky, aby volili vhodné způsoby řešení, při kterých užívají logické, matematické a empirické postupy
- při nezdařeném úsudku nebo experimentu podporujeme žáky, aby sami našli příčiny a navrhli změny

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k tomu, aby formulovali a vyjadřovali své myšlenky v logickém sledu

- dbáme na to, aby žáci naslouchali ostatním spolužákům, zapojovali se do diskuse a obhajovali své názory
- při práci ve skupinách podporujeme otevřenou komunikaci

Kompetence sociální a personální

- využíváme práce ve skupině vedeme žáky ke spolupráci s vyučujícími při vytváření pravidel práce v týmu
- vedeme žáky k diskusi v menší skupině i v celé třídě a k potřebě aktivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu

Kompetence občanské

- objasňujeme základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
- dáváme prostor pro diskusi a utváření životních postojů ke sporným ekologickým a globálním problémům
- vedeme žáky k tomu, aby se zodpovědně chovali a rozhodovali v dané situaci a poskytovali dle svých možností účinnou pomoc

Kompetence pracovní

- rozvíjíme manuální a technickou zručnost při praktických úkolech
- umožňujeme žákům zapojit se do plánování pracovních úkolů, tvorby pracovních postupů
- dbáme na dodržování zásad bezpečnosti práce
- vedeme žáky k odpovědnosti za zdraví vlastní, zdraví spolužáků i učitele

Vzdělávací obsah předmětu Chemie

8. TŘÍDA		
<i>Pozorování, pokus a bezpečnost práce</i>		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek</i>	PŘEDMĚT STUDIA CHEMIE, TĚLESA A LÁTKY - Chemie – předmět studia, vznik, význam - Látky a tělesa – rozdělení látek, zjišťování vlastností látek, pozorování a měření vlastností látek, chemický a fyzikální děj - Vlastnosti látek - barva, skupenství, rozpustnost ve vodě, kujnost, pružnost, tepelná a elektrická vodivost, hustota Změny skupenství - tání, tuhnutí, vypařování, zkapalnění, sublimace	OSV 1 Fy 6 - tělesa a látky Fy 8 - změny skupenství Pcv 6 PPr 9
<i>CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovitost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí</i>	BEZPEČNOST PRÁCE V CHEMII - Zásady bezpečné práce v laboratoři (chemické pracovně) - Chemický experiment - Základy laboratorní techniky - Označení chemických látek . nebezpečné látky a přípravky, piktogramy a jejich význam - První pomoc při úrazu v laboratoři - Chování v případech havárií s únikem nebezpečných látek	OSV 1, 2,3,4,6,7,8,9 Př 6 - 9 - pozorování a pokus Vz 9 - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví Pcv 6 Ppr 9
<i>Směsi</i>		
<i>CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky</i>	SMĚSI A JEJICH TŘÍDĚNÍ - Směsi - Třídění směsí - stejnorodé a různorodé	OSV 1
<i>CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví</i>	ROZTOKY	OSV 1

<i>prakticky roztok daného složení</i>	• Složení roztoků • Hmotnostní zlomek a koncentrace roztoků	<i>M 7-8 - procenta, rovnice</i>
<i>CH-9-2-03 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uveďte příklady oddělování složek v praxi</i>	METODY ODDĚLOVÁNÍ SLOŽEK SMĚSÍ • Filtrace, destilace, usazování, krystalizace, sublimace, chromatografie, extrakce	<i>OSV 1</i> <i>Fy 8 - změny skupenství</i> <i>Pcv 6</i> <i>PPr 9</i>
<i>CH-9-2-04 rozliší různé druhy vody a uveďte příklady jejich výskytu a použití</i>	VODA • Voda – vlastnosti, výskyt, význam a použití • Druhy vod • Výroba pitné vody • Znečišťování vody. Princip čistírny odpadních vod .	<i>OSV 1</i> <i>ENV 2,3</i> <i>Př 6 - organismy a prostředí</i> <i>Př 9 - abiotické podmínky života</i> <i>Ch9 - složení živých organismů</i> <i>Z 6 - hydrosféra</i> <i>Vz 8 - vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví člověka (ovzduší a voda)</i>
<i>CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky</i>	VZDUCH • Vzduch – složení, vlastnosti, využití • Čistota ovzduší • Ozonová vrstva	<i>OSV 1</i> <i>ENV 2,3</i> <i>Př 9 - člověk a ŽP</i> <i>Ch 9 - chemie a ŽP</i> <i>Z 6 - atmosféra</i> <i>Vz 8 Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví člověka (ovzduší a voda)</i>
Částicové složení látek a chemické prvky		
<i>CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech</i>	ČÁSTICE LÁTEK • atomy, molekuly, ionty	<i>OSV 1</i> <i>Fy 6 - částicové složení látek</i>
	CHEMICKY ČISTÉ LÁTKY • prvky a sloučeniny	<i>OSV 1</i> <i>Fy 6 - složení látek</i>

CH-9-3-02 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	VÝZNAMNÉ CHEMICKÉ PRVKY • Významné prvky – názvy, značky, výskyt, vlastnosti a význam • Periodická soustava prvků, periodický zákon • Chemická vazba – vznik vazby, polarita, význam pro vznik sloučenin	OSV 1 D9 - zneužití sloučenin chloru v 1. sv. válce (yperit) D 8 Věda a technika (vynálezy, objevy) Př 9 - mineralogický systém (prvky) Pcv 6 PPr 9
Chemické reakce		
CH-9-4-01 rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání CH-9-4-02 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	CHEMICKÁ REAKCE • Chemické reakce – chemické rovnice a jejich úpravy, výchozí látky a produkty, faktory ovlivňující rychlost reakcí • Vlastnosti látek v chemických reakcích - látkové množství a molární hmotnost • rozšiřující učivo: výpočty z chemického vzorce a výpočty z chemických rovnic • Zákon zachování hmotnosti a energie	OSV 1,3 Ppr 9
CH-9-4-02 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	PRŮBĚH CHEMICKÝCH REAKCÍ • Zásady bezpečné práce v laboratoři • První pomoc při úrazu	Př 6 - 9- pozorování a pokus Pcv 6 Ppr 9
CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí CH-9-5-02 orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání	ANORGANICKÉ SLOUČENINY • Dvouprvkové a tříprvkové sloučeniny – názvosloví, výskyt, vlastnosti a použití významných zástupců • Halogenidy • Oxidy • Sulfidy • Hydroxidy • Kyseliny – bezkyslíkaté a kyslíkaté • pH vodných roztoků, neutralizace • Soli	ENV 4 Př 9 - mineralogický systém OSV 10 D 8 - 1. a 2. sv. válka (otrava Rasputina kyanidem, Třetí říše - otravy kyanidem) Pcv 6 PPr 9

<i>různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka</i>	● Skleníkový efekt	
---	--	--

9. TŘÍDA		
Chemické reakce		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>CH-9-4-03 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu</i>	REDOXNÍ DĚJE - Redoxní reakce - Redoxní vlastnosti kovů - Výroba kovů z rud redoxními reakcemi <i>Rozšiřující učivo: Elektrolytické děje – elektrolýza, galvanické články, akumulátory</i> - koroze	OSV 10 <i>Fy 9 - elektrický proud v kapalinách (elektrolýza)</i> <i>Fy 6,8 - zdroje elektrického napětí</i> <i>Ppr 9</i>
Organické sloučeniny		
<i>CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití</i>	UHLOVODÍKY - Atom uhlíku a jeho vlastnosti v organických sloučeninách - Organické látky – vzorce, vlastnosti, zdroje, třídění, výskyt a význam: - Alkany a cykloalkany - Alkeny, alkadieny, alkyny - Areny	OSV 1 <i>Vz 9 - autodestruktivní závislosti nebezpečné látky (toluen)</i>
<i>CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy</i>	ZDROJE ORGANICKÝCH SLOUČENIN Uhlí, ropa, zemní plyn	ENV 3 <i>Př 9 - hořlavé usazené horniny</i> <i>Fy 9 - zdroje energie</i>
<i>CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití</i>	DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ - Názvosloví, výskyt, význam, vlastnosti a použití: - Halogenové deriváty - Dusíkaté deriváty - Kyslíkaté deriváty	

<i>CH-9-6-04 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů</i>	ZÁKLADY BIOCHEMIE, PŘÍRODNÍ LÁTKY • Základy biochemie – chemické znaky živých organismů • Biokatalyzátory – enzymy, hormony, vitamíny • Přírodní látky – výskyt, význam, vlastnosti a použití: • Tuky • Cukry • Bílkoviny • Nukleové kyseliny	OSV 2 <i>Př 8 - trávicí soustava, metabolismus, zdravá výživa</i> <i>Ppr 9</i>
Chemie a společnost		
<i>CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi</i> <i>CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe</i> <i>CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka</i>	CHEMIE V LIDSKÉM ŽIVOTĚ • Chemie a průmysl – plasty, prvotní a druhotné suroviny, hořlaviny – třídy nebezpečnosti • Chemie a zemědělství – hnojiva, pesticidy • Chemie a zdraví – léčiva a návykové látky • Chemie a životní prostředí	ENV 3,4 <i>Př 8 - nervová soustava (látky ovlivňující činnost mozku)</i> <i>Ch 8 - významné prvky</i> <i>Vz 9 - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví</i> <i>Vz 8 - 9 - autodestruktivní závislosti (kouření, alkohol, nebezpečné látky, doping)</i>

8.4.3. PŘÍRODOPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu Přírodopis

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Přírodopis

Vyučovací předmět Přírodopis je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda a vychází z obsahu vzdělávacího oboru Přírodopis. Jednotlivé tematické okruhy jsou tvořeny vybranými poznatky z obecné biologie, botaniky, zoologie, biologie člověka, geologie, ekologie a genetiky. Poznatky z přírodopisu jsou rozšiřovány a prakticky aplikovány ve volitelných předmětech - Přírodovědná cvičení a Přírodovědná praktika.

Přírodopis svým charakterem klade důraz na zkoumání přírodních faktů a metod poznávání, na zapojení žáků k šetrnému chování k přírodním systémům a k odpovědnému chování ke zdraví svému i ostatních. Podporuje žáky ve vytváření představ o podstatě života a jeho rozmanitosti, seznamuje je se základy evoluce, dědičnosti a základy biologického systému, zajišťuje orientaci v základních formách živé a neživé přírody, vede k pochopení důsledků lidské činnosti na všechny formy živé a neživé přírody. Podporuje spolupráci žáků ve skupině, vyhledávání, ověřování a vyhodnocování informací z různých informačních zdrojů. Zahrnuje všechny metody poznávání (pozorování, měření, pokus) i různé metody racionálního uvažování. Vede žáky k potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi. Zaměřuje se na zapojování žáků do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům a ke zdraví člověka.

Součástí přírodopisu je rozšiřující učivo Buňky, které není zahrnuto do hodnocení žáků.

Přírodopis přesahuje svým obsahem do jiných vyučovacích předmětů - Chemie, Zeměpisu, Výchovy ke zdraví, Přírodovědných cvičení a Přírodovědných praktik.

Výuka probíhá v přírodovědné učebně nebo kmenové třídě. Přírodovědná učebna je vybavena základními pomůckami, chemickými látkami, chemickým nádobím, mikroskopy, potřebami k mikroskopování a měřicími přístroji Vernier, které jsou při výuce využívány.

Do výstupů předmětu jsou zahrnuta průřezová témata Osobnostní a sociální výchova a Environmentální výchova.

Časová dotace:

ročník	6.	7.	8.	9.
týdenní počet hodin	2	2	2	2

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu Přírodopis

Kompetence k učení

- umožňujeme žákům pozorovat, experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry
- vedeme žáky k vyhledávání informací a jejich třídění podle třídících kritérií
- používáme různé informační zdroje (učebnice, literatura, počítač, video, mediální prostředky)
- vedeme žáky k pozorování přírodních jevů a objektů
- vedeme žáky k účasti na soutěžích a olympiádách
- propojujeme poznatky z různých vzdělávacích oblastí, a tím vedeme žáky k vytvoření komplexnějšího pohledu na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

- vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit a nebát se jich
- porovnáváme různá řešení problémů
- podporujeme samostatnou práci, tvořivé a logické myšlení
- vedeme žáky k účasti v diskusích, vyjadřování vlastního názoru a vhodné argumentace
- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů
- při praktických aktivitách podporujeme získávání věrohodných výsledků, které žák porovnává s výsledky ostatních spolužáků, kriticky je posuzuje, obhájí a uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- poskytujeme žákům dostatečný prostor pro rozvoj komunikačních dovedností
- vedeme k formulování vlastních názorů a vysvětlování hypotéz
- podporujeme využívání výpočetní techniky
- zadáváme referáty

Kompetence sociální a personální

- spolu s žáky vytváříme klima pro přátelství a spolupráci
- podporujeme skupinovou výuku a spolupráci
- učíme žáky zamítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky a mezi žáky a učiteli
- navozujeme situace pro uvědomění si jedinečnosti a odlišnosti jedince, sama sebe
- zapojujeme žáky do vedení výuky
- požadujeme, aby se žáci podíleli na utváření příjemné atmosféry v týmu
- vedeme žáky k tomu, aby přispívali k upevňování mezilidských vztahů na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi, aby uměli požádat o pomoc nebo sami poskytli pomoc druhým

Kompetence občanské

- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- odmítáme násilí
- podporujeme kamarádské chování a pomoc ostatním
- vedeme žáky k aktivitám pro zlepšení kvality životního prostředí

- vedeme žáky k pochopení základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů, k respektování požadavků na kvalitní životní prostředí
- podněcujeme žáky, aby rozhodovali v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

- důsledně vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků
- vedeme žáky ke zhodnocení vlastní práce
- zapojujeme žáky do přípravy školních projektů
- zadáváme úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh
- používáme k práci mikroskopy, atlasy, klíče, modely a sbírky se zástupci živočichů

Vzdělávací obsah předmětu Přírodopis

6. TŘÍDA		
Obecná biologie a genetika		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů</i> <i>P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam</i> <i>P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</i> <i>P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam</i>	ŽIVÉ ORGANISMY A VZTAHY MEZI NIMI • Vznik a vývoj života na Zemi • Třídění organismů • Společné a odlišné znaky organismů • Vztahy mezi organismy – potravní řetězec, potravní pyramida, parazitismus, symbióza, predace, komenzalismus • Vztahy mezi organismy a prostředím – jedinec, populace, společenstvo, ekosystém	ENV 2 <i>Pr 7 - systém rostlin a živočichů</i> <i>Pr 9 - abiotické a biotické podmínky života</i>
<i>P-9-1-04 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka</i>	NEBUNĚČNÉ A BUNĚČNÉ ORGANISMY • Základní struktury života, rozšiřující učivo: buňky • Viry • Bakterie, sinice a jednobuněčné řasy	
<i>P-9-3-01 Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla přes pletiva až k jednotlivým orgánům</i>	ORGÁNY ŽIVÝCH ORGANISMŮ • Pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy	<i>Pr 7- stavba těla rostlin a živočichů</i> <i>Pr 8 - stavba těla člověka</i>

<i>P-9-1-04 třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek</i>	TŘÍDĚNÍ ORGANISMŮ • Základní systematické skupiny, jejich společné a odlišné znaky	<i>OSV 1</i> <i>Pr 7 - systém rostlin a živočichů</i>
Biologie hub		
<i>P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků</i>	HOUBY • Houby nižší – plísně • Houby vyšší – jedlé, nejedlé, jedovaté	<i>Ch 9 - chemie a zdraví (antibiotika)</i> <i>ENV 1</i>
<i>P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</i>	ZPŮSOBY VÝŽIVY HUB • Houby a jejich výživa – mykorhiza, saprofytismus, parazitismus	
<i>P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</i>	LIŠEJNÍKY • Stavba těla • Ekologický význam • Lichenismus	<i>ENV 2</i> <i>Z 6 - světové strany</i> <i>Pr 9 - vztahy mezi organismy</i>
Biologie živočichů		
<i>P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</i>	STAVBA TĚLA ŽIVOČICHŮ • Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla	<i>OSV 8</i>
<i>P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</i>	SYSTÉM ŽIVOČICHŮ • Vývoj, vývin a systém živočichů • Prvoci, žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci • Členovci – klepátkatci, koryši, vzdušnicovci, hmyz	
<i>P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</i> <i>P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</i>	ETOLOGIE A EKOLOGIE ŽIVOČICHŮ • Projevy chování živočichů • Živočichové jako součást ekosystémů – predace, parazitismus, neutralismus	<i>OSV 10</i> <i>Pr 9 - abiotické a biotické podmínky života</i>
<i>P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka</i>	VÝZNAM ŽIVOČICHŮ	

<i>uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</i>	• Rozšíření, význam a ochrana živočichů	
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY		
<i>P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody</i>	POZOROVÁNÍ A POKUS • Pozorování, pozorování lupou, mikroskopem, klíče, atlasy, herbáře, sbírky, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů. Významní biologové a jejich objevy.	<i>OSV 1,2,3,4,6,8,9,10 Ch 8-9 Základy laboratorní techniky Pcv6 Ppr9</i>
<i>P-9-8-02 dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody</i>	BEZPEČNOST PRÁCE • BOZP při poznávání přírody, první pomoc	<i>OSV 3 Ch 8 - Bezpečnost práce Pcv6 PPr9 Vz 8 - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví</i>

7. TŘÍDA		
OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>P-9-1-03 rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů</i>	ORGÁNY ŽIVÝCH ORGANISMŮ • Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla	
Biologie rostlin		
<i>P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam</i> <i>P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí</i> <i>P-9-3-01 Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům</i>	EKOLOGIE A ANATOMIE ROSTLIN • Rostliny jako součást ekosystémů – producent, začátek potravního řetězce, typy symbiózy – mykorhiza, symbióza s bakteriemi • Parazitismus • Rostlinná společenstva • Škodlivé vlivy působící na rostliny – kyselé deště, emise, imise • Třídění rostlin podle nároků na pH půdy, světlo, vodu • Anatomie a morfologie rostlin – kořen, stonek, list, květ, plod	OSV 1 ENV 4 <i>Př 9 - abiotické a biotické podmínky života</i>
<i>P-9-3-01 Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům</i>	VÝZNAM ROSTLINNÝCH ORGÁNŮ • Význam rostlinných orgánů pro samotnou rostlinu a pro člověka a zvířata	
<i>P-9-3-02 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin</i>	FYZIOLOGIE ROSTLIN • Fotosyntéza, dýchání, růst, rozmnožování rostlin	ENV 2
<i>P-9-3-03 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</i>	SYSTÉM ROSTLIN • Výtrusné rostliny - mechorosty a kapradorosty • Semenné rostliny - nahosemenné a krytosemenné - jednoděložné a dvouděložné	

<i>P-9-7-01 uveďte příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</i>	VÝZNAM ROSTLIN A JEJICH OCHRANA	ENV 1,2
Biologie živočichů		
<i>P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</i>	STAVBA TĚLA ŽIVOČICHŮ • Vývoj, vývin a systém živočichů - strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci)	OSV 1
<i>P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</i>	SYSTÉM STRUNATCŮ • Strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci)	
<i>P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</i> <i>P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam</i>	ETOLOGIE A EKOLOGIE STRUNATCŮ • Projevy chování živočichů • Třídění živočichů z ekologického hlediska – predátor, konzument I. a II. řádu, parazit • Postavení živočichů v potravním řetězci a potravní pyramidě • Ekologická valence a tolerance, Třídění živočichů podle velikosti areálu, v němž žijí	ENV 2 Př 6 Př 9 - abiotické a biotické podmínky života
<i>P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</i>	VÝZNAM ŽIVOČICHŮ - STRUNATCŮ • Významné druhy, péče, chov, společenstva, BOZP	ENV 4
Praktické poznávání přírody		
<i>P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody</i>	POZOROVÁNÍ A POKUS • Pozorování, pozorování lupou, mikroskopem, klíče, atlasy, herbáře, sbírky, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů. Významní biologové a jejich objevy.	OSV 1,2,3,4,6,8,9,10 Ch8-9- základy laboratorní techniky Pcv6 PPr9
<i>P-9-8-02 dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody</i>	BEZPEČNOST PRÁCE • BOZP při poznávání přírody, první pomoc	Ch 8-9 - bezpečnost práce Pcv6 PPr9

		<i>Vz 8 - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví</i>
--	--	--

8. TŘÍDA		
<i>Biologie živočichů</i>		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</i>	VÝVOJ SAVCŮ Vývoj, vývin a systém živočichů - savci	<i>OSV 1</i>
<i>P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</i>	SYSTÉM SAVCŮ Savci – vejcorodí a živorodí (vačnatci a placentálové – hmyzožravci, letouni, šelmy, ploutvonožci, chobotnatci, hlodavci, kytovci, sudokopytníci, lichokopytníci, primáti)	
<i>P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</i>	ETOLOGIE SAVCŮ Projevy chování živočichů - savci	<i>ENV 2</i>
<i>P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</i>	VÝZNAM SAVCŮ Významné druhy, péče, chov, společenstva, BOZP	
<i>Biologie člověka</i>		
<i>P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy</i>	ANATOMIE A FYZIOLOGIE ČLOVĚKA - Kosterní soustava - Svalová soustava - Oběhová soustava - Dýchací soustava - Trávicí soustava - Vylučovací soustava - Hormonální soustava - Nervová soustava - Smyslová soustava - Rozmnožovací soustava	<i>Vz 8 - sexuální dospívání a reprodukční zdraví Vz 8-9 - výživa a zdraví</i>

<i>P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka</i>	FYLOGENEZE ČLOVĚKA	
<i>P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří</i>	ONTOGENEZE ČLOVĚKA	<i>Vz 8 - 9 - dětství, puberta, dospívání</i>
<i>P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života</i> <i>P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí</i>	ONEMOCNĚNÍ ČLOVĚKA A PREVENCE VZNIKU ONEMOCNĚNÍ - Nemoci, úrazy, prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí, závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie, Životní styl – dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka - Vliv znečištění vzduchu, vody a půdy na zdraví člověka – emise, imise, výfukové plyny, freony a ozonová díra, kyselé deště. - Vliv používaných látek z průmyslu a zemědělství na zdraví člověka – hnojiva, pesticidy	<i>Př 9 - člověk a ŽP</i> <i>Ch9 - chemie a ŽP</i> <i>Vz 8 - ochrana před</i> <i>přenosnými nemocemi</i> <i>Vz 8 - ochrana před</i> <i>chronickými,</i> <i>nepřenosnými</i> <i>chorobami a před</i> <i>úrazy,</i> <i>autodestruktivní</i> <i>závislosti (kouření,</i> <i>alkohol, nebezpečné</i> <i>látky)</i>
<i>Praktické poznávání přírody</i>		
<i>P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody</i>	POZOROVÁNÍ A POKUS Pozorování, pozorování lupou, mikroskopem, klíče, atlasy, herbáře, sbírky, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů. Významní biologové a jejich objevy.	<i>OSV 1,2,3,4,6,8,9,10</i> <i>Ch 8-9 základy</i> <i>laboratorní techniky</i> <i>Pcv6</i> <i>Ppr9</i>
<i>P-9-8-02 dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody</i>	BEZPEČNOST PRÁCE BOZP při poznávání přírody, první pomoc	<i>Ch 8-9 bezpečnost</i> <i>práce</i> <i>Pcv6</i> <i>PPr9</i> <i>Vz 8 - dodržování</i> <i>pravidel bezpečnosti a</i> <i>ochrany zdraví</i>

<i>Obecná biologie a genetika</i>		
<i>P-9-1-02 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti</i>	ROZMNOŽOVÁNÍ ORGANISMŮ • Rozdíly mezi nepohlavním, vegetativním a pohlavním rozmnožování organismů	<i>Př 6, 7 - rozmnožování jednobuněčných a mnohobuněčných rostlin a živočichů</i>

9. TŘÍDA		
<i>Obecná biologie a genetika</i>		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>P-9-1-03 Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě</i>	DĚDIČNOST A PROMĚNLIVOST ORGANISMŮ • Základní pojmy genetiky – gen, chromozom a jeho stavba, přenos dědičné informace • Křížení – dědičnost jednoho znaku (úplná dominance, neúplná dominance) • Dědičnost krevních skupin	<i>OSV 1</i> <i>Ch 9 - Nukleové kyseliny</i>
<i>Neživá příroda a vývoj organismů na zemi</i>		
<i>P-9-6-02 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody</i>	PLANETA ZEMĚ • vznik a stavba Země	<i>Z 6,9 - Země</i>
<i>P-9-6-01 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek</i>	NEROSTY A HORNINY • Prvky, halogenidy, sulfidy, dusičnany, fosforečnany, sírany, křemičitany, uhličitany, organolity • Vyvřelé, usazené a přeměněné horniny	<i>Ch 8 - Anorganické sloučeniny</i>
<i>P-9-6-02 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody</i>	VNITŘNÍ A VNĚJŠÍ GEOLOGICKÉ DĚJE • Pohyby litosférických desek, vrásy, zlomy • Sopečná činnost • Zemětřesení • Zvětrávání • Činnost zemské tíže, vody, větru, ledovců, organismů	<i>Z 6, Z 9 - sopečná činnost, zemětřesení</i>
<i>P-9-6-02 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody</i>	PŮDY • Složení, vlastnosti a význam půd	<i>ENV 2</i>

<i>P-9-6-02 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody</i>	VÝVOJ ZEMSKÉ KŮRY A ORGANISMŮ NA ZEMI • prekambrium, prvohory, druhohory, třetihory, čtvrtohory	
<i>P-9-6-03 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi</i>	PODNEBÍ A POČASÍ VE VZTAHU K ŽIVOTU • Význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka. Mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi	<i>ENV 2</i> <i>Z 6 - podnebí</i> <i>Vz 8 - ochrana člověka za mimořádných událostí</i>
Základy ekologie		
<i>P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</i> <i>P-9-7-02 na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému</i>	ORGANISMY A PROSTŘEDÍ • Abiotické a biotické podmínky života	<i>VZ 9 - vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví člověka (světlo)</i>
<i>P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</i>	VZTAHY MEZI ORGANISMY • Vzájemné vztahy mezi organismy a prostředím: populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy	
<i>P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam</i>	POTRAVNÍ ŘETĚZCE • Druhy potravních řetězců • Rovnováha v ekosystému	<i>Př 6</i>
<i>P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí</i>	GLOBÁLNÍ PROBLÉMY A JEJICH ŘEŠENÍ, CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ	<i>Z 9 - globální problémy</i>

<i>Praktické poznávání přírody</i>		
<i>P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody</i>	POZOROVÁNÍ A POKUS Pozorování, pozorování lupou, mikroskopem, klíče, atlasy, herbáře, sbírky, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů.	<i>OSV 1,2,3,4,6,8,9,10</i> <i>Ch8-9 - základy laboratorní techniky</i> <i>Pcv 6</i> <i>Ppr 9</i>
	BEZPEČNOST PRÁCE BOZP při poznávání přírody, první pomoc	<i>Ch 8-9 - bezpečnost práce</i> <i>Pcv 6</i> <i>Ppr 9</i> <i>Vz 8 - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví</i>

8.4.4. PŘÍRODOVĚDNÁ CVIČENÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu Přírodovědná cvičení

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Přírodovědná cvičení

Volitelný vyučovací předmět Přírodovědná cvičení zahrnuje průřez různými tematy oborů Přírodopisu, Chemie a Fyziky a integruje některé výstupy z těchto předmětů. Do předmětu je také integrován celý tematický okruh Práce s laboratorní technikou ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce. Předmět se zaměřuje na praktické dovednosti a návyky, učí žáky plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i ve skupině. Prohlubuje a aplikuje poznatky získané v přírodních vědách. Podporuje poznávání okolního světa, posiluje sebedůvěru, hodnoty ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí. Vede žáky k vytváření pozitivního vztahu k přírodě a životnímu prostředí.

Cílem výuky předmětu Přírodovědná cvičení je provádění jednoduchých fyzikálních, chemických a přírodopisných pokusů, měření základních fyzikálních veličin, porozumění některým fyzikálním a chemickým jevům, osvojení základů bezpečného chování a zacházení s fyzikálními a přírodopisnými pomůckami, zhotovování mikroskopických preparátů a jejich pozorování pod mikroskopem, pozorování stavby těla různých rostlin a živočichů, určování neznámých přírodnin pomocí klíčů a atlasů, poznávání nejvýznamnějších zástupců rostlin a živočichů, znázorňování biologických objektů pomocí jednoduchých kreseb, náčrtů, vyhodnocování závěrů pozorování pomocí grafů, tabulek, procvičování převodů jednotek základních fyzikálních veličin.

Přírodovědná cvičení přesahují svým obsahem do jiných vyučovacích předmětů - Přírodopisu, Fyziky, Chemie, Výchovy ke zdraví a Zeměpisu.

Předmět Přírodovědná cvičení má k dispozici přírodovědnou učebnu, která je vybavena multimediální technikou, mikroskopy, pomůckami k mikroskopování, měřicími přístroji Vernier, chemickým nádobím a pomůckami, základními chemickými látkami.

Do výuky Přírodovědných cvičení jsou zahrnuta průřezová témata Osobnostní a sociální výchova a Environmentální výchova.

Časová dotace:

ročník	6.
týdenní počet hodin	1

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu Přírodovědná cvičení

Kompetence k učení

- podporujeme samostatnost a aktivitu žáků při učení
- vedeme žáky k samostatnému pozorování a experimentování, porovnávání získaných výsledků, kritickému posuzování a vyvozování závěrů
- usilujeme o to, aby si žáci vybírali a využívali pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
- vedeme žáky k posuzování věrohodnosti informačních zdrojů
- vedeme žáky k propojování poznatků ze všech přírodovědných oborů

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali vhodné informace k řešení problému a objevovali různé varianty řešení, které dokáží zdůvodnit
- v některých případech umožňujeme žákům, aby sami navrhli, jakým způsobem budou provádět praktickou úlohu a které pomůcky budou potřebovat

Kompetence komunikativní

- požadujeme, aby formulovali své myšlenky výstižně
- dbáme na to, aby se zapojovali do diskuse a obhajovali své názory.

Kompetence sociální a personální

- doporučujeme, aby žáci účinně spolupracovali ve skupině a vzájemně si pomáhali

- vedeme žáky ke zhodnocení své práce a k sebehodnocení
- podporujeme práci ve skupinách, aby si žáci uvědomovali vlastní pozici v týmu

Kompetence občanské

- při práci v přírodovědné učebně učíme žáky respektovat pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví
- vedeme žáky k respektování názorů spolužáků

Kompetence pracovní

- dbáme na to, aby žáci používali předepsané látky a pomůcky a dodržovali vymezená pravidla.
- podporujeme žáky, aby hodnotili výsledky své pracovní činnosti a dbali na ochranu svého zdraví i zdraví spolužáků

Vzdělávací obsah předmětu Přírodovědná cvičení

6. TŘÍDA		
<i>Základy laboratorní techniky, pozorování a pokus</i>		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>ČSP-9-6-04 dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci</i> <i>ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři</i> <i>ČSP-9-6-02 zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuje v něm závěry, k nimž dospěl</i>	ZÁSADY BEZPEČNOSTI PRÁCE • Laboratorní řád • Pravidla bezpečnosti práce • První pomoc • Protokol	<i>OSV 1,2,3,4,6.7.8.9.10</i> <i>Ch 8 - pozorování, pokus a bezpečnost práce</i> <i>Př 6 - 9 pozorování a pokus</i> <i>Vz 9 - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví</i>
<i>ČSP-9-6-03 vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci</i> <i>ČSP-9-6-01 vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů</i>	ZÁKLADY LABORATORNÍ TECHNIKY • Práce s lupou a mikroskopem • Zhotovení mikroskopického preparátu • Práce s laboratorním sklem a pomůckami • Práce s lihovým kahanem • Práce s měřicími přístroji Vernier	<i>OSV 1,2,3,4,6.7.8.9.10</i> <i>Ch 8 - pozorování, pokus a bezpečnost práce</i> <i>Př 6 - 9 pozorování a pokus</i>
<i>P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody</i> <i>ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty</i>	ZÁKLADNÍ METODY ÚPRAVY BOTANICKÝCH A ZOOLOGICKÝCH MIKROSKOPICKÝCH PREPARÁTŮ • Technika otisku biol. preparátů • Technika barvení mikroskopických preparátů	<i>OSV 1,2,3,4,6.7.8.9.10</i> <i>Ch 8 - pozorování, pokus a bezpečnost práce</i> <i>Př 6 - 9 pozorování a pokus</i>
<i>P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody</i>	PŘÍPRAVA PREPARÁTŮ A POZOROVÁNÍ VNĚJŠÍ A VNITŘNÍ STAVBY TĚLA ROSTLIN A	<i>OSV 1,2,3,4,6.7.8.9.10</i> <i>ENV 1,2</i>

<i>ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty</i> <i>P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům</i> <i>P-9-3-03 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</i> <i>P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</i> <i>P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</i>	ŽIVOČICHŮ ● buňky, pletiva, tkáně ● rostlinné a živočišné orgány a jejich části ● rostlinná a živočišná těla - významní zástupci	<i>Ch 8 - pozorování, pokus a bezpečnost práce</i> <i>Př 6 - 9 pozorování a pokus</i>
<i>F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa</i> <i>CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek</i>	LÁTKY A TĚLESA A JEJICH VLASTNOSTI, FYZIKÁLNÍ VELIČINY A JEJICH MĚŘENÍ ● měření fyzikálních veličin ● tvorba grafů ● magnetické vlastnosti látek ● elektrické vlastnosti látek	<i>OSV 1,2,3,4,6.7.8.9.10</i> <i>Ch 8 - pozorování, pokus a bezpečnost práce</i> <i>Př 6 - 9 pozorování a pokus</i> <i>Ch 8 - tělesa a látky</i> <i>Fy 6 - tělesa a látky</i>

8.4.5. PŘÍRODOVĚDNÁ PRAKTIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu Přírodovědná praktika

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Přírodovědná praktika

Přírodovědná praktika jsou volitelným vyučovacím předmětem, který vychází ze vzdělávacího oboru Chemie, Přírodopis, Fyzika a Matematika, dále zahrnuje část obsahu vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví. Integruje proto i některé výstupy z těchto předmětů. Do předmětu je také integrován celý tematický okruh Práce s laboratorní technikou ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce. Předmět Přírodovědná praktika výrazně prohlubuje a upevňuje poznatky získané v přírodovědných předmětech. Vytváří pozitivní vztah k přírodě a životnímu prostředí. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Umožňuje žákům chápat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Díky činnostnímu a badatelskému zaměření umožňuje žákům lépe porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků v praktickém životě. Rozvíjí dovednost soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry.

Výuka Přírodovědných praktik probíhá v 9. ročníku po 1 hodině týdně. Ve výuce Přírodovědných praktik jsou žáci vedeni k tomu, aby rozuměli základním typům chemických reakcí, znali jejich postavení v přírodě a každodenním životě, využívali matematické a fyzikální znalosti k základním chemickým a fyzikálním výpočtům, aplikovali své znalosti při provádění laboratorních cvičení a účinně spolupracovali ve skupině. Pro výuku je k dispozici přírodovědná učebna, která je vybavena didaktickou technikou, chemickým

nádobím, pomůckami, měřicími přístroji Vernier, mikroskopy a potřebami k mikroskopování.

Předmět Přírodovědná praktika přesahuje svým obsahem do jiných vyučovacích předmětů - Fyziky, Chemie, Přírodopisu a Výchovy ke zdraví. Do vzdělávacího oboru jsou zahrnuta průřezová témata Environmentální výchova, Osobnostní a sociální výchova.

Časová dotace:

ročník	9.
týdenní počet hodin	1

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu Přírodovědná praktika

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací, jejich efektivnímu využití v procesu učení a praktickém životě
- vedeme žáky k samostatnému pozorování a experimentování
- podporujeme porovnávání získaných výsledků a kritické posuzování a vyvozování závěrů
- klademe důraz na porozumění textů, obrazových materiálů a grafů

Kompetence k řešení problémů

- umožňujeme žákům hledat a nacházet nové přístupy při řešení problémových úkolů
- předkládáním problémových otázek vedeme žáky k samostatnému pozorování praktických jevů

- vedeme žáky k vyhodnocování a vyvozování závěrů pozorování a pokusů
- klademe důraz na to, aby žáci kriticky hodnotili závěry svých pozorování a experimentů

Kompetence komunikativní

- podporujeme žáky, aby využívali různé zdroje informací (Internet, televize, video)
- podněcujeme žáky, aby se vyjadřovali k otázkám zdravého životního stylu, soužití člověka s přírodou
- vyžadujeme, aby žáci vyjadřovali své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně

Kompetence sociální a personální

- vedeme je k vytváření pravidel práce v týmu, uvědomování své pozice při pracovní činnosti
- povzbuzujeme žáky, aby si při práci ve skupině vzájemně pomáhali a respektovali rozdílné schopnosti spolužáků

Kompetence občanské

- nabízíme žákům dostatek příležitostí k pochopení práv a povinností souvisejících se zdravím
- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k přírodě i k sobě navzájem

Kompetence pracovní

- pravidelně vedeme žáky k práci ve skupině
- dbáme na dodržování vymezených pravidel při práci s přírodninami a chemikáliemi
- vedeme žáky ke správnému zpracování závěrů pozorování žákovských pokusů
- klademe důraz na význam živé a neživé přírody ve všech oblastech denního života

Vzdělávací obsah předmětu Přírodovědná praktika

9. TŘÍDA		
<i>Chemické, biologické a fyzikální experimenty</i>		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ČSP-9-6-04 dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři ČSP-9-6-02 zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuje v něm závěry, k nimž dospěl	BEZPEČNOST PRÁCE - laboratorní řád - první pomoc při popálení, pořezání a zasažení chemickou látkou	OSV 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10 Ch 8 - pozorování, pokus a bezpečnost práce Pr 6 - 9 pozorování a pokus Vz 9 - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
ČSP-9-6-03 vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci ČSP-9-6-01 vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů	ZÁKLADY LABORATORNÍ TECHNIKY - laboratorní protokol - chemické nádobí a pomůcky - jedovaté látky a hořlaviny	OSV 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10 Ch 8 - pozorování, pokus a bezpečnost práce Pr 6 - 9 pozorování a pokus
CH-9-2-03 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	METODY ODDĚLOVÁNÍ SLOŽEK SMĚSÍ - filtrace - krystalizace - destilace - chromatografie - extrakce - sublimace	OSV 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10 Ch 8 - pozorování, pokus a bezpečnost práce Pr 6 - 9 pozorování a pokus Fy 8 - změny skupenství
CH-9-5-02 orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady	ACIDOBAZICKÉ REAKCE neutralizace	OSV 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10 Ch 8 - pozorování, pokus a bezpečnost

<i>uplatňování neutralizace v praxi</i>	acidobazické indikátory a měření pH	<i>práce</i> <i>Pr 6 - 9 pozorování a pokus</i>
<i>CH-9-4-02 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu</i>	REDOXNÍ REAKCE - hoření - reakce vybraných kovů	<i>OSV 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10</i> <i>Ch 8 - pozorování, pokus a bezpečnost práce</i> <i>Pr 6 - 9 pozorování a pokus</i> <i>Fy 9 - elektrický proud v kapalinách (elektrolýza)</i>
<i>CH-9-4-02 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu</i>	VLIVY NA RYCHLOST CHEMICKÉ REAKCE vliv teploty, koncentrace látek, katalyzátorů na rychlost chemických reakcí	<i>OSV 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10</i> <i>Ch 8 - pozorování, pokus a bezpečnost práce</i> <i>Pr 6 - 9 pozorování a pokus</i> <i>Fy 6,7,8 - rychlost, teplota, teplo</i>
<i>CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení</i> <i>CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka</i>	PŘÍPRAVA A VLASTNOSTI ANORGANICKÝCH A ORGANICKÝCH SLOUČENIN	<i>OSV 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10</i> <i>Ch 8 - pozorování, pokus a bezpečnost práce, významné prvky a jejich sloučeniny</i> <i>Ch 9 - kyslíkaté deriváty uhlovodíků</i> <i>Pr 6 - 9 pozorování a pokus</i>
<i>CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek</i> <i>CH-9-6-04 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů</i>	PŘÍRODNÍ LÁTKY - tuky - cukry - bílkoviny - nukleové kyseliny - vitamíny	<i>OSV 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10</i> <i>Ch 8 - pozorování, pokus a bezpečnost práce</i> <i>Pr 6 - 9 pozorování a pokus</i> <i>Pr 8 - trávicí soustava</i> <i>Vz 8 - výživa a zdraví</i>

<i>P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody</i> <i>ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty</i> <i>P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům</i> <i>P-9-3-03 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</i> <i>P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</i> <i>P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</i>	PŘÍPRAVA MIKROSKOPICKÝCH PREPARÁTŮ A POZOROVÁNÍ VNĚJŠÍ A VNITŘNÍ STAVBY ROSTLINNÝCH A ŽIVOČIŠNÝCH ORGANISMŮ	OSV 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10 Ch 8 - pozorování, pokus a bezpečnost práce ENV 1,2 Pr 6 - 9 pozorování a pokus
<i>F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa</i>	MĚŘENÍ FYZIKÁLNÍCH VELIČIN MĚŘICÍMI PŘÍSTROJI	OSV 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10 Ch 8 - pozorování, pokus a bezpečnost práce Pr 6 - 9 pozorování a pokus Ch 8 - významné prvky a sloučeniny a jejich vlastnosti Fy 6 - tělesa a látky
<i>CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek</i> <i>F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí</i> <i>F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů</i>	VLASTNOSTI PEVNÝCH LÁTEK, KAPALIN A PLYNŮ	OSV 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10 Ch 8 - pozorování, pokus a bezpečnost práce Pr 6 - 9 pozorování a pokus Ch 8 - voda, vzduch, významné chemické

		<i>prvky a jejich sloučeniny</i> <i>Fy 7 - kapaliny a plyny</i>
--	--	--

8.4.6. ZEMĚPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu Zeměpis

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Zeměpis

Vyučovací předmět Zeměpis je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda a vychází z obsahu vzdělávacího oboru Zeměpis. Vzdělávací obsah zahrnuje tato témata: Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie; Přírodní obraz Země; Regiony světa; Společenské a hospodářské prostředí; Životní prostředí; Česká republika; Terénní geografická výuka, praxe a aplikace. Předmět navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Zeměpis má přírodovědný i společenskovední charakter a spojuje základní poznatky z řady přírodních, společenskovedních a technických věd, zároveň také z oblasti kultury.

Žáci si osvojují základní poznatky o Zemi, učí se číst mapy, orientovat se v nich a prakticky je využívat. Nedílnou součástí je poznávání světových oblastí, České republiky a regionu v okolí svého bydliště v návaznosti na environmentální chování v životním prostředí. Žáci jsou vedeni k tomu, aby získávali informace z různých zdrojů, využívali digitální technologie.

Výuka probíhá v kmenových třídách a v terénu.

Do výstupů předmětu Zeměpis jsou zařazena všechna průřezová témata.

Časová dotace:

ročník	6.	7.	8.	9.
týdenní počet hodin	2	2	2	1

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu Zeměpis

Kompetence k učení

- učíme žáky zacházet s potřebnými informacemi důležitými pro pochopení základních geografických procesů
- na základě zeměpisného učiva vedeme žáky k osvojení základních poznatků o Zemi jako vesmírném tělese, o krajinné sféře a jejích základních částech
- vedeme žáky ke schopnosti vyhledávat informace v nejrůznějších pramenech a rozlišovat informace podstatné a nepodstatné
- vedeme žáky k aplikaci učebních metod jako je pozorování, práce s mapou, vyhledávání nebo rozhovor

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k samostatnému uvažování o základních geografických problémech

- motivujeme žáky k aktivnímu skupinovému objevování řešení geografických problémů
- vedeme žáky k hledání různých variant při řešení geografických problémů

Kompetence komunikativní

- podporujeme kultivovaný ústní a písemný projev
- učíme žáky srozumitelně formulovat a obhájit individuální i skupinové myšlenky, názory a rozhodnutí ohledně základních geografických problémů
- vedeme žáky ke komunikaci s učitelem i žáky prostřednictvím elektronických médií

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k uplatňování vlastních názorů a postojů
- podporujeme práci ve skupině
- vytváříme vhodné prostředí k naplnění společné práce
- učíme žáky spolupráci a respektování nápadů druhých
- motivujeme žáky ke vzájemné pomoci

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování práva i přesvědčení jiných lidí, i těch, kteří hájí naprosto opačné zájmy
- vedeme žáky k vytváření a obhájení vlastních názorů a formulování vlastních rozhodnutí
- upevňujeme schopnost aktivně chránit životní prostředí, porozumět smyslu environmentálně šetrného chování a myšlenky trvale udržitelného rozvoje
- učíme žáky uvědomovat si rostoucí vzájemnou, globální závislost lidí a národů

Kompetence pracovní

- podporujeme v rámci vyučovacích hodin i mimo ně ctít a dodržovat učitelem stanovená pravidla
- učíme žáky být zodpovědný za svou individuální i kolektivní práci a být ochotný pracovat na jejím zkvalitnění
- upevňujeme schopnost být ochotný přiměřeně uplatňovat své geografické vědomosti, dovednosti i postoje v zaměstnání, osobním i ve veřejném životě

Vzdělávací obsah předmětu Zeměpis

6. TŘÍDA		
<i>Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie</i>		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</i>	KOMUNIKAČNÍ GEOGRAFICKÝ A KARTOGRAFICKÝ JAZYK základy práce s atlasem, jakožto zdrojem geografických dat a informací	
<i>Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</i>	GEOGRAFICKÁ KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE - glóbus, měřítko glóbu - zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti - měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám - praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě	OSV 1 EGS 2 <i>přesahy - M, D, Tv</i>
<i>Přírodní obraz Země</i>		
<i>Z-9-2-01 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů</i>	ZEMĚ JAKO VESMÍRNÉ TĚLESO tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas	<i>přesahy - M, Fy, Př, D</i>
<i>Z-9-2-02 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu</i>	KRAJINNÁ SFÉRA - litosféra - stavba a složení Země, litosférické desky, zemětřesení, sopečná činnost, vnější a vnitřní geologické jevy - atmosféra - stavba a složení, všeobecná cirkulace, místní cirkulace, podnebí, počasí, klimatické pásy	ENV 1,2,3,4

	• hydrosféra - oběh vody, vlastnosti mořské vody, oceány, moře, řeky, jezera, umělé nádrže • pedosféra - půdní typy a druhy, výšková a šířková členitost • biosféra - fauna a flora, šířková členitost	
<i>Z-9-2-03 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost</i>	KRAJINNÁ SFÉRA • litosféra - stavba a složení Země, litosférické desky, zemětřesení, sopečná činnost, vnější a vnitřní geologické jevy • atmosféra - stavba a složení, všeobecná cirkulace, místní cirkulace, podnebí, počasí, klimatické pásy • hydrosféra - oběh vody, vlastnosti mořské vody, oceány, moře, řeky, jezera, umělé nádrže • pedosféra - půdní typy a druhy, výšková a šířková členitost • biosféra - fauna a flora, šířková členitost	
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace		
<i>Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu</i>	CVIČENÍ A POZOROVÁNÍ V TERÉNU MÍSTNÍ KRAJINY • orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu	<i>přesahy - Tv</i>
<i>Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny</i>	CVIČENÍ A POZOROVÁNÍ V TERÉNU MÍSTNÍ KRAJINY • jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány	<i>OSV 2,5,7,8</i>
<i>Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech</i>	OCHRANA ČLOVĚKA PŘI OHROŽENÍ ZDRAVÍ A ŽIVOTA • živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích	<i>přesahy - VkJ</i>

7. TŘÍDA		
<i>Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie</i>		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</i>	GEOGRAFICKÁ KARTOGRAFIE orientace v atlase, práce s atlasem, vyhledávání informací v atlase	
<i>Regiony světa</i>		
<i>Z-9-3-01 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</i>	AUSTRÁLIE A OCEÁNIE - poloha, rozloha, přírodní poměry (povrch, vodstvo, podnebí, biosféra), socioekonomické poměry (obyvatelstvo, hospodářství, doprava, cestovní ruch) SVĚTOVÝ OCEÁN - Tichý oceán, Atlantský oceán, Indický oceán, Jižní oceán, Severní ledový oceán AFRIKA	<i>MKV 1,2,3,4 EGS 1</i>
<i>Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států</i>	AFRIKA - poloha, rozloha, přírodní poměry (povrch, vodstvo, podnebí, biosféra), socioekonomické poměry (obyvatelstvo, hospodářství, doprava, cestovní ruch), regiony - severní, západní, střední, východní a jižní Afrika AMERIKA - poloha, rozloha, přírodní poměry (povrch, vodstvo, podnebí, biosféra), socioekonomické poměry (obyvatelstvo, hospodářství, doprava, cestovní ruch), regiony - Anglosaská Amerika, Latinská Amerika	<i>přesahy - D</i>
<i>Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</i>	ASIE poloha, rozloha, přírodní poměry (povrch, vodstvo, podnebí, biosféra), socioekonomické poměry (obyvatelstvo, hospodářství, doprava, cestovní ruch), regiony - západní, jihozápadní, jižní, jihovýchodní, východní, střední, severní Asie	<i>OSV 10</i>

8. TŘÍDA		
Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	GEOGRAFICKÁ KARTOGRAFIE orientace v atlase, práce s atlasem, vyhledávání informací v atlase	
Regiony světa		
Z-9-3-01 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	EVROPA - poloha, rozloha, přírodní poměry (povrch, vodstvo, podnebí, biosféra), socioekonomické poměry (obyvatelstvo, hospodářství, doprava, cestovní ruch) - regiony - západní, severní, jižní, východní, střední a jihovýchodní Evropa	
Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států		EGS 1,2,3
Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich		
Česká republika		
Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	MÍSTNÍ REGION - okres Svitavy - lokalizace na mapě ČR - Malá Haná - lokalizace na mapě okresu	

<i>Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu</i>	MÍSTNÍ REGION ● Malá Haná - historie, místopis, přírodní poměry, obyvatelstvo, hospodářství, zajímavosti	<i>přesahy - D</i>
<i>Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu</i>	ČESKÁ REPUBLIKA ● zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje ● obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry ● hospodářství: rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství, hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu	<i>OSV 1</i>
<i>Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit</i>	REGIONY ČESKÉ REPUBLIKY ● územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění ● jednotlivé kraje podrobně - poloha, rozloha, přírodní poměry (povrch, vodstvo, podnebí, biosféra), socioekonomické poměry (obyvatelstvo, hospodářství, doprava, cestovní ruch)	
<i>Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států</i>	ČESKÁ REPUBLIKA ● hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu	<i>EGS 1,2,3</i>

9. TŘÍDA		
<i>Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie</i>		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</i>	KOMUNIKAČNÍ GEOGRAFICKÝ A KARTOGRAFICKÝ JAZYK - základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace - hlavní kartografické produkty: plán, mapa - jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky - základní informační geografická média a zdroje dat	
<i>Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</i>	GEOGRAFICKÁ KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE - měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám - praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě	
<i>Společenské a hospodářské prostředí</i>		
<i>Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace</i>	OBYVATELSTVO SVĚTA - počet - rozmístění - hustota zalidnění - rasové složení obyvatelstva - národnostní složení obyvatelstva - jazykové složení obyvatelstva - náboženské složení obyvatelstva - přirozený pohyb obyvatelstva - mechanický pohyb obyvatelstva	<i>OSV 6,7</i> <i>VDO 1,2,3</i> <i>MKV 1,2,3,4,5</i> <i>přesahy - D, Vo</i>
<i>Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí</i>	GLOBALIZAČNÍ SPOLEČENSKÉ, POLITICKÉ A	<i>VDO 4</i>

<i>lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel</i>	HOSPODÁŘSKÉ PROCESY ● aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa ● sídelní systémy ● urbanizace ● suburbanizace	
<i>Z-9-4-03 zhodnotí průměrně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje</i>	SVĚTOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ ● sektorová a odvětvová struktura ● zemědělství ● průmysl ● doprava ● cestovní ruch	<i>ENV 3,4</i>
<i>Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit</i>	SVĚTOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ ● sektorová a odvětvová struktura ● zemědělství ● průmysl ● doprava ● cestovní ruch	
<i>Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků</i>	REGIONÁLNÍ SPOLEČENSKÉ, POLITICKÉ A HOSPODÁŘSKÉ ÚTVARY ● politický zeměpis - stát, státní území, státní hranice, klasifikace států ● mezinárodní integrace ● globalizace ● ekonomická vyspělost zemí	<i>přesahy - D, Vo</i>
<i>Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech</i>	REGIONÁLNÍ SPOLEČENSKÉ, POLITICKÉ A HOSPODÁŘSKÉ ÚTVARY ● ohniska napětí ve světě	<i>MED 1,2</i>
Životní prostředí		

<i>Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín</i>	KRAJINA • přírodní a společenské prostředí • typy krajín	ENV 1,2 <i>přesahy - Př</i>
<i>Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)</i>	PŘÍRODNÍ KRAJINA • tropické lesy, savany, pouště, subtropická vegetace, vegetace mírného pásu, polární oblasti KULTURNÍ KRAJINA • přeměněná krajina • devastovaná krajina	<i>přesahy - Př</i>
<i>Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</i>	VZTAH PŘÍRODY A SPOLEČNOSTI • trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva	<i>přesahy - Př</i>

8.5. UMĚNÍ A KULTURA

8.5.1. HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu Hudební výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Hudební výchova

Vyučovací předmět Hudební výchova vychází ze vzdělávacího oboru Hudební výchova a je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř vzdělávacích oblastí: Vokální činnosti, Instrumentální činnosti, Hudebně pohybové činnosti, Poslechové činnosti.

Předmět dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Hudební výchova je předmětem radosti, uvolnění a citového prožitku, seberealizace a zábavy, při které se žáci učí chápat krásu umění. Umožňuje žákům, aby nahlédli do dějinného vývoje české i světové hudby.

Výuka probíhá v kmenových třídách s využitím dostupných učebních pomůcek a audiovizuální techniky. Do výuky jsou zařazovány výchovné koncerty i návštěvy divadelních představení.

Do výstupů předmětu Hudební výchova jsou zařazena průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Mediální výchova.

Časová dotace:

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
týdenní počet hodin	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu Hudební výchova

Kompetence k učení

- používáme pozitivní motivaci pro vytváření trvalého zájmu o hudbu
- nabízíme žákům dostatek hudebně pohybových aktivit pro rozvoj hudebně pohybových dovedností
- podporujeme samostatnost a tvořivost

Kompetence k řešení problémů

- podněcujeme žáky k samostatné orientaci v notovém zápisu
- vybízíme žáky k řešení hudebních hádanek a ověřování jejich správnosti

- podporujeme tvořivost a logické myšlení, týmovou spolupráci při řešení problémů

Kompetence komunikativní

- motivujeme žáky k účasti na pěveckých vystoupeních
- vybízíme žáky k prezentaci hry na hudební nástroje ve škole i na veřejnosti a podporujeme jejich vystoupení
- vedeme s žáky řízenou diskuzi zahrnující vyjádření vlastních soudů a názorů v receptivních činnostech

Kompetence sociální a personální

- posilujeme sebedůvěru žáka v hudebním projevu
- vytváříme pozitivní klima zařazováním hudebních chvil do výuky
- podporujeme účast žáků v pěveckých a hudebních soutěžích

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování rozdílů mezi lidmi a kulturami
- rozvíjíme pozitivní postoj k našemu kulturnímu dědictví
- žákům vštěpujeme společenské normy chování na kulturních akcích

Kompetence pracovní

- upevňujeme obecné zásady hlasové hygieny
- vedeme žáky k účinnému a bezpečnému používání hudebních a doprovodných nástrojů

Vzdělávací obsah předmětu Hudební výchova

1. TŘÍDA		
<i>Vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti</i>		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>HV-3-1-01 zpívá v jednoblase</i>	VOKÁLNÍ ČINNOSTI • správné dýchání, výslovnost, nasazení a tvoření tónu, hlasová hygiena • jednohlasý zpěv písní • zpěvné hudební hry, rytmizace říkadel, hra na tělo • realizace alespoň 10 lidových a umělých písní ve 2/4 a 3/4 taktu	<i>OSV 1,4</i> <i>Čj - správná výslovnost, recitace</i>
<i>HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty</i>	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI • reprodukce jednoduchých motivů pomocí Orffových nástrojů • hudební hry - ozvěna	<i>OSV 1, 2, 4, 5</i>
<i>HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</i>	• hra na tělo, rytmizace říkadel	<i>OSV 5</i>
<i>HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie</i>	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI • jednoduché taneční hry, chůze, pochod, pohybová improvizace	<i>OSV 4</i> <i>Tv - pohybové činnosti, správné držení těla</i>
<i>HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální</i>	POSLECHOVÉ ČINNOSTI • hymna ČR • sluchové a vizuální rozpoznání vybraných hudebních nástrojů (klavír, housle, kytara, flétna) • poslech ukázky mužského, ženského, dětského sboru	<i>OSV 1</i>

2. TŘÍDA		
<i>Vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti</i>		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>HV-3-1-01 zpívá v jednoblase</i>	VOKÁLNÍ ČINNOSTI • jednohlasý zpěv písní, hlasová hygiena • záznam vokální hudby-notová osnova, nota, houslový klíč, takt • výslovnost koncovek • realizace alespoň 10 lidových a umělých písní ve 2/4 a 3/4 taktu	<i>OSV 1,4</i>
<i>HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty,</i>	• tleskání rytmu podle sluchu, rytmická ozvěna, dodržování rytmu při zpěvu	<i>OSV 1, 5</i>
<i>HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</i>	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI • hra na hudební nástroje - reprodukce motivů pomocí Orffových nástrojů • hudební hry	<i>OSV 1, 2, 4, 5</i>
<i>HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie</i>	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI • taneční hry se zpěvem, přísuný krok, mazurka (Měla babka)	<i>OSV 4</i>
<i>HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</i>	POSLECHOVÉ ČINNOSTI • tón dlouhý-krátký, hluboký-vysoký, silně-slabe, pomalu-rychle, vesele-smutně	<i>OSV 1</i>
<i>HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální</i>	POSLECHOVÉ ČINNOSTI • sluchové a vizuální poznávání dalších hudebních nástrojů • píseň lidová, umělá • slovní a výtvarné vyjádření hudby	<i>OSV 1</i> <i>Vv</i>

3. TŘÍDA		
<i>Vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti</i>		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>HV-3-1-01 zpívá v jednoblase</i>	VOKÁLNÍ ČINNOSTI - rozšiřování hlasového rozsahu dle dispozic - realizace alespoň 10 písní v durové a mollové tónině - kánon - nota celá, půlová, čtvrtová, osminová	<i>OSV 1,4</i>
<i>HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</i>	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI - hra na nástroje, výroba jednoduchého hudebního nástroje - rytmické a melodické hry - hudební improvizace	<i>OSV 5</i> <i>Pč</i>
<i>HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie</i>	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI - taktování ve 2/4 a 3/4 taktu - polka, valčík - pohybové improvizace na dané téma	<i>OSV 4</i>
<i>HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální</i>	POSLECHOVÉ ČINNOSTI - poznávání vybraných nástrojů dechových, smyčcových, žesťových - hudba k různým příležitostem - orchestr, sólo	<i>MKV 2</i>

4. TŘÍDA		
<i>Vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti</i>		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>HV-5-1-01 zpívá v jednoblase či dvojbhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti</i>	VOKÁLNÍ ČINNOSTI - hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu - realizace alespoň 10 písní v durové a mollové tónině - orientace v notovém záznamu	<i>OSV 1,4</i>
<i>HV-5-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní</i>	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI - reprodukce jednoduchých skladbiček pomocí Orffových nástrojů - tvorba hudebního doprovodu - rytmické schéma jednoduché skladby	<i>OSV 1</i>
<i>HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace</i>	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI - taktování ve 4/4 taktu - lidové tance - pohybové hry - pantomima, pohybové improvizace	<i>OSV 5</i>
<i>HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků</i>	POSLECHOVÉ ČINNOSTI - hudební styly a formy (malá a velká písňová forma), rondo, variace - poslechové ukázky vážné hudby	<i>OSV 1</i>

5. TŘÍDA		
<i>Vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti</i>		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>HV-5-1-01 zpíváv jednoblase či dvojbhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti</i>	VOKÁLNÍ ČINNOSTI • pěvecké dovednosti, hlasová hygiena • zpěv v dur i moll tóninách • pokus o dvojhlas, kánon • hudební hry	<i>OSV 1,4</i>
<i>HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not</i>	• grafický záznam vokální hudby (čtení a zápis not) • orientace v notovém záznamu	<i>OSV 1</i>
<i>HV-5-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní</i>	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI • ostinato, prodleva • pokusy o vlastní instrumentaci písní a skladbiček • využití dovedností žáků ZUŠ	<i>OSV 5</i>
<i>HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby</i>	• doprovod vánočních koled a písní - využití melodických a rytmických nástrojů	<i>OSV 1, 4, 5, 8</i>
<i>HV-5-1-05 vytváří jednoduché přede hry, mezihry a do hry a provádí elementární hudební improvizace</i>	• pokusy o jednoduchou tvorbu přede hry, mezihry, do hry- využití notačních programů	<i>OSV 5</i>
<i>HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků</i>	POSLECHOVÉ ČINNOSTI • hudba populární, vážná, lidová • symfonický orchestr • hudba chrámová (varhanní) • vlastní reflexe hudby	<i>OSV 1</i>
<i>HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří</i>	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI • pohybová improvizace	<i>OSV 1, 4</i>

<i>pohybové improvizace</i>	• jednoduché lidové tance • taktování v dvoudobém, třídobém, čtyřdobém taktu	
-----------------------------	---	--

6. TŘÍDA		
<i>Vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti</i>		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</i>	VOKÁLNÍ ČINNOSTI • nasazení tónu, dýchání , frázování • zpěv kánonu - příprava na jednoduchý dvojhlas a vícehlas • rytmické hry	OSV -1,4
<i>HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednoblase i víceblase</i>	• hymna ČR • rozšiřování hlasového rozsahu • notový zápis jako opora při realizaci písně	Vo, D - vznik naší hymny
<i>HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</i>	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI • hra na hudební nástroje • základní orientace na klaviatuře • čtení not c1-e2 • základní doprovodné akordy	OSV - 5 EGS 1
<i>HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě</i>	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI • lidové, společenské, moderní tance • polkový taneční krok • taneční držení těla	OSV -7,8 Tv - krok pochodový, polkový
<i>HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období</i>	POSLECHOVÉ ČINNOSTI • proměny písní ve staletích • opera, opereta, • hudební nástroje v lidové hudbě	D

7. TŘÍDA		
<i>Vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti</i>		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</i>	VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI: - hlasová cvičení, správné dýchání a držení těla, tvorba tónu, výslovnost - zpěv lidového dvojhlasu, nácvik lidových písní s využitím rytmických a melodických nástrojů - romská píseň - lidová píseň jako inspirace	<i>OSV - 1,4</i> <i>Př - lidské tělo, hlasivky</i>
<i>HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</i>	- nástrojová reprodukce melodií podle individuálních schopností - melodické a rytmické vyjádření hudebních i nehudebních představ	<i>OSV - 5</i>
<i>HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě</i>	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI: - pohybová improvizace - valčíkový krok - ukázka regionálních lidových tanců	
<i>HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby a přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</i>	POSLECHOVÉ ČINNOSTI: - symfonie (Haydn, Mozart, Beethoven), symfonická báseň (Smetana), sonáta - kantáta, oratorium	<i>EGS - 1</i>
<i>HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</i>	- muzikál, revue-spojení hudby, zpěvu a divadelního představení - hudba jako kulisa pro cokoliv, hudba a drogy, škodlivost hlasité hudby	<i>MED - 5</i>

8. TŘÍDA		
<i>Vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti</i>		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</i>	VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI: zpěv dobových písní	<i>OSV - 1,4</i>
<i>HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednoblase i víceblase</i>	- doprovody dobových písní - zejména písní středověku a jejich improvizace - využití notačních programů	<i>průřezové téma</i>
<i>HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</i>	- kytarové značky vhodné i pro klavírní doprovod - zrušíme tuto přesnou specifikaci, protože ne všichni umí hrát na kytaru. Níže volené formulace jsou vytvořeny na základě standardů. - reprodukce slyšeného či zapsaného hudebního motivu, tématu či skladby pomocí zpěvu nebo hry - volba vlastního doprovodu s přihlédnutím k charakteru hudebního motivu, písni nebo tématu	<i>OSV - 5</i>
<i>HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě</i>	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI: - dobové tance - tanec sólový, párový, skupinový - hudba k tanci dříve a dnes	<i>OSV - 5</i>
<i>HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby a přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</i>	POSLECHOVÉ ČINNOSTI: hlavní znaky hudby nonartificiální, oblíbenost a četnost její produkce	
<i>HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období</i>	- letem hudebními dějinami - ukázky skladeb světové hudby - životopisy autorů a jejich tvorba formou referátů - rockové skupiny	<i>EGS - 1 MKV -1,3,4</i>

	• černá hudba, taneční hudba	
--	--	--

9. TŘÍDA		
<i>Vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti</i>		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednoblase i víceblase</i>	VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI: - zpěv ve skupinách i v kolektivu třídy - oblíbené aktuální písně z české produkce a jejich úpravy dle schopností žáků	<i>OSV - 1,4</i>
<i>HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</i>	- technika v hudbě - nahrávací studio - využití tabletů s hudebními aplikacemi jako způsob realizace vlastních hudebních nápadů - využití vlastních hudebních nástrojů	<i>MED -6</i>
<i>HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě</i>	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI: - vlastní pohybové ztvárnění a improvizace na znějící hudbu - rytmus, metrum, tempo	
<i>HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby a přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</i>	POSLECHOVÉ ČINNOSTI: můj oblíbený hudební žánr - referáty na vybrané téma	
<i>HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období</i>	- letem hudebními dějinami - poslech a rozbor ukázek artificiální hudby - gotika, renesance, baroko, klasicismus, 19. a 20. století v české hudbě - písně K. Hašlera, J. Voskovce, J. Ježka, J. Wericha - divadla malých forem (Semafor), big beat - tvorba folkařů a autorů protestsongů	<i>EGS - 1,2</i>
<i>HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</i>	- Pražské jaro, Smetanova Litomyšl, Janáčkovy Hukvaldy, Porta, Rock-fest, Colours of Ostrava - význam hudby v umělecké a běžné produkci	

	(filmová tvorba, dramatické umění, sport, reklama) • hudba součást života	
--	--	--

8.5.2. VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu Výtvarná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Výtvarná výchova

Vyučovací předmět Výtvarná výchova vychází z obsahu vzdělávacího oboru Výtvarná výchova, který je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Vzdělávací obsah je rozdělen na tři oblasti: Rozvíjení smyslové citlivosti; Uplatňování subjektivity a Ověřování komunikačních účinků.

Výtvarná výchova je nenahraditelná při formování estetického vnímání a projevu žáků, při rozvoji kreativity a schopnosti komunikace. Výuka je založena na tvůrčích činnostech – vlastní tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření, která rozvíjejí myšlení, představivost, fantazii a vedou žáka k citlivosti k jiným možnostem komunikace a sebevyjádření.

Pomocí výuky Výtvarné výchovy vedeme žáky k tomu, aby výtvarné umění a tvorbu chápali jako nástroj poznání a prožívání lidské existence, hledali souvislosti a vytvářeli si osobní postoje k obsahu vizuálně obrazných vyjádření. Žáci získávají vědomosti a dovednosti, které jim umožňují vyjádřit se v rámci svých možností výtvarnými prostředky. Na základě poznávání kulturních hodnot současných i minulých se snažíme u žáků utvářet kladný postoj k různým kulturám a společnostem, včetně chápání významu výtvarného díla a výtvarného umění v historickém kontextu. Učíme žáky orientovat se v umění a ostatních vizuálně obrazných vyjádřeních současnosti, se kterými přicházejí do styku, vedeme je k toleranci a snaze o pochopení výtvarného sdělení. Systematicky zdokonalujeme u žáků pojmový aparát a prohlubujeme schopnost jej aktivně využívat. Při vlastní tvorbě žáci nabízíme žákům různé výtvarné techniky jak v malbě, kresbě, grafice, tak i v multimediální

oblasti. Na prvním stupni je Výtvarná výchova zaměřena na spontánnost a bezprostřednost výtvarného projevu dítěte a jeho zachycení vlastní fantazie a postoje k okolnímu světu. Na konci 2. období žáci postupně přechází k uvědomělejší výtvarné práci. Na druhém stupni se rovněž věnujeme základům dějin umění, jako zdroji inspirace při vlastní práci, i teoreticky při poznávání uměleckých směrů, autorů a děl. Výuka související s oblastí dějin umění se částečně prolíná a je časově synchronizována s výukou Dějepisu.

Výuka je realizována také formou projektů a řad, probíhá v odborné učebně, kmenových třídách a příležitostně v učebně informatiky. Do výuky jsou zařazeny aktivity v plenéru, návštěvy výstav (včetně animačních programů) a exkurze v návaznosti na probírané učivo a časové možnosti.

Předmětem se prolínají průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova - 1. Rozvoj schopností poznávání, 5. Kreativita, 9. Kooperace a kompetice - jsou neoddělitelnou součástí obsahu Výtvarné výchovy ve všech ročnících; Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Mediální výchova.

Časová dotace:

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
týdenní počet hodin	1	1	2	2	1	2	2	1	1

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu Výtvarná výchova

Kompetence k učení

- témata inspirovaná dějinami umění řadíme chronologicky a systematicky navazujeme na žákovy dosavadní znalosti, které

prohlubujeme a probouzíme v žákovi další zájem o výtvarnou kulturu

- vhodnou motivací vedeme žáky k samostatnému objevování a doplňování informací o umělecké i mimoumělecké skutečnosti a jejich vztazích
- vyzýváme žáky k sebehodnocení, posouzení vlastních výtvarných schopností a jejich účelného využití
- využíváme takových výtvarných postupů, při nichž žáci získávají praktické znalosti a dokáží je tvořivě použít
- vedeme žáky k experimentování s výtvarnými prostředky, provádíme pokusy a vyhodnocujeme jejich výtvarné působení
- pro náměty výtvarných činností využíváme jiných oborů, zejména dějepisu a přírodopisu a také zkušenosti žáků z běžného života
- zapojujeme žáky do tvorby pomůcek v rámci mezipředmětových vztahů
- organizujeme pro žáky návštěvy výstav podle aktuálních možností, formujeme tak postoje žáků k emotivním a citovým prožitkům a rozšiřujeme jejich kulturní rozhled
- zařazujeme do výuky metody projektového vyučování

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme žákům dostatek možností k uplatnění vlastního tvůrčího řešení a podporujeme originální přístup
- učíme žáky používat tradiční metody řešení výtvarných problémů, zejména při grafických technikách

Kompetence komunikativní

- při práci vedeme žáky k osvojování a používání odborného jazyka

- seznamujeme žáky s možnostmi komunikace a sebevyjádření prostřednictvím výtvarně obrazných vyjádření
- dáváme žákům příležitost k formulaci a obhajobě vlastního přístupu k problému, včetně konfrontace s ostatními žáky
- prací ve skupinách podporujeme využívání diskuse k rozvíjení věcného vyjádření a obhájení vlastního názoru, včetně schopnosti vyslechnout a respektovat názor jiných
- kultivujeme projevy uvážlivého kritického hodnocení i jeho přijetí

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k uvědomování si své role ve skupině, k dodržování pravidel při týmové práci a k odpovědnosti za společné dílo
- vedeme žáka k empatii, toleranci a respektu k tvorbě ostatních i k jejich názoru
- nabízíme žákům takové individuální výtvarné aktivity, které každému umožní zažít pocit úspěchu
- podporujeme výtvarný talent u žáků účastní na výtvarných soutěžích, doporučením k docházce do Základní umělecké školy, výstavou jejich prací
- využíváme výtvarných činností k podpoře sebevědomí žáků

Kompetence občanské

- v procesu tvorby a interakce s uměním vedeme žáka ke vnímání a uvědomování si kulturních a duchovních hodnot, tradic
- vedeme žáky k úctě k vytvořeným hodnotám a vytváříme vědomí nezbytnosti chránit kulturní a duchovní hodnoty

- seznamujeme žáky s místními kulturními hodnotami a zařazujeme takové aktivity, které posilují pocit regionální sounáležitosti

Kompetence pracovní

- při realizaci výtvarného záměru nabízíme širokou škálu aktivit, prostřednictvím kterých žák získává nezbytné pracovní návyky
- při tvůrčích výtvarných činnostech vedeme žáky k dodržování daného technologického postupu a zásad bezpečnosti při práci, ochrany vlastního zdraví i druhých
- podporujeme reálné sebehodnocení a objektivní posouzení vlastních profesních možností

Vzdělávací obsah předmětu Výtvarná výchova

1. TŘÍDA		
<i>Rozvíjení smyslové citlivosti, Uplatňování subjektivity, Ověřování komunikačních účinků</i>		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>VV-3-1-01 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty, porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ</i>	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI - malba a kresba - kresba pastelkami, tužkou, křídou - malba vodovými barvami a temperami - stromy, květiny, zvířata, věci kolem nás, lidé - malba x kresba	<i>OSV 1, 5</i> <i>Přesahy: ČSV</i>
<i>VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace</i>	- svět kolem sebe zachycený na základě svých prožitků a své fantazie - využití přírodního a drobného materiálu - koláže - modelína	<i>OSV 1, 2, 5</i>
<i>VV-3-1-03 vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje</i>	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY - tradice - zdravý životní styl	<i>OSV 1, 2</i> <i>ENV 4</i>
<i>VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností</i>	- netradiční materiály, nástroje a techniky - ilustrace textů - komiks - hračky	<i>OSV 1, 2, 5</i> <i>Přesahy: ČJ</i>
<i>VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</i>	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ - školní projekt - skupinová práce - plastika - frotáž	<i>OSV 1, 6, 8</i>

2. TŘÍDA		
<i>Rozvíjení smyslové citlivosti, Uplatňování subjektivity, Ověřování komunikačních účinků</i>		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>VV-3-1-01 rozpozná linie, tvary, objemy, barvy, objekty, porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ</i>	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI • prvky vizuálně obrazového vyjádření - linie, tvary, barevné kvality, kombinace barev • kresba tužkou, křídou, pastelkami, fixami, progressem, voskovkami • malba vodovými barvami, temperovými barvami • práce s tuší - perokresba	OSV 1, 5
<i>VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace</i>	• uspořádání objektů do celků • modelovací hmota • stavebnice	OSV 1, 2, 5, 9 Přesah: ČSP
<i>VV-3-1-03 vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje</i>	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností • kresba postavy • multikulturní odlišnosti • reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly	OSV 1, 5, 6 Přesah: ČSV
<i>VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností</i>	• typy vizuálně obrazných vyjádření • hračky, objekty, volná malba • ilustrace textů • přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením a jejich vnímání (fantazie) • stříkání barev	OSV 1, 5, 6, 7 ČJ
<i>VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace</i>	Ověřování komunikačních účinků	OSV 1, 3, 6, 7,

<i>zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</i>	● osobní postoj v komunikaci ● komunikace se spolužáky, vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření ● výtvarné zpracování vlastních zážitků ● ilustrace v dětských knihách ● malba ● míchání a rozpíjení barev ● čistota práce	8, 9
---	---	-------------

3. TŘÍDA		
<i>Rozvíjení smyslové citlivosti, Uplatňování subjektivity, Ověřování komunikačních účinků</i>		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>VV-3-1-01 rozpozná linie, tvary, objemy, barvy, objekty, porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ</i>	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI • prvky vizuálně obrazového vyjádření - linie, tvary, barevné kvality, kombinace • uspořádání objektů do celků • kresba tužkou, křídou, pastelkami, fixami, progressem, voskovkami • malba vodovými barvami, temperovými barvami • práce s tuší - perokresba	OSV 1, 5,
<i>VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace</i>	• prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností • kresba postavy • pohyb těla a jeho umístění v prostoru • portrét • reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly	OSV 1, 2, 5, 9
<i>VV-3-1-03 vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje</i>	• objekty, volná malba • ilustrace textů, hudby • přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením a jejich vnímání (fantazie) • razítkování a tupování	OSV 1, 5, 7 Přesah: ČJ
<i>VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</i>	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ • osobní postoj v komunikaci-jeho utváření a zdůvodňování • komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a	OSV 1, 3, 7, 8, 9

	zaměření ● malba ● míchání a rozpíjení barev ● čistota práce ● vhodná volba štětce ● kresba dřívkem - kolorovaná kresba	
--	--	--

4. TŘÍDA		
<i>Rozvíjení smyslové citlivosti, Uplatňování subjektivity, Ověřování komunikačních účinků</i>		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)</i>	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI - světlostní a barevné kvality - kontrast - kresba tužkou, uhlem	OSV 1, 4
<i>VV-5-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností</i>	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - fotografie, tiskoviny, reklama	OSV 4
<i>VV-5-1-03 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě</i>	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty - pohyb těla a jeho umístění v prostoru	OSV 1, 5
<i>VV-5-1-04 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy</i>	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením, hledisko jejich vnímání a jejich motivace (rozvoj fantazie) - ilustrace textů - film, divadlo - výstavy	OSV 1, 5 Přesah: ČJL
<i>VV-5-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</i>	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI interpretace vizuálně obrazného vyjádření	OSV 1
<i>VV-5-1-06 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</i>	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování	OSV 1, 6

	• odlišné interpretace, porovnání s vlastní interpretací	
--	--	--

5. TŘÍDA		
<i>Rozvíjení smyslové citlivosti, Uplatňování subjektivity, Ověřování komunikačních účinků</i>		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)</i>	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI - světlostní a barevné kvality - kontrast - barevnost, světlo a stín a jejich kombinace a proměny v ploše - kresba tužkou, tuší, uhlem, rudkou	OSV 1, 4
<i>VV-5-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností</i>	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, televize, elektronická média, reklama	OSV 4 <i>Přesah: ICT</i>
<i>VV-5-1-03 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě</i>	- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty - pohyb těla a jeho umístění v prostoru	OSV 1, 5
<i>VV-5-1-04 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy</i>	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením, hledisko jejich vnímání a jejich motivace (rozvoj fantazie) - ilustrace - film, divadlo - výstavy - elektronický obraz	OSV 1, 5 <i>Přesah: ČJL ICT</i>
<i>VV-5-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného</i>	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	OSV 1

<i>vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</i>	● interpretace vizuálně obrazného vyjádření	
<i>VV-5-1-06 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</i>	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ ● osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování ● odlišné interpretace, porovnání s vlastní interpretací	<i>OSV 1, 6</i>

6. TŘÍDA		
Rozvíjení smyslové citlivosti		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	• kreslířské, malířské a modelační materiály a techniky • mechanismus práce grafického lisu • kresba tužkou • tvarování papíru • kompozice a kontrast černých a bílých ploch • bod, linie, plocha • základní a odvozené barvy • teplé a studené barvy	OSV 1, 5, 9
VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	• hlavní rysy, proporce a vztahy zobrazovaných tvarů • základy zobrazení portrétní a postavy • hmatové vnímání • projekce představ v modelování • reklama	
VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	• základy práce s digitálním fotoaparátem • základy počítačové grafiky • základy animace	
Uplatňování subjektivity		
VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	• výtvarné experimentování • výtvarné nástroje, jejich stopy a účinky • přírodní barviva • komiks	OSV 2
VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	• barevná nadsázka, světelná hodnota barev	

	• sociální, symbolický a ikonografický rozměr pravěkého umění, umění starověkého Egypta a Řecka	
Ověřování komunikačních účinků		
<i>VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků</i>	• pravěké umění • umění starověkého Egypta • umění starověkého Řecka • ostatní starověké kultury	<i>OSV 6, 8 EGS 1, 2, 3 MKV 1, 4 ENV 1, 3</i>
<i>VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření</i>	• výrazové možnosti linie • oceňování náhodných barevných událostí • tvarové asociace, rozvoj představivosti • vernisáž • obhajoba vlastní práce, zásady diskuse	

7. TŘÍDA		
Rozvíjení smyslové citlivosti		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků</i>	• kresba tužkou • grafické nástroje • perokresba • tempera • slepotisk • rytá kresba, papírořez, monotyp • papírová vitráž • dekorativní řešení plochy • reliéf • mozaika • spojení obrazu a textu • základní kompoziční vztahy	<i>OSV 1, 5, 9 MED 3</i>
<i>VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie</i>	• zobrazení geometrických těles, modelace stínováním • proporce obličejů • struktura povrchů prostorových děl • omezování popisnosti	
<i>VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace</i>	• základy úpravy fotografií • gestické modelování • animace • tiskoviny	
Uplatňování subjektivity		
<i>VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření</i>	• kombinované techniky • výrazová hodnota tvarů písma • účinky výtvarného vyjadřování v grafice	<i>OSV 2</i>

<i>VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku</i>	● teorie barev ● barvy a světlo ● změna smyslového účinku barvy ● barevné přechody ● propojení středověkého umění s křesťanstvím	
<i>Ověřování komunikačních účinků</i>		
<i>VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků</i>	● byzantské umění ● románské umění ● gotika ● knižní malba	<i>OSV 6, 8</i> <i>EGS 1, 2, 3</i> <i>MKV 1, 4</i> <i>ENV 1, 3, 4</i> <i>MED 6</i>
<i>VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření</i>	● mediální prezentace ● bod, linie, plocha ● obhajoba a interpretace vlastní práce	

8. TŘÍDA		
Rozvíjení smyslové citlivosti		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	● experimentování s méně obvyklými nástroji ● pastely ● rudka, uhl ● linoryt ● tisk z výšky ● lineární rytmus, řád a náhoda ● barevná kompozice, rovnováha ● pozitivní a negativní linie ● teorie grafiky ● typografie ● kontrast	OSV 1, 5, 9
VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	● perspektiva ● studijní modelování ● mimovizuální podněty ve vlastní tvorbě ● barevně laděné kompozice jako vizualizace představ ● zátiší	
VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	● pokročilejší úpravy fotografií ● pravidla fotografování ● animace	
Uplatňování subjektivity		
VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	● teplá a studená skladba barev ● emoce v obraze ● náhoda jako výtvarný princip	OSV 2

	● hodnocení barevných nahodilostí ● odlitky	
<i>VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku</i>	● společnost a umění renesance a baroka ● základy křesťanské ikonografie	
Ověřování komunikačních účinků		
<i>VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků</i>	● parafráze výtvarného díla ● renesance ● baroko ● výrazové schopnosti vztahů linií ● vliv barvy a podkladu na účinek díla ● světlo v obraze a architektuře	<i>OSV 6, 8</i> <i>EGS 1, 2, 3</i> <i>MKV 1, 4</i> <i>ENV 1, 3, 4</i> <i>MED 6</i>
<i>VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření</i>	● možnosti online prezentace	

9. TŘÍDA		
Rozvíjení smyslové citlivosti		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	- výtvarné hry - štětcová a lavírovaná kresba - kreslířský rukopis - akvarel - suchá jehla - vícepohledovost v prostorové tvorbě - koláž - statická a dynamická kompozice - harmonie, kontrast, rovnováha	OSV 1, 5, 9
VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	- studijní kresba - barevná perspektiva - portrétní a figurální plastika - vyjádření pohybu a změny modelováním - destrukce a konstrukce - sluchové a hmatové vnímání	
VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	- typografie - grafický editor - užitá grafika - design - videozáznam a animace - portrétní fotografie	
Uplatňování subjektivity		
VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	- individualita ve výtvarném projevu - výrazové možnosti kreslířských technik	OSV 2

	● pohyb těla a jeho umístění v prostoru ● problémy současného umění ● surrealismus a automatická kresba	
<i>VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku</i>	● barva jako prostředek užité grafiky ● konfrontace se současným uměním	
Ověřování komunikačních účinků		
<i>VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků</i>	● interpretace kresby ● historie grafiky ● umělecké styly 19. a 20.století ● proměny způsobu vyjadřování v historii umění	<i>OSV 6, 8</i> <i>VDO 1</i> <i>EGS 1, 2, 3</i> <i>MKV 1, 4</i> <i>ENV 1, 3, 4</i>
<i>VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření</i>	● prezentace ve veřejném prostoru ● kritika ● vnímání partnera v kolektivní práci	

8.6. ČLOVĚK A ZDRAVÍ

8.6.1. VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví je zařazen do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a je vyučován pouze na druhém stupni základní školy. Vzdělávací obor Výchova ke zdraví přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům. Rozšiřují a prohlubují si poznatky o rodině, škole, přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi, založených na úctě, toleranci a empatii. Cílem této vzdělávací oblasti je také to, aby žáci lépe poznali sebe samé, uvědomili si jaký význam má zdraví, důležitost zdravotní prevence, protože zdraví je důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život. Součástí předmětu Výchova ke zdraví jsou také témata týkající se sexuální výchovy a zodpovědného rodičovství. Zároveň jim představuje problémy, které souvisí s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými nebezpečnými situacemi ohrožujícími zdraví, osvojují si způsoby chování, rozhodování a odpovědnosti za zdraví své i zdraví jiných. Jedná se o získávání informací, poznávání hodnot, utváření postojů a návyků. Při realizaci této oblasti je nesmírně důležitá praktická zkušenost žáků v modelových situacích i každodenním životě školy. V přímé souvislosti si klade za cíl formovat a rozvíjet u žáků pozitivní vztah k vlastnímu zdraví, být zodpovědný za způsob vlastního jednání k sobě sama i k druhým.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Prolíná se avšak i v jiných předmětech a zasahuje do života školy.

Výuka probíhá v kmenových třídách. Vzdělávací obsah jednotlivých tematických okruhů se neodděluje s postupujícími ročníky, ale vzájemně na sebe navazuje a současně se prohlubuje. Žáci se učí vedle teoretických poznatků více zaměřovat na osvojení komunikačních technik, vhodné argumentace, chování a rozhodování ve prospěch zdraví. Proto tento předmět využívá různé metody jako např. práce ve skupinách, diskusní, situační didaktické hry, kritické myšlení, prožitkové učení. Využívání videoprogramů, besedy s odborníky.

Do výstupů předmětu Výchova ke zdraví jsou zahrnuta tato průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova.

Časová dotace:

ročník	8.	9.
týdenní počet hodin	1	1

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu Výchova ke zdraví

Kompetence k učení

- používáme pozitivní motivaci pro vytváření trvalého zájmu o učení
- vedeme žáky k práci s informačními technologiemi
- předkládáme žákům dostatek informačních zdrojů zaměřených na tělesné, duševní, emoční, sociální zdraví a zdraví životního prostředí
- vedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací s tematikou duševního a tělesného zdraví člověka, jejich třídění, zpracování a efektivnímu využití v praxi

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tomu, aby vnímali problémové situace ve škole i mimo ni
- předkládáme žákům příklady problémových situací z běžného života a směřujeme je k jejich správnému řešení
- ukazujeme žákům, kde bezpečně hledat informace, které mohou vést k řešení problému
- rozvíjíme u žáků schopnost obhájit vlastní názor

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme u žáků všestrannou a účinnou komunikaci mezi jednotlivci, v rámci celku i v týmu
- vedeme žáky k přesnému vyjadřování či argumentaci a k naslouchání názorů jiných
- upozorňujeme na možná rizika při komunikaci s cizími lidmi
- nabízíme žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními

Kompetence sociální a personální

- individuálním přístupem budujeme a posilujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj
- zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat a tím také podporujeme inkluzi
- vedeme žáky ke spolupráci a respektování práce vlastní a druhých
- vedeme žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování a hledání kompromisu při utváření dobrých mezilidských vztahů

Kompetence občanské

- podporujeme žáky v odpovědné práci a důvěře ve vlastní schopnosti
- podněcujeme žáky k odpovědnosti za vlastní zdraví
- vedeme žáky k toleranci, úctě k jiným lidem a respektování potřeb svých i druhých
- směřujeme žáky ke správnému pochopení a plnění práv a povinností ve školním i mimoškolním prostředí, dodržování pravidel k vytvoření školní i rodinné pohody
- vedeme žáky k respektování věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti člověka, k toleranci odlišnosti stravování různých národů a kultur

Kompetence pracovní

- navozujeme dostatek modelových situací propojených s problematikou zdraví člověka, kde žáci mohou prokázat praktické dovednosti ochránit zdraví své i jiných
- upevňujeme obecné zásady bezpečnosti a hygieny práce, ochrany zdraví a životního prostředí
- doplňujeme výuku o praktické exkurze či besedy s odborníky

- využíváme poznatků z výchovy ke zdraví k případné profesní orientaci
- pomáháme žákům vytvořit konkrétní návrhy na určitou problematiku týkající se zdraví

Vzdělávací obsah předmětu Výchova ke zdraví

8. TŘÍDA		
<i>Vztahy mezi lidmi a formy soužití</i>		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě</i>	VZTAHY VE DVOJICI • kamarádství • přátelství • láska • partnerské vztahy	<i>OSV 1, 6, 7, 8, 9</i>
<i>VZ-9-1-02 Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví</i>	VZTAHY A PRAVIDLA SOUŽITÍ V PROSTŘEDÍ KOMUNITY • rodina • škola	<i>OSV 1, 4, 6, 7, 8, 10</i> <i>MKV 2</i> <i>EGS 1</i> <i>Přesah:</i> <i>Vo 6</i>
<i>Změny v životě člověka a jejich reflexe</i>		
<i>VZ-9-1-09 Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce</i>	DĚTSTVÍ, PUBERTA, DOSPÍVÁNÍ • tělesné, duševní a společenské změny	<i>OSV 1, 2, 3, 4</i> <i>Přesah:</i> <i>Př 8 - Ontogeneze člověka (vývoj před a po narození)</i>
<i>VZ-9-1-12 Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování</i>	SEXUÁLNÍ DOSPÍVÁNÍ A REPRODUKČNÍ ZDRAVÍ • zdraví reprodukční soustavy • sexualita jako součást formování osobnosti • zdrženlivost • předčasná sexuální zkušenost • promiskuita	<i>OSV 1, 2, 4, 6, 7, 8</i> <i>MKV 2</i> <i>Přesah:</i> <i>Př 8 - Pohlavní nemoci</i> <i>Př 8 - Rozmnožovací soustava</i> <i>Vo 8</i>
<i>Zdravý způsob života a péče o zdraví</i>		

<i>VZ-9-1-07 dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky</i>	VÝŽIVA A ZDRAVÍ • zásady zdravého stravování • pitný režim	<i>OSV 1, 5, 9, 10</i> <i>MED 1, 2</i> <i>Přesah:</i> <i>Př 8 - Zdravá výživa</i> <i>Př 8 - Trávicí soustava</i> <i>Ppr 9 - Přírodní látky</i>
<i>VZ-9-1-05 Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví</i>	VLIVY VNĚJŠÍHO A VNITŘNÍHO PROSTŘEDÍ NA ZDRAVÍ • kvalita ovzduší a vody	<i>OSV 1</i> <i>ENV 2, 3, 4</i> <i>Přesah:</i> <i>Ch 8 - Voda, vzduch a jejich znečištění</i>
<i>VZ-9-1-03 Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím a vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví</i>	TĚLESNÁ A DUŠEVNÍ HYGIENA, DENNÍ REŽIM • zásady osobní, intimní a duševní hygieny • otužování	<i>OSV 1, 2, 4, 9</i>
<i>VZ-9-1-08 Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc</i>	OCHRANA PŘED PŘENOSNÝMI NEMOCEMI • základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence • nákazy respirační • přenosné potravou • získané v přírodě • přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty	<i>OSV 1, 2, 4, 7</i> <i>MED 1, 2, 5</i> <i>Přesah:</i> <i>Př 8 - Dýchací soustava</i>
<i>VZ-9-1-06 Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí</i>	OCHRANA PŘED CHRONICKÝMI NEPŘENOSNÝMI CHOROBAMI A PŘED ÚRAZY • prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění • preventivní a léčebná péče	<i>OSV 1, 2, 3, 4, 10, 11</i> <i>Přesah:</i> <i>Př 8 - Biologie člověka</i>
<i>Rizika obrozující zdraví a jejich prevence</i>		

<i>VZ-9-1-10 Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím</i>	STRES A JEHO VZTAH KE ZDRAVÍ - kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy - techniky k posilování duševní odolnosti	<i>OSV 1, 2, 3, 4, 10</i>
<i>VZ-9-1-13 Uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti, modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá pomoc sobě nebo druhým</i>	AUTO-DESTRUKTIVNÍ ZÁVISLOSTI - rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet) - násilné chování	<i>OSV 1, 3, 4, 6, 10, 11</i> <i>MED 1</i> <i>MKV 2</i> <i>Přesah:</i> <i>Ch 9 - Alkoholy</i> <i>Ch 9 - Chemie a zdraví</i> <i>Ch 9 - Aromatické uhlovodíky</i> <i>Pr 8 - Dýchací soustava (kouření)</i> <i>Inf</i>
<i>VZ-9-1-14 Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi</i>	SKRYTÉ FORMY A STUPNĚ INDIVIDUÁLNÍHO NÁSILÍ A ZNEUŽÍVÁNÍ, SEXUÁLNÍ KRIMINALITA - šikana a jiné projevy násilí - formy sexuálního zneužívání dětí	<i>OSV 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 10, 11</i> <i>MKV 2</i>
<i>VZ-9-1-15 Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc</i>	BEZPEČNÉ CHOVÁNÍ A KOMUNIKACE - komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi - bezpečný pohyb v rizikovém prostředí - nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	<i>OSV 1, 6, 7, 8</i> <i>MED 2</i> <i>Přesah:</i> <i>Inf</i> <i>V 7</i>
<i>VZ-9-1-15 Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc</i>	DODRŽOVÁNÍ PRAVIDEL BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ - bezpečnost v dopravě - rizika silniční a železniční dopravy - vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládání agresivity - postup v případě dopravní nehody (tísňové	<i>OSV 1, 6, 7, 8, 10</i> <i>MED 1, 2, 5</i>

	volání, zajištění bezpečnosti)	
<i>VZ-9-1-14 Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi</i>	MANIPULATIVNÍ REKLAMA A INFORMACE reklamní vlivy	OSV 1 MED 1, 2, 5 Přesab: Inf Vo 7
<i>VZ-9-1-16 Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích obrožení, nebezpečí i mimořádných událostí</i>	OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ - klasifikace mimořádných událostí - varovný signál a jiné způsoby varování	OSV 1, 8, 10, 11 ENV 4 Přesab: Vo 6 Př 9 - Příčiny vzniku mimořádných událostí
Hodnota a podpora zdraví		
<i>VZ-9-1-04 Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</i>	CELOSTNÍ POJETÍ ČLOVĚKA VE ZDRAVÍ A NEMOCI složky zdraví a jejich interakce	OSV 1, 2, 3, 4, 10, 11 MED 2
<i>VZ-9-1-04 Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</i>	PODPORA ZDRAVÍ A JEJÍ FORMY - prevence a intervence - působení na změnu kvality prostředí a chování jedince - odpovědnost za zdraví	OSV 1, 2, 3, 4, 10, 11 ENV 2, 4 EGS 1
Osobnostní a sociální rozvoj		
<i>VZ-9-1-04 Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</i>	SEBEPOZNÁNÍ A SEBEPOJETÍ - vztah k sobě samému - vztah k druhým lidem	OSV 1, 2, 4, 10 Přesab: Vo 8
<i>VZ-9-1-04 Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</i>	SEBEREGULACE A SEBEORGANIZACE ČINNOSTÍ A CHOVÁNÍ cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových	OSV 1, 3, 4, 10 Přesab: Vo 8

	situací	
<i>VZ-9-1-04 Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</i>	PSYCHOHYGIENA • sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu • hledání pomoci při problémech	<i>OSV 1, 4, 6, 7, 9, 10 ENV 2, 4</i>
<i>VZ-9-1-11 Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví</i>	MEZILIDSKÉ VZTAHY, KOMUNIKACE A KOOPERACE • respektování sebe sama i druhých • přijímání názoru druhého • empatie • chování podporující dobré vztahy • aktivní naslouchání • dialog	<i>OSV 1, 2, 7, 8, 9, 10, 11 MKV 2</i>

9. TŘÍDA		
<i>Vztahy mezi lidmi a formy soužití</i>		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>VZ-9-1-01 Respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě</i>	VZTAHY VE DVOJICI - manželství - rodičovství	OSV 1, 6, 7, 8, 9
<i>VZ-9-1-02 Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví</i>	VZTAHY A PRAVIDLA SOUŽITÍ V PROSTŘEDÍ KOMUNITY - parta - vrstevnická skupina - obec - spolek	OSV 1, 4, 6, 7, 8, 10 MKV 2 EGS 1 Přesah: Vo 6
<i>Změny v životě člověka a jejich reflexe</i>		
<i>VZ-9-1-09 Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce</i>	DĚTSTVÍ, PUBERTA, DOSPÍVÁNÍ tělesné, duševní a společenské změny	OSV 1, 2, 3, 4 Př 8 - Ontogeneze člověka (vývoj před a po narození) Vo 8
<i>VZ-9-1-12 Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování</i>	SEXUÁLNÍ DOSPÍVÁNÍ A REPRODUKČNÍ ZDRAVÍ - problémy těhotenství a rodičovství mladistvých - poruchy pohlavní identity	OSV 1, 2, 4, 6, 7, 8 MKV 2
<i>Zdravý způsob života a péče o zdraví</i>		
<i>VZ-9-1-07 dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky</i>	VÝŽIVA A ZDRAVÍ vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví	OSV 1, 5, 9, 10 MKV 1, 2 MED 1, 2

		<i>Př 8 - Zdravá výživa Ppr 9 - Přírodní látky</i>
<i>VZ-9-1-05 Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví</i>	VLIVY VNĚJŠÍHO A VNITŘNÍHO PROSTŘEDÍ NA ZDRAVÍ ● hluk ● osvětlení ● teplota	<i>OSV 1 ENV 2, 3, 4 Př. 9 - Organismy a prostředí Fy 8 - Zvukové jevy - hluk Fy 7 - Světelné jevy</i>
<i>VZ-9-1-03 Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím a vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví</i>	TĚLESNÁ A DUŠEVNÍ HYGIENA, DENNÍ REŽIM ● vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit ● význam pohybu pro zdraví ● pohybový režim	<i>OSV 1, 2, 4, 9</i>
<i>VZ-9-1-08 Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc</i>	OCHRANA PŘED PŘENOSNÝMI CHOROBAMI ● základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence ● choroby přenosné krví ● choroby přenosné sexuálním kontaktem	<i>OSV 1, 2, 4, 7 MED 1, 2, 5 Přesah: Př 8 - Pohlavní nemoci</i>
<i>VZ-9-1-06 Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí</i>	OCHRANA PŘED CHRONICKÝMI NEPŘENOSNÝMI CHOROBAMI A PŘED ÚRAZY ● odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě) ● základy první pomoci	<i>OSV 1, 2, 3, 4, 10, 11 Přesah: Fy 6, 8, 9 - 1. pomoc při zásahu el. proudem</i>
<i>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</i>		
<i>VZ-9-1-10 Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím</i>	STRES A JEHO VZTAH KE ZDRAVÍ ● kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy a k posilování duševní odolnosti	<i>OSV 1, 2, 3, 4, 10</i>

<i>VZ-9-1-13 Uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti, modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá pomoc sobě nebo druhým</i>	AUTO-DESTRUKTIVNÍ ZÁVISLOSTI ● psychická onemocnění ● násilí mířené proti sobě samému ● těžké životní situace a jejich zvládání ● trestná činnost ● dopink ve sportu	<i>OSV 1, 3, 4, 6, 10, 11</i> <i>MKV 2</i> <i>MED 1</i> <i>Přesah:</i> <i>Ch 9 - Chemie a zdraví</i>
<i>VZ-9-1-14 Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi</i>	SKRYTÉ FORMY A STUPNĚ INDIVIDUÁLNÍHO NÁSILÍ A ZNEUŽÍVÁNÍ, SEXUÁLNÍ KRIMINALITA ● kriminalita mládeže ● komunikace se službami odborné pomoci	<i>OSV 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 10, 11</i> <i>MKV 2</i>
<i>VZ-9-1-15 Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc</i>	BEZPEČNÉ CHOVÁNÍ A KOMUNIKACE ● sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení	<i>OSV 1, 6, 7, 8</i> <i>MKV 2</i> <i>Přesah:</i> <i>Vo 7</i>
<i>VZ-9-1-15 Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc</i>	DODRŽOVÁNÍ PRAVIDEL BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ ● bezpečné prostředí ve škole ● ochrana zdraví při různých činnostech	<i>OSV 1, 6, 7, 8, 10</i> <i>MED 1, 2, 5</i> <i>Př 6 - 9</i> <i>Fy 6 - 9</i> <i>Ch 8 - 9 Bezpečnost práce</i> <i>Pcv 6</i> <i>Ppr 9</i> <i>Vv 1 - 9</i> <i>Pě 1 - 9</i> <i>Tv 1 - 9</i>
<i>VZ-9-1-14 Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi</i>	MANIPULATIVNÍ REKLAMA A INFORMACE ● působení sekt	<i>OSV 1</i> <i>MED 1, 2, 5</i>
<i>VZ-9-1-16 Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v</i>	OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH	<i>OSV 1, 8, 10, 11</i>

<i>modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí</i>	UDÁLOSTÍ ● základní úkoly ochrany obyvatelstva ● evakuace ● činnost po mimořádné události ● prevence vzniku mimořádných událostí	ENV 4 <i>Přesah:</i> <i>Vo 6, 8</i>
Hodnota a podpora zdraví		
<i>VZ-9-1-04 Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</i>	CELOSTNÍ POJETÍ ČLOVĚKA VE ZDRAVÍ A NEMOCI ● základní lidské potřeby a jejich hierarchie	<i>OSV 1, 2, 3, 4, 10, 11 MED 2</i>
<i>VZ-9-1-04 Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</i>	PODPORA ZDRAVÍ A JEJÍ FORMY ● podpora zdravého životního stylu ● programy na podporu zdraví	<i>OSV 1, 2, 3, 4, 10, 11 ENV 2, 4 EGS 1</i>
Osobnostní a sociální rozvoj		
<i>VZ-9-1-04 Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</i>	SEBEPOZNÁNÍ A SEBEPOJETÍ ● zdravé a vyrovnané sebepojetí ● utváření vědomí vlastní identity	<i>OSV 1, 2, 4, 10</i>
<i>VZ-9-1-04 Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</i>	SEBEREGULACE A SEBEORGANIZACE ČINNOSTÍ A CHOVÁNÍ ● stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení ● zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích ● pomáhající a prosociální chování	<i>OSV 1, 3, 4, 10</i>
<i>VZ-9-1-04 Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</i>	PSYCHOHYGIENA ● sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu ● hledání pomoci při problémech	<i>OSV 1, 4, 6, 7, 9, 10 ENV 2, 4</i>

<i>VZ-9-1-11 Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví</i>	MEZILIDSKÉ VZTAHY, KOMUNIKACE A KOOOPERACE ● efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích ● dopad vlastního jednání a chování	<i>OSV 1, 2, 7, 8, 9, 10, 11</i> <i>MKV 2</i>
---	---	--

8.6.2. TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu Tělesná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Tělesná výchova

Vyučovací předmět Tělesná výchova je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a vychází z obsahu vzdělávacího oboru Tělesná výchova.

Vzdělávací obsah předmětu zahrnuje pohybové činnosti ovlivňující především úroveň pohybových dovedností, podporuje pohybové učení a v neposlední řadě je zařazena rovněž zdravotní tělesná výchova podporující prevenci a korekci zdravotních oslabení žáků. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají speciální vyrovnávací cvičení a všestranně zaměřené pohybové činnosti, které jsou podle potřeby preventivně využívány v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky. Pohybové vzdělávání směřuje k poznání vlastních pohybových možností a zájmů na straně jedné, k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na straně druhé. Žáci se učí samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti vedoucí k uspokojování vlastních pohybových potřeb a zájmů, k optimálnímu rozvoji zdatnosti a výkonnosti, k regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení a také k podpoře svého zdraví a ochraně života. Důraz je kladen na žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu a dobře zvládnutá dovednost tvoří v závěru zpětnou vazbu, která jeho prožitek ještě umocňuje.

Výuka tělesné výchovy na prvním stupni probíhá společně pro dívky i chlapce, na druhém stupni probíhá odděleně. Jednotlivé

ročníky jsou podle potřeby a počtu žáků spojovány. Výuka probíhá ve sportovní hale, na přilehlém fotbalovém hřišti a v terénu. Nedílnou součástí výuky je také účast žáků na sportovních soutěžích, konaných na regionální úrovni. Na prvním stupni žáci absolvují plavecký výcvik. V 6. ročníku je zařazen cyklokurz v rozsahu minimálně tří dnů, vždy konaný v místním regionu s důrazem na poznávání okolí svého bydliště. Lyžařský kurz se zařazuje zpravidla jednou za dva roky a účastní se ho žáci 7. a 8. ročníku, podle možností i žáci 6. ročníku. Délka kurzu je v rozsahu jednoho týdne. Kurz je vždy konaný v horském terénu, jeho výuka je opět dělena do skupin, a to začátečníků a pokročilých lyžařů. Součástí kurzu je také výuka jízdy na snowboardu.

Do výstupů jsou zahrnuty tematické okruhy z průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova.

Časová dotace:

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
týdenní počet hodin	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu Tělesná výchova

Kompetence k učení

- vedeme žáky k poznávání vlastních pohybových schopností
- klademe důraz na kultivovaný pohybový projev

- vedeme žáky k uvědomění si prožívání souvislostí mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou
- pomůžeme žákům sledovat rozvoj jejich vlastní fyzické zdatnosti
- vedeme žáky od spontánního pohybu k řízené činnosti
- zapojíme žáky do těch sportovních soutěží, ve kterých mají dobré pohybové dovednosti a fyzické předpoklady
- vedeme žáky k pravidelnému pohybovému režimu, budeme uplatňovat kondičně zaměřené činnosti
- zařazujeme do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením
- vedeme žáky k osvojení názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění povinností a závazků
- směřujeme žáky k zamyšlení se nad zvládnutím cviku, sportovního prvku
- vysvětlíme jim výhody v používání taktiky v individuálních i kolektivních sportech
- zorganizujeme pro žáky účast na soutěžích jak v pozici soutěžícího tak i pořadajícího
- učíme žáky kritickému myšlení a uvědomění si odpovědnosti za svá rozhodnutí
- vedeme žáky ke schopnosti obhájit svá rozhodnutí
- učíme žáky ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni
- vedeme žáky k porozumění běžně používaných povelů, gest a zvuků, reakci na ně a schopnosti je následně samostatně používat
- zapojujeme žáka do diskuse o taktice družstva
- zapojíme žáky do pořizování záznamů a obrazových materiálů ze sportovních činností a k prezentaci sportovních aktivit

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k uvědomění si významu sociálních vztahů a rolí ve sportu
- podporujeme a vytváříme příznivé sociální klima, které vede žáky k vzájemným přátelským vztahům
- vedeme žáky ke schopnosti pomoci spolužákovi
- vytváříme podmínky pro sebehodnocení žáka, přijímání pochvaly i kritiky
- pomáháme vytvářet u žáka pozitivní představy o sobě samém, podporujeme jeho sebedůvěru a samostatný osobnostní rozvoj
- zařazujeme skupinovou práci a práci ve dvojicích, kdy silnější pomáhají slabším
- dodržujeme pravidla fair play
- vedeme žáky ke schopnosti vytvářet pravidla práce v týmu

Kompetence občanské

- vytváříme trvalý vztah k pohybovým aktivitám
- dbáme na dodržování pravidel slušného chování
- vedeme žáky k rozlišení a uplatnění práv a povinností vyplývajících z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák)

- vedeme žáky k dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech lehčího charakteru

Kompetence pracovní

- dbáme na dodržování vymezených pravidel ve sportu a aplikujeme jejich používání v celém životě
- vedeme žáky k bezpečnému používání pomůcek a náradí, k ochraně svého zdraví a zdraví druhých, minimalizujeme rizika úrazu
- pomůžeme žákům organizovat vlastní pohybový režim
- vedeme žáky ke zpracovávání a prezentaci naměřených výkonů (článek do školního časopisu, informace na školní nástěнку)

Vzdělávací obsah předmětu Tělesná výchova

1. TŘÍDA		
<i>Činnosti ovlivňující zdraví, Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností, Činnosti podporující pohybové učení</i>		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti</i>	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ • příprava před pohybovou činností • správné držení těla • relaxační cvičení • pohybové hry a jejich bezpečnost při přípravě, průběhu	<i>OSV 2</i>
<i>TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení</i>	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ • netradiční pohybové hry • užití netradičního náčiní na cvičení • cvičení s náčiním • cvičení s hudbou • hod s míčkem • rychlý běh • skok do dálky z místa • míčové hry • chůze v terénu	<i>OSV 2, 3</i>
<i>TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích</i>	ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ • fair play • pravidla hry • týmové hry • pohybové závody a soutěže	<i>OSV 2, 3, 6, 8, 10</i>
<i>TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy</i>	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ • příprava před pohybovou činností • správné držení těla	<i>OSV 1, 2</i>

	● relaxační cvičení ● napínací a protahovací cvičení ● hygiena při cvičení, správné oblečení a obutí ● bezpečnost při ukládání nářadí, náčiní, pomůcek ● první pomoc v TV	
<i>TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</i>	ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ ● tělocvičné názvosloví ● smluvené pokyny ● signály	<i>OSV 1</i>

2. TŘÍDA		
<i>Činnosti ovlivňující zdraví, Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností, Činnosti podporující pohybové učení</i>		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti</i>	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ správné držení těla, dýchání, průpravná kompenzační a relaxační cvičení	<i>OSV 1, 2</i>
<i>TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení</i>	ČINNOST OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ - pohybové hry s různým zaměřením - základy sportovních her (manipulace s míčem, základní způsoby házení a chytání míče - přihrávky obouruč, jednoruč, přihrávky nohou, průpravné hry) - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu - rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok daleký, hod míčkem - průpravná cvičení, akrobacie (kotoul vpřed, kotoul vzad, stoj na lopatkách), cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti, cvičení s lavičkami, se švihadlem - přeskoky, cvičení na žebřinách, nácvik šplhu na tyči - přetahování, přetlačování - pohybové hry s různým zaměřením, soutěživé hry, základy sportovních her - zjednodušená pravidla osvojovaných pohybových činností (zásady jednání a chování v duchu fair-play)	<i>OSV 2, 3,</i>
<i>TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích</i>	sportovní chování	<i>OSV 2, 3, 6, 7, 8, 9</i>

<i>TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy</i>	● hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí ● vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity, pitný režim ● příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení ● organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV ● pobyt na hřišti, školní zahradě	<i>OSV 1, 2, 4</i>
<i>TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</i>	ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ ● základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály ● organizace při TV, pravidla her, závodů a soutěží	<i>OSV 1, 5</i>

3. TŘÍDA		
Činnosti ovlivňující zdraví, Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností, Činnosti podporující pohybové učení		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti</i>	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ • pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu • význam pohybu pro zdraví • správné držení těla, dýchání, průpravná, kompenzační a relaxační cvičení	<i>OSV 1,2</i>
<i>TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení</i>	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ • pohybové hry s různým zaměřením • základy sportovních her (manipulace s míčem, základní způsoby házení a chytání míče - přihrávky obouruč, jednoruč, přihrávky nohou, průpravné hry) • základy atletiky - rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok daleký, hod míčkem) • průpravná cvičení, akrobacie (kotoul vpřed, kotoul vzad, stoj na lopatkách), cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti, cvičení s lavičkami, se švihadlem - přeskoky, cvičení na žebřinách, nácvik šplhu na tyči	<i>OSV 2, 3</i>
<i>TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích</i>	• přetahování, přetlačování • pohybové hry s různým zaměřením, soutěživé hry, základy sportovních her • zjednodušená pravidla osvojovaných pohybových činností (zásady jednání a chování v duchu fair-play)	<i>OSV 2, 3, 6, 7, 8, 9</i>

<i>TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy</i>	● hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí ● vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity, pitný režim ● příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení ● organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV ● pobyt na hřišti a školní zahradě, plavecký výcvik	<i>OSV 1, 2, 4</i>
<i>TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</i>	ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ ● základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály ● organizace při TV, pravidla her, závodů a soutěží	<i>OSV 1, 5</i>

4. TŘÍDA		
<i>Činnosti ovlivňující zdraví, Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností, Činnosti podporující pohybové učení</i>		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti</i>	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ - rozcvičky - posilovací a protahovací cvičení - cvičení během dne - rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly a koordinace pohybu	<i>OSV 1, 2, 3, 4, 5</i>
<i>TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením</i>	- význam pohybu pro zdraví: délka a intenzita pohybu - příprava organismu před zátěží, uklidnění, napínací a protahovací cvičení - správné držení těla, relaxační, kompenzační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	<i>OSV 2, 3, 4, 5</i> <i>Přesah: ČJS 5-5-06</i>
<i>TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her</i>	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ - pohybové hry - míčová technika - spolupráce ve hře, průpravné hry - utkáni podle zjednodušených pravidel - hry na sněhu - individuální jízda na kole dle silničních předpisů	<i>OSV 3, 5, 7 8, 10</i> <i>ENV 3, 4</i>
<i>TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka</i>	- hygiena a bezpečnost ve cvičebním prostoru - zásady dopomoci a první pomoci	<i>OSV 9, 10</i>
<i>TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti</i>	ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ - realizace vlastního cvičení podle zadaných pokynů - hodnocení spolužáků	<i>OSV 5, 10</i> <i>MKV 2, 5</i>

<i>TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví</i>	• pravidla her • olympijské ideály a symboly • respekt k opačnému pohlaví	<i>OSV 2, 3, 6, 8, 10 MKV 2, 5</i>
<i>TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení</i>	• tělocvičné názvosloví • cvičení podle popisu, nákresu	<i>OSV 1 Přesah: ČJL 5-2 04</i>
<i>TV-5-1-08 zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy</i>	• jednoduché hry, závody a soutěže • organizace utkání: losování, zahájení, počítání, skóre, ukončení hry	<i>OSV 8, 9, 10 Přesah: M 5-2-02</i>
<i>TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky</i>	• měření a zápis výkonů • základní pohybové testy	<i>OSV 11 Přesah: M 5-2-02</i>
<i>TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace</i>	• informační zdroje: média, nástěnky • mistrovství, olympiáda	<i>MED 1, 2, 6 Přesah: ČJL 5-1-02</i>
<i>TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti</i>	• vodní prostředí • hygiena plavání • základní plavecké dovednosti	<i>OSV 3, 9</i>
<i>TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti</i>	• plavecké techniky • bezpečnost při plavání • sebezáchrana	<i>OSV 3,10</i>

5. TŘÍDA		
<i>Činnosti ovlivňující zdraví, Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností, Činnosti podporující pohybové učení</i>		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti</i>	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ cvičení zaměřená na rozvoj kondice a zlepšení úrovně své zdatnosti	<i>OSV 1, 2, 3, 4, 5 ENV 4</i>
<i>TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením</i>	správné držení těla, průpravná, kompenzační a relaxační cvičení	<i>OSV 1, 2, 3, 4, 5</i>
<i>TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her</i>	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ - pohybové hry s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity, pohybová tvořivost - základy atletiky (atletická abeceda, atletické disciplíny – běh rychlý i vytrvalý, nízký i polovysoký start, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem z místa i rozběhu) - základy gymnastiky (průpravná cvičení pro rozvoj pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů) - akrobacie – kotoul vpřed, vzad, ve vazbách, stoj na rukou – s dopomocí, jednoduché sestavy - přeskok – roznožka, pro zdatnější žáky skrčka přes kozu odrazem z můstku - kladina (lavička) – chůze bez dopomoci - rytmické formy cvičení (kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem) - kondiční cvičení s lavičkami, přeskoky přes švihadlo, šplh na tyči a na laně, cvičení na žebřinách	<i>OSV 3, 5, 7, 8, 10</i>

	- herní činnosti jednotlivce – přihrávky míčem jednoruč i obouruč, driblink, střelba na koš, přihrávky nohou, vedení míče, střelba na brank - práce s jiným herním náčiním (florbalová hokejka) - hry se zjednodušenými pravidly (např. vybíjená, basketbal, fotbal, házená, florbal)	
<i>TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka</i>	- hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí, osobní hygiena, pitný režim - bezpečnost při pohybových činnostech, bezpečná příprava a ukládání náradí i náčiní, první pomoc v podmínkách TV)	<i>OSV 4, 8, 9, 10</i>
<i>TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti</i>	ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ - technika provádění jednotlivých cviků a kontrola cvičení (učitel, spolužáci, vlastní pocity - základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení, základními polohami a pohyby	<i>OSV 5, 10</i>
<i>TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví</i>	zásady sportovního jednání a chování, sportovní a pohybové hry a soutěže	<i>OSV 3, 6, 8, 10, 11</i>
<i>TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení</i>	základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, povely, symboly	<i>OSV 1, 5</i>
<i>TV-5-1-08 zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy</i>	pohybové a sportovní hry, soutěže	<i>OSV 5, 8, 9, 10</i>
<i>TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky</i>	měření a posuzování a zápis sportovních výkonů	<i>OSV 1</i>
<i>TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště;</i>	zdroje informací o pohybových činnostech (plakáty, výsledkové listiny, místní tisk a jiné sdělovací prostředky	<i>OSV 1, 11</i>

<i>samostatně získá potřebné informace</i>		
--	--	--

6. TŘÍDA		
Činnosti ovlivňující zdraví		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	VÝZNAM POHYBU PRO ZDRAVÍ rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců	
TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	ZDRAVOTNĚ ORIENTOVANÁ ZDATNOST rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením	
TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	PREVENCE A KOREKCE JEDNOSTRANNÉHO ZATÍŽENÍ A SVALOVÝCH DYSBALANCÍ průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	OSV 1,2,3,4 přesahy - Př
TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	HYGIENA A BEZPEČNOST PŘI POHYBOVÝCH AKTIVITÁCH v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného	OSV 11 přesahy - Př, Vo
TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost		
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	POHYBOVÉ HRY s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity - Frisbee, Standball GYMNASTIKA	OSV 5, 6, 7, 8, 9, 10 MKV 2 ENV 3,4

	- akrobacie - kotoul vpřed, kotoul vzad, kotoul letmo, stoj na rukou, přemet stranou, váha předklonmo, přemetový poskok - přeskoky - koza na šíř a dél - cvičení na hrazdě - výmyk, sešín, přešvih únožmo, podmet - šplh na tyči a laně - skákáni přes švihadlo ESTETICKÉ A KONDIČNÍ FORMY CVIČENÍ S HUDBOU A RYTMICKÝM DOPROVODEM - základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance ATLETIKA - atletická abeceda, rychlý běh (60 m), vytrvalý běh na dráze a v terénu (600 m, 1000 m), základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí SPORTOVNÍ HRY - florbal, basketbal, fotbal, volejbal, házená - herní činnosti jednotlivce (uvolnění, výběr místa, obrana, útok), herní kombinace (hod' a běž, hra 1:1), herní systémy (útočné a obranné - osobní a zónová obrana), utkání podle pravidel žákovské kategorie TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ - příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla LYŽOVÁNÍ, SNOWBOARDING, BRUSLENÍ - sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku	
<i>TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</i>		
<i>Činnosti podporující pohybové učení</i>		
<i>TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni</i>	KOMUNIKACE V TV	<i>OSV 8</i>

<i>cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</i>	tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech	<i>přesahy - Čj</i>
<i>TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</i>	HISTORIE A SOUČASNOST SPORTU významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta	<i>EGS 1,2</i> <i>přesahy - D, Vo</i>
<i>TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</i>	zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	
<i>TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</i>	PRAVIDLA OSVOJOVANÝCH POHYBOVÝCH ČINNOSTÍ her, závodů, soutěží	
<i>TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</i>	MĚŘENÍ VÝKONŮ A POSUZOVÁNÍ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ měření, evidence, vyhodnocování	<i>MED 6,7</i> <i>přesahy - M, Inf</i>
<i>TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</i>		
<i>TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci</i>		

7. TŘÍDA		
Činnosti ovlivňující zdraví		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	VÝZNAM POHYBU PRO ZDRAVÍ rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců	
TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	ZDRAVOTNĚ ORIENTOVANÁ ZDATNOST rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením	OSV 1,2,3,4
TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	PREVENCE A KOREKCE JEDNOSTRANNÉHO ZATÍŽENÍ A SVALOVÝCH DYSBALANCÍ průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	přesahy - Př
TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	HYGIENA A BEZPEČNOST PŘI POHYBOVÝCH AKTIVITÁCH v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného	OSV 4 přesahy - Př, Vo
TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost		
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	POHYBOVÉ HRY s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity - Frisbee, Standball GYMNASTIKA	OSV 5, 6, 7, 8, 9, 10 MKV 2 ENV 3, 4

	- akrobacie - kotoul vpřed, kotoul vzad, kotoul letmo, stoj na rukou, přemet stranou, váha předklonmo, přemetový poskok - přeskoky - koza na šíř a dél - cvičení na hrazdě - výmyk, sešín, přešvih únožmo, podmet - šplh na tyči a laně - skákání přes švihadlo ESTETICKÉ A KONDIČNÍ FORMY CVIČENÍ S HUDBOU A RYTMICKÝM DOPROVODEM - základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance ATLETIKA - atletická abeceda, rychlý běh (60 m), vytrvalý běh na dráze a v terénu (600 m, 1000 m), základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí SPORTOVNÍ HRY - florbal, basketbal, fotbal, volejbal, házená - herní činnosti jednotlivce (uvolnění, výběr místa, obrana, útok), herní kombinace (hod' a běž, hra 1:1), herní systémy (útočné a obranné - osobní a zónová obrana), utkání podle pravidel žákovské kategorie LYŽOVÁNÍ, SNOWBOARDING, BRUSLENÍ - sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku	
<i>TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</i>		
Činnosti podporující pohybové učení		
<i>TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</i>	KOMUNIKACE V TV tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech	OSV 8 <i>přesahy - Čj</i>
<i>TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření,</i>	HISTORIE A SOUČASNOST SPORTU významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta	EGS 1,2

<i>pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</i>		<i>přesahy - D, Vo</i>
<i>TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</i>	• zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	
<i>TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</i>	PRAVIDLA OSVOJOVANÝCH POHYBOVÝCH ČINNOSTÍ • her, závodů, soutěží	
<i>TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</i>	MĚŘENÍ VÝKONŮ A POSUZOVÁNÍ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ • měření, evidence, vyhodnocování	<i>MED 6,7</i>
<i>TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</i>		<i>přesahy - M, Inf</i>
<i>TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci</i>		

8. TŘÍDA		
Činnosti ovlivňující zdraví		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	VÝZNAM POHYBU PRO ZDRAVÍ rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců	OSV 1, 2, 3, 4
TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	ZDRAVOTNĚ ORIENTOVANÁ ZDATNOST rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením	
TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	PREVENCE A KOREKCE JEDNOSTRANNÉHO ZATÍŽENÍ A SVALOVÝCH DYSBALANCÍ průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	přesahy - Př
TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	HYGIENA A BEZPEČNOST PŘI POHYBOVÝCH AKTIVITÁCH v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného	přesahy - Př, Vo
TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost		
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	POHYBOVÉ HRY s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity - Frisbee, Standball GYMNASTIKA	

<i>TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</i>	- akrobacie - kotoul vpřed, kotoul vzad, kotoul letmo, stoj na rukou, přemet stranou, váha předklonmo, přemetový poskok - přeskoky - koza na šíř a dél - cvičení na hrazdě - výmyk, sešin, přešvih únožmo, toč vzad, podmet - šplh na tyči a laně - skákání přes švihadlo ESTETICKÉ A KONDIČNÍ FORMY CVIČENÍ S HUDBOU A RYTMICKÝM DOPROVODEM - základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance ATLETIKA - atletická abeceda, rychlý běh (60 m, 100 m), vytrvalý běh na dráze a v terénu (800 m, 1500 m), základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod granátem, vrh koulí SPORTOVNÍ HRY - florbal, basketbal, fotbal, volejbal, házená - herní činnosti jednotlivce (uvolnění, výběr místa, obrana, útok), herní kombinace (hod a běh, hra 1:1), herní systémy (útočné a obranné - osobní a zónová obrana), utkání podle pravidel žákovské kategorie LYŽOVÁNÍ, SNOWBOARDING, BRUSLENÍ - sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku	
ČČinnosti podporující pohybové učení		
<i>TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</i>	KOMUNIKACE V TV tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech	OSV 8 <i>přesahy - Čj</i>
<i>TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</i>	HISTORIE A SOUČASNOST SPORTU významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta	EGS 1,2 <i>přesahy - D, Vo</i>
<i>TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché</i>	zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých	

<i>taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</i>	činnostech	
<i>TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</i>	PRAVIDLA OSVOJOVANÝCH POHYBOVÝCH ČINNOSTÍ her, závodů, soutěží	
<i>TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</i>	MĚŘENÍ VÝKONŮ A POSUZOVÁNÍ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ měření, evidence, vyhodnocování	MED 6,7 přesahy - M, Inf
<i>TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</i>		
<i>TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o obybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci</i>		

9. TŘÍDA		
Činnosti ovlivňující zdraví		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	VÝZNAM POHYBU PRO ZDRAVÍ rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců	OSV 1, 2, 3, 4
TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	ZDRAVOTNĚ ORIENTOVANÁ ZDATNOST rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením	
TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	PREVENCE A KOREKCE JEDNOSTRANNÉHO ZATÍŽENÍ A SVALOVÝCH DYSBALANCÍ průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	přesahy - Př
TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	HYGIENA A BEZPEČNOST PŘI POHYBOVÝCH AKTIVITÁCH v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného	přesahy - Př, Vo
TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost		
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	POHYBOVÉ HRY s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity - Frisbee, Standball GYMNASTIKA	

<i>TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</i>	- akrobacie - kotoul vpřed, kotoul vzad, kotoul letmo, stoj na rukou, přemet stranou, váha předklonmo, přemetový poskok - přeskoky - koza na šíř a děl - cvičení na hrazdě - výmyk, sešín, přešvih únožmo, toč vzad, podmet - šplh na tyči a laně - skákání přes švihadlo ESTETICKÉ A KONDIČNÍ FORMY CVIČENÍ S HUDBOU A RYTMICKÝM DOPROVODEM - základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance ATLETIKA - atletická abeceda, rychlý běh (60 m, 100 m), vytrvalý běh na dráze a v terénu (800 m, 1500 m), základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod granátem, vrh koulí SPORTOVNÍ HRY - florbal, basketbal, fotbal, volejbal, házená - herní činnosti jednotlivce (uvolnění, výběr místa, obrana, útok), herní kombinace (hod' a běž, hra 1:1), herní systémy (útočné a obranné - osobní a zónová obrana), utkání podle pravidel žákovské kategorie	
<i>Činnosti podporující pohybové učení</i>		
<i>TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</i>	KOMUNIKACE V TV tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech	<i>OSV 8</i> <i>přesahy - Čj</i>
<i>TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</i>	HISTORIE A SOUČASNOST SPORTU významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta	<i>EGS 1, 2</i> <i>přesahy - D, Vo</i>
<i>TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</i>	zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	
<i>TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti</i>	PRAVIDLA OSVOJOVANÝCH POHYBOVÝCH ČINNOSTÍ	

<i>vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</i>	her, závodů, soutěží	
<i>TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</i>	MĚŘENÍ VÝKONŮ A POSUZOVÁNÍ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ měření, evidence, vyhodnocování	<i>MED 6, 7</i>
<i>TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</i>		<i>přesahy - M, Inf</i>
<i>TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci</i>		

8.7. ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

8.7.1. ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Charakteristika vyučovacího předmětu Člověk a svět práce

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Člověk a svět práce

Vyučovací předmět Člověk a svět práce vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Tato oblast postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Cíleně se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky, doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je na prvním stupni rozdělen na čtyři tematické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů. Na druhém stupni je rozdělen na osm tematických okruhů: Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Využití digitálních technologií a Svět práce.

V 1. - 5. ročníku jsou naplněny všechny tematické okruhy pro 1. stupeň. V 6. a 7. ročníku jsou naplňovány všechny tematické okruhy mimo okruhy Práce s technickými materiály, Využití

digitálních technologií, Práce s laboratorní technikou a Svět práce. V 8. ročníku jsou naplňovány všechny tematické okruhy kromě Práce s laboratorní technikou. V 9. ročníku jsou naplňovány všechny tematické okruhy mimo okruh Svět práce a Práce s laboratorní technikou. Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření.

Do výstupů předmětu jsou zahrnuty tematické okruhy z průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova a Environmentální výchova. Vyučování probíhá v kmenových třídách, dílně, cvičné kuchyňce a v okolí školy.

Časová dotace:

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
týdenní počet hodin	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu Člověk a svět práce

Kompetence k učení

- směřujeme žáky k výběru vhodných učebních pomůcek
- motivujeme žáky cíleně k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia a klademe důraz na pozitivní motivaci žáka

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění povinností a závazků
- zadáváme žákům úlohy rozvíjejících tvořivost
- podporujeme skupinové práce a spolupráci žáků
- vedeme žáky k vyhledávání a formulování problému při plnění cíle úkolu

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni
- učíme žáky argumentovat a obhajovat, vhodnou formou, svůj názor a poslouchat názor ostatních
- vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu

- vedeme žáky k využívání výpočetní techniky
- učíme žáky prezentovat výsledky jejich práce

Kompetence sociální a personální

- podporujeme práci ve skupině
- vytváříme vhodné prostředí k naplnění společné práce
- učíme žáky spolupráci a respektování nápadů druhých
- vedeme žáky k respektování pracovního tempa druhých
- motivujeme žáky ke vzájemné pomoci

Kompetence občanské

- vedeme žáky k sebeúctě a úctě k ostatním lidem
- monitorujeme chování žáků a včas přijímáme účinná opatření
- aktivně zapojujeme žáky do prací na zkrášlení školy, domu a ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní

- vedeme žáky ke správnému a bezpečnému používání pomůcek nástrojů a náradí
- provádíme důsledně kontrolu práce žáků
- vedeme a motivujeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- učíme žáky samostatné ale i kolektivní práci
- upevňujeme schopnost adaptace na nové pracovní podmínky

Vzdělávací obsah předmětu Člověk a svět práce

1. TŘÍDA		
<i>Práce s drobným materiálem</i>		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	- práce s papírem: stříhání, lepení, trhání, skládání - práce s přírodninami - modelování - výzdoba třídy k různým příležitostem	OSV 2, 5
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	tradice, zvyky	OSV 1, 3
<i>Konstrukční činnosti</i>		
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	- práce se stavebnicemi - práce montážní a demontážní - tvořivé práce s vlastní tematikou	OSV 1, 5, 10
<i>Pěstitelské práce</i>		
ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny	péče o pokojové rostliny	OSV 1 EVN 2 Přesah ČJS-3-4-01
<i>Příprava pokrmů</i>		
ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování	- jednoduchá úprava stolu - jednoduchá zdravá svačina - tradice	OSV 1, 2, 5
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	pravidla správného stolování	OSV 1, 2, 5

2. TŘÍDA		
<i>Práce s drobným materiálem</i>		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</i>	- práce s papírem: stříhání, lepení, trhání, skládání - práce s přírodninami: lepení, modelování - základy šití: přišívání knoflíků - výzdoba třídy k různým událostem	<i>OSV 2, 5</i>
<i>ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy</i>	vánoční a velikonoční lidové zvyky, tradice a řemesla	<i>OSV 1, 3 Přesah ČJS-3-3-03</i>
<i>Konstrukční činnosti</i>		
<i>ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi</i>	- sestavování modelů ze stavebnic plošných, prostorových, práce podle předlohy - tvořivé práce s vlastní tematikou	<i>OSV 1, 5, 10</i>
<i>Pěstitelské práce</i>		
<i>ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování</i>	- klíčení semen - výživa rostlin - jedovaté rostliny, alergie - péče o pokojové rostliny	<i>OSV 1, 10 EVN 2</i>
<i>Příprava pokrmů</i>		
<i>ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování</i>	- jednoduchá úprava stolu - pravidla stolování	<i>OSV 1, 2, 5</i>
<i>ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování</i>	sestavování správného jídelníčku	<i>OSV 1, 2, 5</i>

		<i>Přesah</i> <i>ČJS-3-5-01</i>
--	--	------------------------------------

3. TŘÍDA		
<i>Práce s drobným materiálem</i>		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</i>	- práce s papírem: stříhání, lepení, trhání, skládání, vlastnosti papíru - práce s přírodninami: aranžování, lepení, vlastnosti přírodnin - základy šití a vyšívání: druhy stehů - práce s textilem	<i>OSV 2, 5</i>
<i>ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy</i>	- tradice, zvyky - výzdoba třídy	<i>OSV 1, 3 Přesah ČJS-3-3-03</i>
<i>Konstrukční činnosti</i>		
<i>ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi</i>	- sestavování modelů ze stavebnic plošných, prostorových, práce podle návodu - tvořivé práce s vlastní tematikou	<i>OSV 1, 5, 10</i>
<i>Pěstitelské práce</i>		
<i>ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování</i>	- klíčení semen, pěstování z cibulky - výživa rostlin - jedovaté rostliny, alergie	<i>OSV 1, 10 ENV 2 Přesah ČJS-3-4-02</i>
<i>ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny</i>	pěstování pokojových rostlin a péče o ně	<i>OSV 1</i>
<i>Příprava pokrmů</i>		

<i>ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování</i>	● jednoduchá úprava stolu ● příprava jednoduchého pokrmu	<i>OSV 1, 2, 5</i>
<i>ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování</i>	● výživa, pitný režim	<i>OSV 1, 2, 5</i>

4. TŘÍDA		
<i>Práce s drobným materiálem</i>		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu</i>	• určování vlastností materiálů • přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj. . Jednoduché pracovní operace a postupy s daným materiálem	<i>OSV 1,2, 5, 8</i> <i>Přesah : ČJS 5-4-01</i> <i>Vv</i>
<i>ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic</i>	• lidové zvyky a tradice, lidová řemesla • Vánoce, Velikonoce - tradiční výrobky	<i>MKV 1, 2, 3</i> <i>Přesah : ČJL 5-1-04</i>
<i>ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu</i>	• pracovní pomůcky a nástroje- způsob použití, funkce, vlastnosti.	<i>OSV 1, 3</i>
<i>ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu</i>	• organizace práce a její plánování, práce samostatná i v týmu • dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce • poskytnutí první pomoci při úrazu	<i>OSV 7, 8</i>
<i>Konstrukční činnosti</i>		
<i>ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž</i>	• stavebnice • vytváření vlastních plošných i prostorových kompozic ze stavebnicových prvků • sestavování jednoduchých modelů z konstrukčních stavebnic se spojovacími prvky a díly • montáž, demontáž a údržba modelů	<i>OSV 3, 5</i>
<i>ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu</i>	• práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem • sestavování modelů podle předlohy	<i>OSV 5</i>

ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	• správné pracovních dovedností a návyků při vlastní pracovní činnosti • dodržování bezpečnosti a hygieny práce • poskytnutí první pomoci při úrazu	OSV 1,2,3
Pěstitelské práce		
ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	• základní podmínky pro pěstování rostlin • půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo • pěstitelské pokusy a pozorování	OSV 1 ENV 2 Přesah : ČJS 5-4-03
ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	• pěstování a ošetřování pokojových rostlin • pěstování rostlin ze semen	OSV 9 Přesah : ČJS 5-4-03
ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	• nářadí a pomůcky pro pěstování rostlin • správné použití, údržba a ukládání	OSV 10
ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	• bezpečné zacházení s nářadím, • zásady hygieny • poskytnutí první pomoci při úrazu	OSV 10
Příprava pokrmů		
ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně	• vybavení kuchyně • technika v kuchyni- historie a význam • bezpečná obsluha kuchyňských spotřebičů	OSV 1
ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm	• výběr, nákup a skladování potravin • samostatná příprava jednoduchých jídel a pohoštění ze studené kuchyně • ovoce a zelenina- úprava za studena • nápoje	OSV 3, 8
ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	• jednoduchá úprava stolu, každodenní stolování, slavnostní prostírání	MKV 2

	• pravidla správného stolování	
<i>ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni</i>	• Udržování pořádku a čistoty, čisticí prostředky • bezpečné zacházení s vybavením kuchyně • dodržování hygienických zásad • poskytnutí první pomoci při úrazu	<i>OSV 3</i>

5. TŘÍDA		
<i>Práce s drobným materiálem</i>		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu</i>	- vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, drát, folie, aj.) - přiměřené pracovní operace a postupy - kombinace materiálů	<i>OSV 1,2, 5, 8 Přesah: ČJS 5-4-01</i>
<i>ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic</i>	- lidové zvyky, tradice, řemesla - přiměřené pracovní operace, postupy	<i>MKV 1, 2, 3 Přesah: ČJL 5-1-04</i>
<i>ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu</i>	pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití	<i>OSV 1, 3</i>
<i>ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu</i>	- pracovní místo, pořádek na pracovišti pracovní oděv - organizace práce - hygiena a zásady první pomoci při drobných poraněních	<i>OSV 7, 8</i>
<i>Konstrukční činnosti</i>		
<i>ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž</i>	- stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční) - sestavování modelů - práce montážní a demontážní	<i>OSV 3, 5</i>
<i>ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu</i>	práce s návodem, předlohou jednoduchým náčrtem	<i>OSV 5</i>
<i>ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu</i>	- zásady hygieny při práci - zásady o poskytnutí první pomoci při úrazech	<i>OSV 1,2,3</i>
<i>Pěstitelské práce</i>		

ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	● základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo ● pěstitelské pokusy (rychlení cibulovin)	OSV 1 ENV 2 Přesah: ČJS 5-4-03
ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	● Pěstování rostlin ze semen ● přesazování a rozmnožování pokojových rostlin ● péče o květiny	OSV 9 Přesah: ČJS 5-4-03
ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	● pěstování rostlin, pomůcky, nástroje, náčiní při práci	OSV 10
ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	● rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie ● zásady poskytnutí první pomoci	OSV 10
Příprava pokrmů		
ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně	● vybavení kuchyně a používání některých pomůcek ● technika v kuchyni – historie a význam ● bezpečná obsluha spotřebičů	OSV 1
ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm	● výběr, nákup a skladování potravin ● vánoční cukroví	OSV 3, 8
ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	● jednoduchá úprava stolu, slavnostní prostírání ● pravidla správného stolování	MKV 2
ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	● zásady bezpečnosti práce ● poskytnutí první pomoci při úrazech v kuchyni ● základní hygienická pravidla	OSV 3

6. TŘÍDA		
<i>Design a konstruování</i>		
ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model	- návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program - stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž	OSV 1,5 <i>přesahy - Fy</i>
ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	první pomoc při úrazech, řešení krizové situace	
<i>Pěstitelské práce, chovatelství</i>		
ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	ZÁKLADNÍ PODMÍNKY PRO PĚSTOVÁNÍ ZELENINA - půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy - osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny	ENV 3,4 <i>přesahy - Př</i>
ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	- pravidla používání a zacházení s pracovními pomůckami - údržba a čištění pracovních pomůcek	
ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	CHOVATELSTVÍ chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty	<i>přesahy - Př</i>
ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	první pomoc při úrazech, řešení krizové situace	
<i>Provoz a údržba domácnosti</i>		
ČSP-9-4-01 provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví	FINANCE, PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti; údržba oděvů a textilií, úklid	OSV 8 <i>přesahy - Vo, Fy</i>

	domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti	
ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	ELEKTROTECHNIKA V DOMÁCNOSTI elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem	přesahy - Fy
ČSP-9-4-04 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	první pomoc při úrazech, řešení krizové situace	
Příprava pokrmů		
ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	KUCHYNĚ základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu	
ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	POTRAVINY - výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku PŘÍPRAVA POKRMŮ - úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů	
ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	ÚPRAVA STOLU A STOLOVÁNÍ jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole	přesahy - Vo
ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	první pomoc při úrazech, řešení krizové situace	

7. TŘÍDA		
<i>Design a konstruování</i>		
ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.	stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž	OSV 1,5 <i>přesahy - Fy</i>
ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	první pomoc při úrazech, řešení krizové situace	
<i>Pěstitelské práce, chovatelství</i>		
ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	ZÁKLADNÍ PODMÍNKY PRO PĚSTOVÁNÍ - půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy ZELENINA - osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny OVOCNÉ ROSTLINY - druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování	ENV 3,4 <i>přesahy - Př</i>
ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	- pravidla používání a zacházení s pracovními pomůckami - údržba a čištění pracovních pomůcek	
ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	CHOVATELSTVÍ chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty	<i>přesahy - Př</i>
ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	první pomoc při úrazech, řešení krizové situace	
<i>Provoz a údržba domácnosti</i>		
ČSP-9-4-01 provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví	FINANCE, PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní	OSV 8

	platební styk, ekonomika domácnosti; údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti	<i>přesahy - Vo, Fy</i>
<i>ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů</i>	ELEKTROTECHNIKA V DOMÁCNOSTI elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem	<i>přesahy - Fy</i>
<i>ČSP-9-4-04 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem</i>	první pomoc při úrazech, řešení krizové situace	
Příprava pokrmů		
<i>ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče</i>	KUCHYNĚ základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu	
<i>ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy</i>	POTRAVINY - výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku PŘÍPRAVA POKRMŮ - úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů	
<i>ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti</i>	ÚPRAVA STOLU A STOLOVÁNÍ jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole	<i>přesahy - Vo</i>
<i>ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni</i>	první pomoc při úrazech, řešení krizové situace	

8. TŘÍDA		
<i>Práce s technickými materiály</i>		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)	<i>přesahy - Fy, Ch, Př</i>
ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	- jednoduché pracovní operace a postupy - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování - úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla	
ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	organizace práce, důležité technologické postupy	<i>OSV 3</i>
ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	první pomoc při úrazech, řešení krizové situace	
<i>Design a konstruování</i>		
ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž	<i>OSV 1,5</i> <i>přesahy - Fy</i>
ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	první pomoc při úrazech, řešení krizové situace	

<i>Pěstitelské práce, chovatelství</i>		
<i>ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin</i>	ZÁKLADNÍ PODMÍNKY PRO PĚSTOVÁNÍ - půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy ZELENINA - osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny OVOCNÉ ROSTLINY - druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování LÉČIVÉ ROSTLINY - pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie	<i>ENV 3,4 přesahy - Př</i>
<i>ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu</i>	- pravidla používání a zacházení s pracovními pomůckami - údržba a čištění pracovních pomůcek	
<i>ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty</i>	CHOVATELSTVÍ chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty	<i>přesahy - Př</i>
<i>ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty</i>	první pomoc při úrazech, řešení krizové situace	
<i>Provoz a údržba domácnosti</i>		
<i>ČSP-9-4-01 provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví</i>	FINANCE, PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti; údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti	<i>OSV 8 přesahy - Vo, Fy</i>
<i>ČSP-9-4-03 správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby provádí drobnou domácí údržbu</i>	ELEKTROTECHNIKA V DOMÁCNOSTI elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem	

ČSP-9-4-04 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	první pomoc při úrazech, řešení krizové situace	
Příprava pokrmů		
ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	POTRAVINY - výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku PŘÍPRAVA POKRMŮ - úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů	OSV 5
ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	ÚPRAVA STOLU A STOLOVÁNÍ obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole	přesahy - Vo
ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	první pomoc při úrazech, řešení krizové situace	
Využití digitálních technologií		
ČSP-9-7-01 ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky	DIGITÁLNÍ TECHNIKA - počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, CD a DVD přehrávače, mobilní telefony POČÍTAČOVÉ PROGRAMY PRO ZPRACOVÁNÍ HLASOVÝCH A GRAFICKÝCH INFORMACÍ - úpravy, archivace, střih; operační systémy	přesahy - Inf
ČSP-9-7-03 pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava	vyhledávání informací na internetu	OSV 8 přesahy - Inf
ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	seznámení s bezpečným používáním digitální techniky	

ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	první pomoc při úrazech, řešení krizové situace	
Svět práce		
ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	TRH PRÁCE povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce	<i>přesahy - Vo</i>
ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	VOLBA PROFESNÍ ORIENTACE základní principy sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace, informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb	<i>OSV 2,11</i> <i>přesahy - Vo</i>
ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	MOŽNOSTI VZDĚLÁVÁNÍ náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby	<i>přesahy - Vo</i>
ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	ZAMĚSTNÁNÍ pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů	<i>OSV 8</i> <i>přesahy - Vo</i>

9. TŘÍDA		
<i>Práce s technickými materiály</i>		
RVP VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<i>ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň</i>	vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)	<i>přesahy - Fy, Ch, Př</i>
<i>ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí</i>	- jednoduché pracovní operace a postupy - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování - úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla	
<i>ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost</i>	organizace práce, důležité technologické postupy	<i>OSV 3</i>
<i>ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku</i>	technické náčrty a výkresy, technické informace, návody	
<i>ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu</i>	první pomoc při úrazech, řešení krizové situace	
<i>Design a konstruování</i>		
<i>ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení</i>	stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž	
<i>ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu</i>	první pomoc při úrazech, řešení krizové situace	

<i>Pěstitelské práce, chovatelství</i>		
<i>ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin</i>	ZÁKLADNÍ PODMÍNKY PRO PĚSTOVÁNÍ • půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy ZELENINA • osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny OVOCNÉ ROSTLINY • druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování LÉČIVÉ ROSTLINY • pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie	<i>ENV 3,4 přesahy - Př</i>
<i>ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu</i>	OKRASNÉ ROSTLINY • základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin	
<i>ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu</i>	• pravidla používání a zacházení s pracovními pomůckami • údržba a čištění pracovních pomůcek	
<i>ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty</i>	CHOVATELSTVÍ • chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty	<i>přesahy - Př</i>
<i>ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty</i>	• první pomoc při úrazech, řešení krizové situace	
<i>Provoz a údržba domácnosti</i>		

ČSP-9-4-01 provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví	FINANCE, PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti; údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti	OSV 8 <i>přesahy - Vo, Fy</i>
ČSP-9-4-03 správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby provádí drobnou domácí údržbu	ELEKTROTECHNIKA V DOMÁCNOSTI elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem	
ČSP-9-4-04 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	první pomoc při úrazech, řešení krizové situace	
Příprava pokrmů		
ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	POTRAVINY - výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku PŘÍPRAVA POKRMŮ - úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů	OSV 5
ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	ÚPRAVA STOLU A STOLOVÁNÍ obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole	<i>přesahy - Vo</i>
ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	první pomoc při úrazech, řešení krizové situace	
Využití digitálních technologií		
ČSP-9-7-01 ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu	DIGITÁLNÍ TECHNIKA počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát,	<i>přesahy - Inf</i>

<i>digitální techniky</i>	videokamera, CD a DVD přehrávače, mobilní telefony POČÍTAČOVÉ PROGRAMY PRO ZPRACOVÁNÍ HLASOVÝCH A GRAFICKÝCH INFORMACÍ • úpravy, archivace, střih; operační systémy	
<i>ČSP-9-7-02 propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení</i>	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE • bezdrátové technologie (USB, Bluetooth, wifi), navigační technologie (GPS)	<i>přesahy - Inf</i>
<i>ČSP-9-7-03 pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava</i>	• vyhledávání informací na internetu	<i>OSV 8</i> <i>přesahy - Inf</i>
<i>ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením</i>	• seznámení s bezpečným používáním digitální techniky	
<i>ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu</i>	• první pomoc při úrazech, řešení krizové situace	

9. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

9.1. PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ A KLASIFIKACE ŽÁKA ZÁKLADNÍ ŠKOLY

9.1.1. Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován těmito stupni:

- 1 - výborný
- 2 - chvalitebný
- 3 - dobrý
- 4 - dostatečný
- 5 - nedostatečný.

9.1.2. Při hodnocení prospěchu žáka může být u žáka v prvním až třetím ročníku ve všech vyučovacích předmětech a u žáka ve čtvrtém ročníku ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření použito širší slovní hodnocení. O použití širšího slovního hodnocení rozhodne ředitel školy na základě návrhu učitele a souhlasu zákonného zástupce žáka. Přechází-li žák na jinou školu, je klasifikován podle odstavce 1.

9.1.3. Chování žáka je klasifikováno těmito stupni:

- 1 - velmi dobré
- 2 - uspokojivé
- 3 - neuspokojivé.

9.1.4. Celkový prospěch žáka je hodnocen těmito stupni:

- prospěl s vyznamenáním

- prospěl
- neprospěl
- nehodnocen.

9.1.5. Žák je celkově hodnocen stupněm:

- a) "prospěl s vyznamenáním", není-li v žádném povinném předmětu hodnocen při celkové klasifikaci stupněm horším než "chvalitebný", průměr z povinných předmětů nemá horší než 1,5 a jeho chování je velmi dobré.
- b) "prospěl", není-li v žádném z povinných předmětů hodnocen při celkové klasifikaci stupněm "nedostatečný".
- c) "neprospěl", je-li v některém povinném předmětu hodnocen při celkové klasifikaci stupněm "nedostatečný".
- d) "nehodnocen", není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

9.1.6. Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se hodnotí těmito stupni:

- pracoval úspěšně

- pracoval.

- 9.1.7. Do vyššího ročníku postupuje žák, který při celkové klasifikaci na konci druhého pololetí nebo při opravných zkouškách dosáhl stupně hodnocení alespoň "prospěl".
- 9.1.8. Nelze-li žáka pro závažné objektivní příčiny klasifikovat na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho klasifikaci náhradní termín, a to tak, aby klasifikace žáka mohla být provedena nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné klasifikovat ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí neklasifikuje.
- 9.1.9. Nelze-li žáka pro závažné objektivní příčiny klasifikovat na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho klasifikaci náhradní termín, a to tak, aby klasifikace žáka mohla být provedena nejpozději do konce září následujícího školního roku. Do té doby žák navštěvuje podmíněně nejbližší vyšší ročník. Žák, který nemohl být ze závažných objektivních, zejména zdravotních důvodů klasifikován ani v náhradním termínu, opakuje ročník.
- 9.1.10. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti

klasifikace v jednotlivých předmětech na konci prvního nebo druhého pololetí, může do tří dnů ode dne, kdy bylo žákovi vydáno vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím daného předmětu ředitel školy, žádá zákonný zástupce o přezkoumání krajský úřad. Ředitel školy nebo krajský úřad oprávněnost žádosti posoudí a neprodleně zákonnému zástupci žáka sdělí, zda a kdy bude žák komisionálně přezkoušen. Zkouška se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

- 9.1.11. Komisi pro přezkoušení žáka jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím ředitel, jmenuje krajský úřad. Komise je tříčlenná; tvoří ji předseda, kterým je zpravidla ředitel školy nebo jím pověřený učitel, zkoušející učitel, jímž je zpravidla vyučující daného předmětu a přisedící, který má aprobaci pro týž nebo příbuzný předmět. Klasifikační stupeň určí komise většinou hlasů. O komisionální zkoušce se pořizuje protokol.
- 9.1.12. Výsledek přezkoušení, který je konečný, sdělí ředitel školy prokazatelným způsobem zákonnému zástupci žáka, další přezkoušení žáka je nepřípustné.

9.2. OPRAVNÉ ZKOUŠKY

- 9.2.1. Žákovi školy, který je na konci druhého pololetí klasifikován nejvýše ve dvou povinných předmětech mimo předmětů výchovného zaměření stupněm "nedostatečný", ředitel školy umožní vykonat opravné zkoušky.
- 9.2.2. Žák koná opravné zkoušky nejpozději v posledním týdnu hlavních prázdnin. Termín stanoví ředitel školy. Nemůže-li se žák z vážných důvodů dostavit k opravným zkouškám, umožní

mu ředitel školy vykonání opravných zkoušek nejpozději do 15. září následujícího školního roku; do té doby žák navštěvuje podmíněně nejbližší vyšší ročník. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku.

- 9.2.3. Nedostaví-li se žák k opravným zkouškám ve stanoveném termínu bez odůvodněné omluvy, klasifikuje se v předmětu, z něhož měl vykonat opravnou zkoušku, stupněm nedostatečný.

- 9.2.4. Opravné zkoušky jsou zkoušky komisionální, o zkoušce se pořizuje protokol.

9.3. KLASIFIKACE VE VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTECH S PŘEVAHOU TEORETICKÉHO ZAMĚŘENÍ

- 9.3.1. Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovědní, přírodovědné předměty a matematika.
- 9.3.2. Při průběžné klasifikaci praktických činností, které jsou součástí předmětů uvedených v odstavci 3.1., postupuje učitel podle bodu 4., popř. podle bodu 5.
- 9.3.3. Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech uvedených v odstavci 3.1. se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí: ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti, schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí, kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost, aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim, přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu, kvalita výsledků činností, osvojení účinných metod samostatného studia.
- 9.3.4. Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi.

Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si

požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se

vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

9.4. KLASIFIKACE VE VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTECH S PŘEVAHOU PRAKTICKÉHO ZAMĚŘENÍ

9.4.1. Převahu praktické činnosti mají na základní škole předměty přírodovědná praktika, přírodovědná cvičení, pracovní činnosti.

9.4.2. Při průběžné klasifikaci teoretických poznatků, které jsou součástí předmětů uvedených v odstavci 7.4.1. postupuje učitel podle bodu 7.4.3., případně podle bodu 7.4.5.

9.4.3. Při klasifikaci v předmětech uvedených v odstavci 7.4.1. se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem, osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce, využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech, aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech, kvalita výsledků činností, organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti, dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí, hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci, obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, nářadí a měřidel.

9.4.4. Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické

činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve

výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, nářadí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické

činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a nářadí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

9.5. KLASIFIKACE VE VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTECH S PŘEVAHOU VÝCHOVNÉHO ZAMĚŘENÍ

- 9.5.1. Převahu výchovného zaměření mají na základní škole předměty výtvarná výchova, hudební výchova, tělesná výchova, výchova ke zdraví.
- 9.5.2. Při průběžné klasifikaci předmětů uvedených v odstavci 5.1. se klasifikuje teoretická část podle bodu 3. a praktická podle bodu 4.
- 9.5.3. Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.
- 9.5.4. Při klasifikaci v předmětech uvedených v odstavci 5.1. se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí: stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu, osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace, poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti, kvalita projevu, vztah žáka k činnostem a

zájem o ně, estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti, v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

- 9.5.5. Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební, branné a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj

estetický vkus, tělesnou zdatnost a brannost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku, brannost a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a

tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus, tělesnou zdatnost a brannost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

9.6. ZÁSADY KLASIFIKACE

- 9.6.1. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
- 9.6.2. Při určování klasifikačního stupně posuzuje učitel výsledky práce objektivně, nesmí podléhat žádnému vlivu subjektivnímu ani objektivnímu.

- 9.6.3. V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.
- 9.6.4. Přechází-li žák do jiné školy, zašle ředitel dosavadní školy škole, na niž žák přechází, dokumentaci o žákovi a záznam o jeho chování a prospěchu za neukončené klasifikační období.

9.7. ZÍSKÁVÁNÍ PODKLADŮ PRO HODNOCENÍ A KLASIFIKACI

- 9.7.1. Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující

zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků,

sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové apod.), kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

- 9.7.2. Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu, alespoň tři známky za každé pololetí. Známky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období. Výjimku tvoří vědomosti nutné k zvládnutí zkoušené látky. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.
- 9.7.3. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím aplikace Bakaláři - současně se sdělováním známek žákům.
- 9.7.4. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.
- 9.7.5. O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného

charakteru.

- 9.7.6. Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné atd.). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.
- 9.7.7. Vyučující zajistí zapsání známek také do katalogového listu žáka a dbá o jejich úplnost. Do katalogového listu jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.
- 9.7.8. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu neprezkšuje.
- 9.7.9. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známám, které žák získal a které byly sděleny rodičům.
- 9.7.10. Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě, a to zpravidla k 20. listopadu a 20. dubnu. Třídní učitel o této skutečnosti informuje zákonné zástupce žáka.
- 9.7.11. Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, zapíše učitelé příslušných předmětů číslíci výsledky

celkové klasifikace do katalogového listu žáka a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod.

- 9.7.12. Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí; třídní učitel nebo učitel, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají.
- 9.7.13. Informace jsou rodičům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách nebo hovorových hodinách, na které jsou rodiče písemně zváni. Rodičům, kteří se nemohli dostavit na školou určený termín, poskytnou vyučující možnost individuální konzultace. Údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zástupcům žáka, nikoli veřejně.
- 9.7.14. V případě mimořádného zhoršení prospěchu informuje vyučující daného předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem zákonné zástupce žáka.
- 9.7.15. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uchovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. 10. dalšího

školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také rodičům.

- 9.7.16. Při určování klasifikačního stupně posuzuje učitel výsledky práce objektivně, nesmí podléhat žádnému vlivu subjektivnímu ani vnějšímu.
- 9.7.17. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu. Zejména neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden. Žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací. Účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí. Učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné. Před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva. Prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.
- 9.7.18. Třídní učitelé (případně výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

9.8. SEBEHODNOCENÍ

- 9.8.1. Důležitou součástí hodnocení žáků je také sebehodnocení. Při sebehodnocení se žák snaží popsat: co se mu daří, v čem se musí zlepšit a jak toho dosáhne. Učitelé při vyučovacích hodinách vedou žáky k tomu, aby komentovali své výsledky a

výkony. Třídní učitel a ostatní učitelé vedou žáky také k písemnému sebehodnocení na konci každého čtvrtletí a pololetí. List k sebehodnocení je součástí žákovské knížky.

9.9. KLASIFIKACE CHOVÁNÍ

- 9.9.1. Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě. Pokud třídní učitel tento postup nedodrží, mají možnost podat návrh na pedagogické radě i další vyučující. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování (školní řád) včetně dodržování vnitřního řádu školy během klasifikačního období.
- 9.9.2. Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.
- 9.9.3. Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

9.10. VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ

- 9.10.1. Výchovná opatření jsou pochvaly a jiná ocenění a opatření k posílení kázně.
- 9.10.2. Třídní učitel, ředitel školy, zástupce obce nebo krajského úřadu může žákovi po projednání v pedagogické radě udělit za mimořádný projev humánnosti, občanské a školní iniciativy, za záslužný nebo statečný čin, za dlouhodobou úspěšnou práci pochvalu nebo jiné ocenění (dále jen "pochvala"). Ústní nebo písemnou pochvalu uděluje žákovi před kolektivem třídy nebo

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

školy třídní učitel nebo ředitel školy. Písemná pochvala se uděluje zpravidla formou zápisu do žákovské knížky, na zvláštním formuláři školy, výjimečně v doložce na vysvědčení. Pochvaly a jiná ocenění se zaznamenávají do katalogových listů.

- 9.10.3. Opatření k posílení kázně žáků se ukládá za závažné nebo opakované provinění proti školnímu řádu. Toto opatření předchází zpravidla před snížením stupně z chování. Podle závažnosti provinění se ukládá některé z těchto opatření:

napomenutí třídního učitele, důtka třídního učitele, důtka ředitele školy. Třídní učitel může žákovi podle závažnosti provinění udělit napomenutí nebo důtku; udělení důtky neprodleně oznámí řediteli školy. Ředitel školy uděluje důtku po projednání v pedagogické radě. Napomenutí a důtky se udělují před kolektivem třídy nebo školy.

9.10.4. Ředitel školy nebo třídní učitel oznámí důvody udělení

výchovného opatření písemně prokazatelným způsobem zástupci žáka. Opatření se zaznamenává do katalogového listu žáka, nezaznamenává se na vysvědčení.

9.10.5. Za jeden přestupek se uděluje žákovi pouze jedno opatření k posílení kázně.

9.11. ZPŮSOB HODNOCENÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

9.11.1. Dítětem, žákem nebo žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je osoba se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním. Zdravotním postižením je pro účely školských předpisů mentální, tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, vady řeči, souběžné postižení více vadami, autismus a vývojové poruchy učení nebo chování. Zdravotním znevýhodněním je zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání. Sociálním znevýhodněním je rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, nařízená ústavní výchova nebo uložená ochranná výchova, nebo postavení azylanta a účastníka řízení o udělení azylu na území České republiky.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vytvoření nezbytných podmínek při vzdělávání i klasifikaci a hodnocení. Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.

U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka. Pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Kontrolní práce a diktáty píší tito žáci po předchozí přípravě. Pokud je to nutné, nebude dítě s vývojovou poruchou vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.

Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.

Klasifikace je provázena hodnocením, tj. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat. Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají s rodiči a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je respektován. V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka, a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných se řídí vyhláškou č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, pokud není zvláštním právním předpisem stanoveno jinak.

9.11.2. **Hodnocení nadaných žáků**

Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.

9.11.3. **Individuální vzdělávání**

Individuálně vzdělávaný žák koná za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva, a to ve škole, do níž byl přijat k plnění povinné školní docházky. Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení pololetí.

Ředitel školy zruší povolení individuálního vzdělávání, pokud žák na konci druhého pololetí příslušného školního roku neprospěl, nebo nelze-li žáka hodnotit na konci pololetí ani v náhradním termínu.

DODATEK Č. 1

Od školního roku 2020/2021 se podle Školního vzdělávacího programu Malohanácké mudrlant 2020 budou vzdělávat žáci všech ročníků Základní školy a mateřské školy, Jaroměřice.

Došlo k několika úpravám v učebním plánu a budou řešeny takto:

1. **Volitelný předmět Anglická konverzace** byl v předcházejícím ŠVP Malohanácké mudrlant (platnost od 1. 9. 2016) vyučován v 8. a 9. ročníku. V současném ŠVP je tento předmět přesunut do 6. a 7. ročníku. Ve školním roce 2020/2021 bude tedy předmět Anglická konverzace vyučován v 8. a 9. ročníku podle osnov předchozího ŠVP. Zároveň bude předmět vyučován nově v 6. ročníku podle osnov ŠVP platného od 1. 9. 2020. Ve školním roce 2021/2022 bude předmět vyučován v 6., 7., 8. a 9. ročníku. V 8. a 9. ročníku opět podle osnov předchozího ŠVP. Ve školním roce 2022/23 se podle osnov předchozího ŠVP bude vzdělávat ještě 9. ročník. Následující školní roky se bude Anglická konverzace učit již běžně podle učebního plánu a osnov ŠVP platného od 1. 9. 2020.
2. **Povinný předmět Výchova ke zdraví** byl naopak v předcházejícím ŠVP Malohanácké mudrlant (platnost od 1. 9.

2016) vyučován v 6. a 7. ročníku. V současném ŠVP je tento předmět přesunut do 8. a 9. ročníku. Ve školním roce 2020/2021 bude tedy předmět Výchova ke zdraví vyučován pouze v 7. ročníku podle osnov ŠVP platného od 1. 9. 2016. Ve školním roce 2021/2022 potom předmět nebude vyučován vůbec. Od školního roku 2022/2023 bude Výchova ke zdraví vyučována v 8. ročníku. A v dalších letech již běžně podle učebního plánu a osnov ŠVP platného od 1. 9. 2020.

3. **Volitelný předmět Mediální výchova** byl v předcházejícím ŠVP Malohanácké mudrlant (platnost od 1. 9. 2016) vyučován v 8. ročníku. V současném ŠVP je obsah tohoto předmětu - tedy průřezové téma Mediální výchova - rozdělen do 6. - 9. ročníku. V 6. a 9. ročníku je obsažen v předmětu Informatika, v 7. a 8. ročníku v předmětu Cvičení z informatiky. Ve školním roce 2020/2021 se již předmět Mediální výchova nevyučuje. Žáci 9. ročníku ve školním roce 2020/2021 v rámci předmětu Informatika absolvují některá témata z již nevyučovaného předmětu Mediální výchova (ta, která nebyla realizována z důvodu pandemie covid-19: Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení a Práce v realizačním týmu).